



ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ Ν. ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΝΟΥΟΥ

ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΛΙΜΝΗΝ



ΠΑΝΔΑΘΗΝΑΙΔ

ΕΤΟΣ Β'

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1901

ΣΤΙΧΟΙ ΣΕ ΓΝΩΣΤΟΝ ΗΧΟ

Σ Κ Ε Ψ Η

Απ' όλα τὰ θεόμορφα τῶν ἀγαλμάτων φέγγη
Κι ἀπ' όλους τοὺς χρυσοὺς ρυθμοὺς ποῦ πλέκει ὁ ποιητής,
Ποιὸς ξέρει ἂν πιὸ ξεχωριστὰ καὶ πιὸ μακρονὰ ἂν δὲ φέγγη
Μιὰ καλὴ πράξη ἀγνώριστη, μπάλσαμο μῆς πληγῆς!

Τὸ Κοῖμα τὸ σκυλόκαρδο κ' ἡ ἀκάθαρτη Κακία
Τάχα γιὰ τὴν ἀλάθευτη κάποιου θεοῦ ἀκοή
Δὲν εἶναι μιὰ σοφώτατη τρικυμιστὴ ἀρμονία
Τῆς μελωδίας ποῦ φέλνει μας ἡ γαληνὴ Ἀρετή;

Τῆς Τέχνης λάμπουν οἱ ναοί, λάμπουν τὰ οὐράνια τόξα
Τοῦ Λόγου, λάμπουν τ' ἀρματα τὰ θριαμβευτικά.
Τάχα ν' ἀξίζοντας μεσ' ὃ τὸ Πᾶν τὸ νόημα καὶ τὴ δόξα
Τοῦ ἀνθροῦ ποῦ χαίρεται ἡ αὐγὴ καὶ κλαίει νεκρὸς ἡ βραδιά;

Υψώνεται ὁ βαθύσσοφος· ὅλες τοῦ Ἀπείρον κρούνει
Τὶς θῦρες, ὅλες κάθεται τὶς Σφίγγες καὶ ρωτᾶ·
Ο στρατιώτης ὁ ἄγνωμος, ποῦ ἀρώτητα ὑπακούει,
Σὲ μὰρ ἀλήθεια ὑπέρτατη δὲν εἶναι πιὸ σιμά;

Στὸ μέγα τραβοπάλαιμα ποιὰ δύναμη, ποὺς ξέρει!
Μετράει τάκαταμέτρητα καὶ πλάθει τὰ τρανά;
Ἡ γνώμη τοῦ ξεχωριστοῦ ἡ ἀταίριαστη; ποὺς ξέρει!
Τοῦ πλήθους ἡ θαυμὴ ψυχὴ ποῦ ἀλόγιστα ξεσπᾶ;

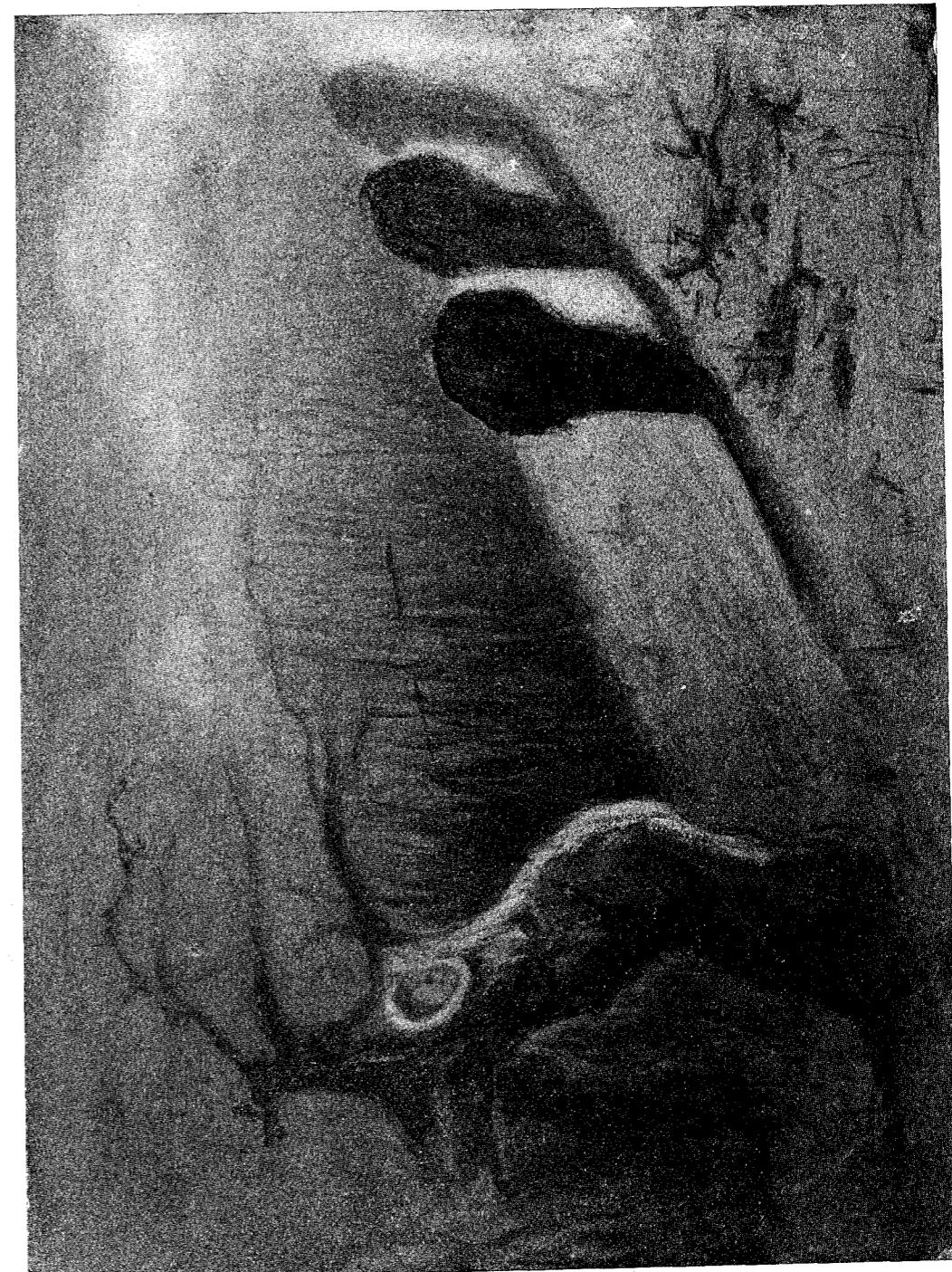
Γιὰ νὰ βλογήσῃ ὑψώνεται κάποιο πανίερο χέρι·
Τάχα καὶ ποὺς ὁ εὐλογητός; Τὸ ἐλεύτερο πουλὶ¹
Πῶχει πατρίδα δπον τάδρὸ φτερὸ τὸ γοργοφέρη,
Ἡ τὸ φυτὸ ποῦ ἀτόβολο μᾶς φούχτας δέρει γῆ;

Καὶ ποιὸ τὸ φῶς τὸ ἀληθινό; Νόμος ποῦ εἶν' ὅλος μάτι
Ἡ κάποιος τνφλὸς Ἐρωτας; Τί θὰ μᾶς πάγη ἔκει;
Δειλὸ ἔνα τρεμοφάξιμο ἵ τὸ κρόφιο μογοπάτι,
Ἡ στέρεο γοργοπάτημα ἵ τὸ δρόμο τὸν πλατό;

Ω κόρη ὀνειροστέφαγη, μαλώνεις πάντα, ὥ Σκέψη,
Μὲ μὰρ αἴματοστάλαχτη ἀντρογύναικα γοργή·
Τάχα ποιὸ γάλα εἶναι γραφτὸ νὰ γιάνη καὶ νὰ θρέψη
Σὲ μὰρ ὑγείαν ὀλύμπια τὴν ἀρρωστη ζωή!

Ἄγγελε, μὲ ἔνα γίγαντα παλεύεις πάντα, ὥ Σκέψη,
Ἀπλώνει γὰρ νὰ πνίξῃ σε τὰ χέρια τὰ ἔκατό,
Χτύπα μὲ μὰ ρομφαία κὲ ἐσύ! Καὶ ὁ κόσμος θᾶχη ρέψη,
Καὶ τὸ δικό σας πάλαιμα δὲ θᾶχη τελειωμό!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ



ΟΙ ΜΑΓΟΙ.

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΣΤΗΣ ΟΧΘΕΣ

ΤΟΥ ΠΟΤΑΜΟΥ

Σ της δύναμης ένος μακρυνού ποταμού, πέρα και πέρα από της χώρες των άνθρωπων, έβασιλευε πάντα ή μεγάλη και άγνωριστη χαρά — έτσι λέει ένα παλαιό παραμύθι. Τὸ νερὸ ἀργοκίνητο, χωρὶς μουρμουρητὰ ἡ παράπονα. ἐπερνοῦσε ἀφλοίσβητο ἀνάμεσα στῆς πρωσινάδες. Κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο ὁ Ποταμὸς φρούριος τὰ χρυσάφια του και στολιζόταν μὲ διαμάντια και μὲ ζαφείρια κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι ἔβαζε τ' ἀσημένια του και φοροῦσε τὰ ὅπαλια και τὰ μαργαριτάρια του μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, ντυνόταν τὰ μανδα του βελοῦδα, κεντημένα μὲ χρυσᾶ ὅστρα. Καὶ πάντα ἐκυλοῦσε ὁ Γεω - Ποταμὸς μὲ τὴν ἀργὴ γαλήνη μιᾶς βασιλικῆς εὐτυχίας. Έτσι λέει ένα παλαιό παραμύθι.

Σ της δύναμης τοῦ ποταμοῦ οἱ μεγάλες λεῦκες ἐσάλευναν πάντα καμαρωμένες ἀπάντω στὰ ὑπερῷφανα κορμιά τους. Καὶ ὅλο ψήλωναν ρουφῶντας μὲ τῆς ψηλές κορυφές τους τὸ πρωτόλουβο φῶς τοῦ οὐρανοῦ και ὅλο κατέβαιναν ζητῶντας ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς τῆς ἀπόκρυφες δροσιές. Τὰ σπάρτα τὰ πρόσχαρα ὅλο γελοῦσαν και ὅλο παιγνίδιαν μὲς τῆς τρελλές ἀκτῖνες κι' ὅλο πλουμίζονταν και καμάρωναν. Καὶ οἱ καλαμιές λύγιζαν πάντα παιχνιδιάρες και ἔρωτικές και τώρα ἐσκυβαν και καθηριζόντο στὰ βασιλικὰ νερά και τώρα πάλι πεισμωμένες τίναζαν μὲ νάζι τὰ κορμάκια τους και γελοῦσαν μὲ τὰ γαργαλίσματα τῆς αὔρας. Καὶ ὁ Γεω - Ποταμὸς κυλοῦσε τάργοκινητα νερά του, πέρα και πέρα ἀπὸ τῆς χώρες τῶν άνθρωπων, μὲ μιὰ βασιλικὴ εὐτυχία.

Κάτω ἀπὸ τὰ γέρικα κορμιά τῶν δένδρων καινούρια φύτρα ἔκαιρετούσαν κάθε ἄνοιξι τὸν μεγάλον Ἡλιο. Καὶ οἱ μαννάδες τους

ἐσκυβαν στοργικὰ και τοὺς ἐμουρμουριζαν τὸ παλαιὸ τραγοῦδι τῆς εὐτυχίας. Μὰ ἔνα καινούριο φύτρο, — λέει τὸ παραμύθι, — ἐσκασε ἔνα δειλινὸ και πρόβαλε ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ μαλακὴ χλόη. Ἡτον μιὰ μικρούλα λεῦκα ποῦ δὲν ἔμοιαζε μὲ τῆς ἄλλες. Καὶ ὅταν ἐμεγάλωσε κ' ἐψήλωσε, μονάχη τῆς και ἐχωριστὴ σ' ἔνα ψήλωμα τῆς ρεματιᾶς, οἱ ἄλλες λεῦκες και τὰ σπάρτα και οἱ καλαμιές και τὰ χαμιλούλονδα τὴν κύτταξαν παράξενα. Γιατὶ η καινούρια λεύκα, δὲν ἔμοιαζε μὲ τὰ ἄλλα δένδρα, δὲν εἶχε τὰ σημάδια τῶν ἀδερφῶν της, οὔτε στὸ κορμί της τὸ παράξενο, οὔτε στὸ ἀγκάλιασμα τῶν κλαδιῶν της, οὔτε στὸ σάλεμα τῶν ψηλῶν κλώνων, ὅταν οἱ ἀγαπημένοι ἀνέμοι ἐπετοῦσαν τρελλοὶ νὰ χαιρετήσουν τὸν Γεω - Ποταμὸ μὲ τὰ εὐτυχισμένα τὰ παιδιά του.

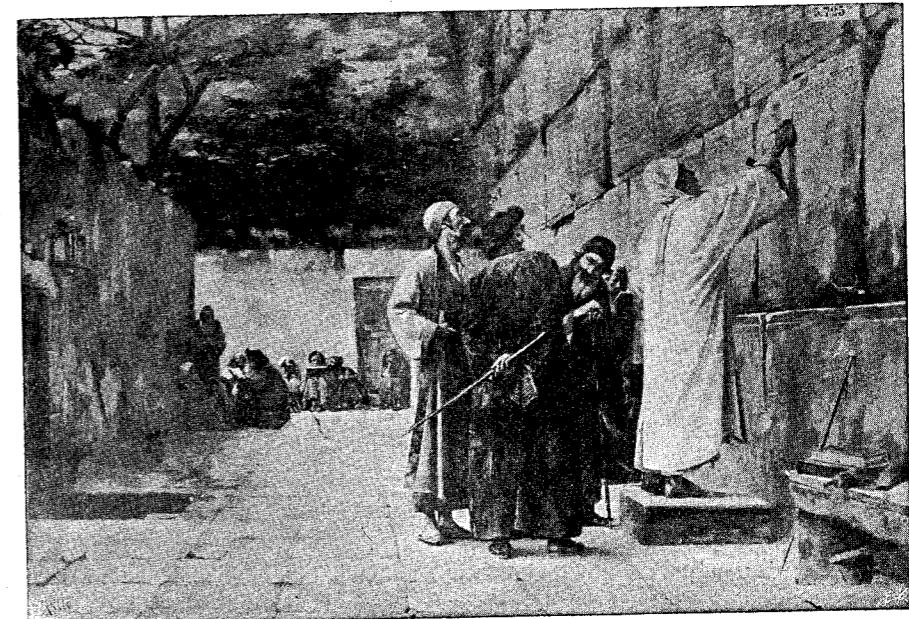
Η καινούρια λεῦκα ἦταν ἔνα δένδρο ποῦ ἀγαποῦσε νὰ παίρνῃ ἀνθρώπινες μορφές. Τὸ κορμί της λιγνὸ και λυγερὸ ἐσάλευε μὲ ἀνθρώπινα κινήματα και τὰ κλαδιά τῆς ἀπλωναν στὸν ἀέρα σὰ δυὸ χέρια ποῦ ζητοῦσαν νάγκαλιάσουν τῆς σιωπῆλες σκιές ποῦ ἀνέβαιναν ἀπὸ τὰ ἀργοκίνητα νερά. Η κορυφή της καθὼς ἐφούντων ἀπάντω ἀπὸ τὸ γυμνὸ κορμί της, ἔγερνε σὰν κεφάλι γυναικάς μὲ μεγάλα ξέπλεκα μαλλιά και ὅλο ἐσκυβε λυπτερὰ κατὰ τὴ γῆ και ὅλο ἐψήλωνε ἀπελπιστικὰ πρὸς τὸν οὐρανό. Καὶ ὅταν ἐφυσοῦσε δυνατὸς βορητὸς ή λεῦκα βογγοῦσε μὲ ἀνθρώπινο βογγιτό και ὅταν ἔπερνε ἡ δυνατὴ νοτιὰ, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ κλαδιά τῆς ἔβγαιναν ἀνθρώπινα ἀναφυλλητά και ὅταν ἔπεφτε τὸ σκοτάδι και τὰ ἄλλα δένδρα ἔγερναν τὸ ἔνα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου, αὐτὴ μοναχὴ και ἐχωριστὴ ἐφάνταζε σὰν ψηλὸ φάντασμα, ἄγρυπνο και παταραμένο, χωρὶς ὑπνο, ποῦ ἀπλωνε πάντα

και ὅλο ἀπλωνε δύο μεγάλα χέρια νάγκαλιάσῃ τῆς φοβισμένες σκιές ποῦ ἔφευγαν κ' ἐγκυτρούσαν ἀπάντω στὰ νερά τοῦ ποταμοῦ.

Ἄπὸ τότε ποῦ ή λεῦκα μὲ τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ ἐφύτευσε μονάχη και ἐχωριστὴ σ' ἔνα ψήλωμα τῆς ρεματιᾶς, ἀπὸ τότε — λέει τὸ παλαιὸ παραμύθι — ή χαρὰ ἐχάθηκε ἀπὸ τῆς δύναμης τοῦ ποταμοῦ. Τὰ δένδρα ἐμαράζωσαν γύρω της, ἀπὸ ἔνα πόνο ποῦ δὲν τὸν εἴχανε γνωρίσει ποτέ τους. Οἱ ἄλλες λεῦκες ἐτίναζαν τὰ χεριά και μαραμένα φύλλα τους σὰ δάκρυα μέσα στὸ ησυχο τὸ ωμόμα τὰ σπάρτα ἐχασαν τὰ χαρωπὰ παιγνίδισματα μὲ τὴς χρυσὲς ἀκτῖνες και μόνο τάγκαθωτὰ φύλλα τους ἔτριζαν λυπτερὰ μὲ τῆς ἀγριες πνοές οἱ καλαμιές σὰ γερόντισσες ξερακιανές, ἐτρέπλιζαν ἐπάνω στὰ πόδια τους κ' ἐγκρίνιαζαν μὲ τὶς αὔρες ποῦ τὸν ζητοῦσαν ἔρωτικὰ παιγνίδια, γαργα-

λίζοντας τὰ χλωμὰ και στεγνωμένα φύλλα τους. Μόνο η λεῦκα, ποῦ ἔπερνε ἀνθρώπινες μορφές, ἐβασίλευε σὰ φάντασμα ἀπάντω ἀπὸ τῆς πένθιμης δύναμης. Καὶ ὅλο κινοῦσε δύο μεγάλα χέρια νάγκαλιάσῃ τῆς φοβισμένες σκιές ποῦ ἔγλυτρούσαν ἀπάντω στὰ νερά και ὅλο ἐσκυβε θλιβερὰ ἀπάντω στὸ ποτάμι και τὸν οὐρανό. Τάργοκινητα νερά διάβαιναν σιωπηλὰ κατώ ἀπὸ τὴ θλιψιή τῶν δένδρων ὁ Γεω - Ποταμὸς ἐφούσκωνε τὰ νερά του ἀπὸ μίαν ἀπόκρυφη θλιψι. Τὰ νερά του ἔτρεχαν τώρα φαρμακωμένα και μάραιναν τὰ νέα φύτρα και μονάχα οἱ φίλες τῆς παράξενης λεύκας ἐρρουφοῦσαν ἀχόρταγα τὸ φαρμακωμένο νερό και ἐπάνω ἀπὸ τῆς θλιψιμένης δύναμης δύο μεγάλα ἀπελπισμένα χέρια ἐσάλευναν, γυρεύοντας νάγκαλιάσουν τὶς τρομασμένες σκιές.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΒΑΝΑΣ



Η ΕΥΧΗ — ΕΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ Θ. ΡΑΔΛΗ
ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

ΟΙ ΝΑΥΑΓΟΣΩΣΤΑΙ

Πως ἔτρεχον τὸ πρῶτον, εἰς τὴν πεδιάδα πέραν, ἔξω τῆς πολίχηνς, τόσος κόσμος, ἄνδρες καὶ παιδία, καὶ δλύγια γυναικες προσέτι; Ἐτρεχον ἀνὰ τὴν εὐρεῖαν λεκάνην, τὴν σχηματιζομένην μεταξὺ δύο βουνῶν, καὶ ἐνὸς βιορεινοῦ ὅρμου καὶ τοῦ λιμένος τοῦ μεσημβριων, πλήθος πολὺ σφόδρα. Ὁ οὐρανὸς ἔβρεχε διαρκῶς λεπτὸν νερόχιον, ὁ γραῖος, ὁ βιορειοανατολικός, ἀδιάκοπος ἐψύσα, καὶ ἦτο ψυχος καὶ χειμών, Δεκέμβριον μῆνα...

Πρῶτοι ἔτρεξαν, ὁ Λούκας ὁ Μπούνος, καὶ ὁ Θανάσης ὁ Πουγαδῆς, καὶ ὁ Παναγῆς τῆς Χρόνιανας. Εὐθὺς κατόπιν τούτων ἤλθαν ὁ Ἀναστάσης ὁ Ζιζυφός, καὶ ὁ Κώστας ὁ Ἀμπάς, καὶ ὁ Ἀλέξης τῆς Μυλωνοῦς, καὶ οἱ λοιποί. Ἀλλοι ἔξι αὐτῶν ἔφερον σάκκους πλήρεις, ἄλλοι ἐκρατοῦσαν ὡς ράβδους ὑψηλὰ κοντάρια, καὶ ἡ τσέπες τῶν ἀμπαδένιων ἐπανωφοριῶν καὶ περισκελίδων των ἔφαινοντο κάπως φουσκωμένες. Εἶχαν βγάλῃ ἀπὸ τὰ κοντάρια τοὺς γάντζους καὶ τὰ καμάκια, καὶ ἵνα ἔφερον εἰς τὴς τσέπες των, ἵσως διὰ νὰ μὴ δίδουν ὑποψίας. Δύο ἐκ τούτων ἐκράτουν ἀνὰ μίαν ἀπόχην, καὶ ἄλλοι ἐβάσταζον κονθαριασμένα χονδρὰ σχοινία, πισσωμένα. Βεβαίως ἐπόρκειτο περὶ ἀλιευτικῆς ἢ ναυτικῆς ἐκδρομῆς.

Ἄλλα πῶς εἶχον μυρισθῆ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ εἶχον λάβῃ εἴδησιν, ὅλες ἥ μάγκες τοῦ τόπου, παιδία μετοξὺ δώδεκα καὶ δεκαέξι ἔτῶν, πρῶτος ὁ Θοδωρῆς ὁ Τσούνος, εἴτα ὁ Γιάννης ὁ Ζόπης, καὶ ὁ Πέρρος ὁ Τριζόπης, καὶ ὁ Βασίλης ὁ Γλάρος, καὶ ὁ ἄλλος Βασίλης ὁ Κουλός, καὶ ὁ Γιώργης ὁ Κυροκύδος, καὶ ὁ Δημήτρης ὁ Ψόφος, καὶ ὁ Γιάννης ὁ Κιώρης, καὶ ὁ Ἀλέξης τὸ Φανάρι, καὶ ὁ Μανωλίδης τὸ Ψαλτῆρι, καὶ τόσοι ἄλλοι; Μόλις εἶχε γνωσθῆ τὸ πρῶτη ἡ εἴδησις, ὅτι τὴν περασμένην νύκτα εἶχε πέσει ἔξω παρὰ τὴν Κεφάλαν, τὴν ἀπότομον ὑψηλὴν ἀκτήν, πλησίον ἐπισφαλοῦς βιορεινοῦ ὅρμου, μία μεγάλη νάβα ὀλλανδική, πελώριον σκάφος, φορτωμένον μὲ ἀγγεῖα, σίδηρον, καὶ τινα ὑφάσματα. Καὶ οἱ μὲν ναυαγοὶ εἶχον σωθῆ ἔτρεχαν ἐλθην νύκτα εἰς τὴν πόλιν οἱ πάτοικοι τοὺς ἔδωκαν φορέματα, ἥναψαν μεγάλην φωτιὰ μέσα εἰς μίαν ἴσογειον

ἀποθήκην, καὶ τοὺς ἔξεσταν. Οἱ ξένοι ἔπιον φοῦμι ἀφιθονον, καὶ ἥναψαν τὰς πίπας των. Ἐφαίνοντο εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν φιλοξενίαν τῶν ἐντοπίων. Τώρα ἐπόρκειτο καὶ πῶς νὰ σωθῶσι τὰ ναυάγια.

Ἡ ἔξουσία εἶχε στεῦλη δύο ἐνόπλους χωροφύλακας εἰς τὴν Κεφάλαν, διὰ νὰ φυλάξουν, διὰ τὸ δυνατόν, τὸ βυθισμένον σκάφος. Ἀλλὰ πρὸν ἔλθουν οἱ χωροφύλακες, εἶχον φθάσει εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου ὁ Λούκας ὁ Μπούνος μὲ τὴν παρέαν του, καὶ ὁ Ἀναστάσης ὁ Ζιζυφός, καὶ ὁ Ἀλέξης τῆς Μυλωνοῦς, καὶ οἱ λοιποί. Ἀκόμη πρὸ αὐτῶν ἔφθασαν, ἀν καὶ τελευταῖοι εἶχον ἀναχωρήσει, ὁ Θοδωρῆς ὁ Τσούνος, καὶ ὁ Βασίλης ὁ Γλάρος, καὶ ὁ Δημήτρης ὁ Ψόφος, καὶ ὅλοι οἱ ξυπόλητοι μοσχομάγκες τοῦ τόπου. Ἡρισαν δὲ πάραπτα νὰ ἐργάζωνται πρὸς ἀνέλκυσιν τῶν ναυαγίων ἀπὸ τὸν πυθμένα. Αἱ δύο ἡ τρεῖς γυναικες, αἵτινες εἶχον ἀκολουθήσει, ἥκολούθησαν καταρχὰς προφάσει διὰ νὰ κράξωσιν ὅπισθι τοὺς νίοντες των τοὺς μάγκας, καὶ τοὺς συμμαζέψουν εἴτα σιγά, σιγά, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθανθοῦν. εἶλκυσθησαν καὶ αὐταὶ μέχρι τῆς Κεφάλας, καὶ εὗρον περίεργον τὸ θέαμα.

Ο Λούκας καὶ η παρέα του, μὲ τοὺς γάντζους καὶ μὲ τὴν ἀπόχειρα, θὰ κατώρθωνται πολὺ μεγαλείτερες δουλειές, ἀν ἦτον εὔκολον νὰ φέρονται ἀπὸ τὸν λιμένα τῆς βάρκες των, εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἀλλ' ἦτο σχεδὸν ἀδύνατον διότι διὰ μανιούμενος βιορρᾶς δὲν τὸ ἐπέτρεπε. Θὰ ἦτον ἀνάγκη νὰ κάμψουν τὸ ἀνατολικὸν ἀκρωτήριον, τὸ φράσσον τὸν λιμένα, νὰ πλεύσουν κατεπάνω εἰς τὸν ἄνεμον, τρία ὡς τέσσερα μῆλα πέλαγος ἀγριωμένον. εἰς τὰ βασίλεια τοῦ βιορρᾶ. Μὲ πανιά θὰ ἦτον ἀμήχανον, μὲ κωπία θὰ ἔχοιεις τοῦ πολὺ μεγαλείτεροι καὶ ἰσχυρότεροι λέμβοι, καὶ πολλοὶ καὶ στιβαροὶ βραχίονες νὰ τὸ κατορθώσουν. Διὰ τοῦτο ἥναγκάσθησαν, φέροντες τὰ ἀλιευτικά των ἐφόδια, νὰ ἔλθουν πεζοί, χωρὶς κανεὶς νὰ τοὺς ἔχῃ στεῦλη.

Τώρα, μὲ γάντζους, μὲ ἀπόχειρα, μὲ σχοινία καὶ μὲ κοντάρια, ἔκαμψαν διὰ προδοῦσαν ἀνα-

σύροντες πότε-πότε μεγάλα πινάκια, ὑπερμεγέθεις σουπιέρες μὲ καλύμματα καὶ μὲ κοντάλας πηλίνας ἀκόμη, ἐνίστε δέσμας σιδηρῶν ράβδων πεπλάτη. Ἀλλὰ πολὺ μεγαλείτεραν ἔγοασίαν ἔκαμψαν ὁ Θοδωρῆς ὁ Τσούνος, καὶ ὁ Γλάρος, καὶ ὁ Ψόφος, καὶ οἱ λοιποί. Οὗτοι, χωρὶς νὰ φορώνται διὰ τὴν φυσικήν την φτώχια, καὶ μὴ θέλοντες νὰ φαίνωνται κακοί.

— Ἐννοια σας, ἔσεις! ἔκραξεν ὁ Λούκας χωρὶς νὰ ταραχθῇ. Εέρω ἐγώ τι νὰ τοῦ πῶ, τοῦ μπάρμπα-Χρίστου, καὶ μὴ σᾶς μέλη.

Τὴν Ἰδίαν στιγμὴν ἡρούσθη δραχεῖα ἡ φωνὴ τοῦ ἐνδός τῶν χωροφυλάκων, τοῦ γεροντοτέρου.

— "Ε! νισάφι, βρὲ παιδιά, ἐφώναξε... Πέσατε μὲ τὰ μυντρα, πάλι, στὸ πλιάτσκο!

Μὲ τὸν Ἰδίον τόνον ἀπήντησεν ὁ Λούκας:

— Ἐννοια τὸν, μπάρμπα Χρίστο! τὸ κάνοντες γιὰ νὰ μὴ σκουριάσουν τὰ σίδερα μέστη θάλασσα... Κ' ἐπειτα, εἶνε ἀνάγκη νὰ ξαλαφώσῃ λιγάκι τ' ἀμπάρι, γιὰ νὰ σηκωθῇ τὸ σκάφος!...

Ο Λούκας δὲν ἐβοδάνει νὰ πείσῃ τὸν μπάρμπα Χρίστον περὶ τῆς ἀληθείας καὶ περὶ τῆς δρμότητος τῶν δύο ἐπιχειρημάτων, τὰ τοιαῦτα ἐπόρβαλλε "Οταν οἱ δύο γηραιοὶ δπλίται κατῆλθον χαμηλότερα πρὸς τὸν αἰγιάλον, ἀνέβη κ' ἐκεῖνος διὰ τὸν ὑψηλότερον καὶ τοὺς ἀνέπτυξεν ἀναλιτικώτερον τὴν ὑπόθεσιν.

— Κάμετε γλήγορα! ἔκραξεν ἐν συμπεράσματι διέρροη - Χρίστος· καὶ ξεπαστρέψτε τα, αὐτά, τὸ γληγόρωτερο... καὶ ξεκουμπίσθητε ἀποδῶ, γιατί!...

Διέκοψε, καὶ ἔφερε τὴν χειρα εἰς τὸν πώγωνα· εἶτα ἐπέφερεν:

— Εἶνε καὶ ἄλλοι ἐδῶ, ποῦ ἔχουν γένεια... Εκαμε μιμικὸν κύνημα, σημαίνοντος διὰ «ἐκείνος ποῦ εἶχε τὰ γένεια» δηλ. Ίσως διατῆς ἦλιονοδίκης, ἦτον φόβος, ἀν ἐγίνοντο παράπονα, μήν τους τσακώσῃ «ἀπ' τὸ γιακά», καὶ τοὺς στεῦλη «μέσα».

Ο Λούκας ἀπήντησεν:

— Ορισμός σας, μπάρμπα - Χρίστο!... τὸ γληγόρωτερο.

Εἶτα ἥρχισε νὰ συνεννοήται μὲ τὴν πάρεαν του.

Καθὼς τὰ μυριήκια, τὸ θέρος, δὲν παύουν ἔνα - ἔνα, ἀποτελοῦντα ἀτελείωτον λιτανείαν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ δρόμου νὰ σύρουν ἀπὸ εἶνα κόκκον, ἥ ψόφιαν μυῖαν, ἥ διτιδίποτε, βαδίζοντα ἀκούραστα πρὸς τὴν ράχιν πρὸς τὴν ἀκτήν, καὶ μόλις ἀπείχον πεντακόσια βήματα. Ἡσαν δύο παλαιοί, λησμονημένοι χωροφύλακες, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Λούκα, δι Θανάσης δ Παπουδῆς, καὶ ὁ Παναγῆς τῆς Χρό-

ναινας, κι' δ' Ἀναστάσης δ' Ἀμπᾶς, κι' δ' Ἀλέξης τῆς Μυλωνοῦς, και ὁι λοιποί, ἐσχημάτισαν μακρὰν πομπήν, μετακομίζοντες ἐπ' ὅδων τὰς ράβδους τὰς σιδηρᾶς και τὰ ἀγγεῖα, εἰς τὴν καλύβην πέραν, τὴν κρυφήν, και εἰς τὴν στηλιάν τὴν ὅποιαν εἶχεν ὑποδεῖξῃ δ' Λούκας. Και καθὼς τὰ μυρμήκια, ὅταν εἰς ἐν ἔξ αὐτῶν, πέσῃ ἐν τεμάχιον πολὺ μεγάλον και δυσανάλογον διὰ τὰς δυνάμεις του, ὑπείκοντα εἰς σημεῖα μυστικὰ και εἰς φωνάς ἀδήλους, ἔρχονται εἰς βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ των, και συνεργάζονται πέντε ή ἔξ δύο εἰς τὸ κύλισμα και τὴν μεταφορὰν τοῦ μεγάλου τεμάχιου, παρομοίως δ' Θοδωρῆς δ' Τσουνος, κι' δ' Γιάννης δ' Ζόπης, κι' δ' Πέρος δ' Τριζόπης, κι' δ' Κώστας δ' Κυριοδός, κι' δ' Δημήτρης δ' Νόφος, κι' δ' Ἀλέξης τὸ Φανάρι, και δλοι ὁι λοιποί, συνέτρεχον και συνεκοπίαζον εἰς τὸ κονθάλημα πάσης δέσμης σιδηρῶν ράβδων, πολὺ στερεὰ δεμένης, και τὴν ὅποιαν μάτην εἶχον προσπαθήσει νὰ λύσωσιν εἰς μονάδας.

Τὴν νύκτα, δ' ἄνεμος ἐμετριάσθη και δ' καιρὸς ἐφαίνετο δτι ἐβελτιώθη. Τέσσαρες ή πέντε λέμβοι ἔκαμψαν τὸ ἀνατολικὸν τοῦ λιμένος ἀκρωτήριον, και δὲν ἐβράδυναν νὰ φθάσουν εἰς τὴν Σπηλιάν, δλίγῳ πλησέστερον τῆς ἀκτῆς, δπου εἶχε βυθισθῆ τὸ ξένον πλοῖον.

Τινὲς τῶν συντρόφων ἔζητον ἐπὶ τόπου νὰ μοιρασθοῦν τὰ λάφυρα, διὰ νὰ φέρῃ «δ καθένας τὸ δικό του». Ο Λούκας ἔκανε «κουμάντο» εἰς δλα. Προκειμένου περὶ διανομῆς τῶν λαφύρων ίδού πῶς ἔλυσε τὸ ζήτημα:

— Βρὲ παιδιά, εἶπε, νὰ φορτώσουμε τώρα τὰ πράγματα δπως εἰνε, μοιρασμένα κι' ἀμοίραστα, γιὰ νὰ τὰ κονθαλήσουμε. «δσο εἶνε νωρίς», — ἡτον μία μετὰ τὰ μεσάνυχτα, — κ' ύστερα κάνουμε καλά, δταν θὰ τὰ ἔμπαρκάρουμε. Ο λύκος ἀπ' τὰ μετρημένα τρώει.

Συγχρόνως δὲ ἔβαλε τὰ δυνατά του νὰ παραφορτώῃ τὴν δικήν του τὴν βάρκαν μὲ παραπολλὰ σίδερα, λέγων δτι ἡ βάρκα αὐτὴ σηκώνει περισσότερα, ἐπειδὴ εἶνε καινούργια και γερή και καλοφτιασμένη.

Εἰς τὸν πλοῦν πάλιν δ' ἄνεμος ἐσφορδύνθη κ' ἐφουρτρυνιάσθησαν δλοι. Η βάρκα τοῦ Λούκα, δως πολὺ βαρυφορτωμένη, ἡναγκάσθη νὰ κάμῃ σχεδὸν γενικήν ἀβαρίαν.

Τέλος ἔφθασαν εἰς τὸν λιμένα, δύο ὥρας πρὶν φέξῃ, και ἀπεβίβασαν τὰ πράγματα εἰς μίαν ἐσχατιάν, ἔξω τῆς πόλεως. Τότε ἥρχισαν δυνατὸν καυγᾶν μετοξύ των.

Ο Λούκας κ' ὁι ἄλλοι δυὸς νομάτοι, οἱ σύντροφοι τῆς βάρκας του, ἀπήτουν νὰ τὰ μοιράσουν δλα «ἀπ' τὴ μεγάλη μέση», ἀναλογίζοντες τὴν ἀβαρίαν εἰς βάρος δλων. Οι ἄλλοι ἔλεγον δτι τὰ πράγματα εἶνε καλῶς μοιρασμένα, και δὲν ἔχονται νὰ κάμουν ἄλλην μοιρασιάν. Ας μὴν ἔκαναν τόσο «ταμάχι», δ' Λούκας κι' δλοι αὐτοὶ μαζύ του, διὰ νὰ μὴ εὑρεθοῦν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κάμουν ἀβαρίαν. Πλὴν διατί τάχα δ' Λούκας νὰ ἐπιμένῃ νὰ βαρυφορτώσῃ τόσον τὴν βάρκαν; Αλλα εἶχε στὰ χείλη, κι' ἄλλον διάβολον εἶχε μέσα του. Βεβαίως, ἐνοءι δλην τὴν βαρκαδίαν ὡς μερδικό του· και τὸ μερδικό του τὸ πῆρε πίσω ή θάλασσα ή ἀχόρταγη.

Τότε οι δύο νομάτοι, οἱ σύντροφοι τοῦ Λούκα, ἔφριψαν δλον τὸ βάρος ἐπάνω του, κ' ἐπέμειναν νὰ μοιρασθοῦν οι δύο δτι εἶχε μείνη ἀπ' δλον τὸ φορτίον, ἐπειδὴ αὐτὸς μὲ τὸ «ταμάχι του» και μὲ τὴν πλεονεξίαν τοῦ ἔγεινεν αἴτιος τῆς ἀβαρίας, και εἶνε δίκαιον ηζημία νὰ πέσῃ εἰς βάρος του.

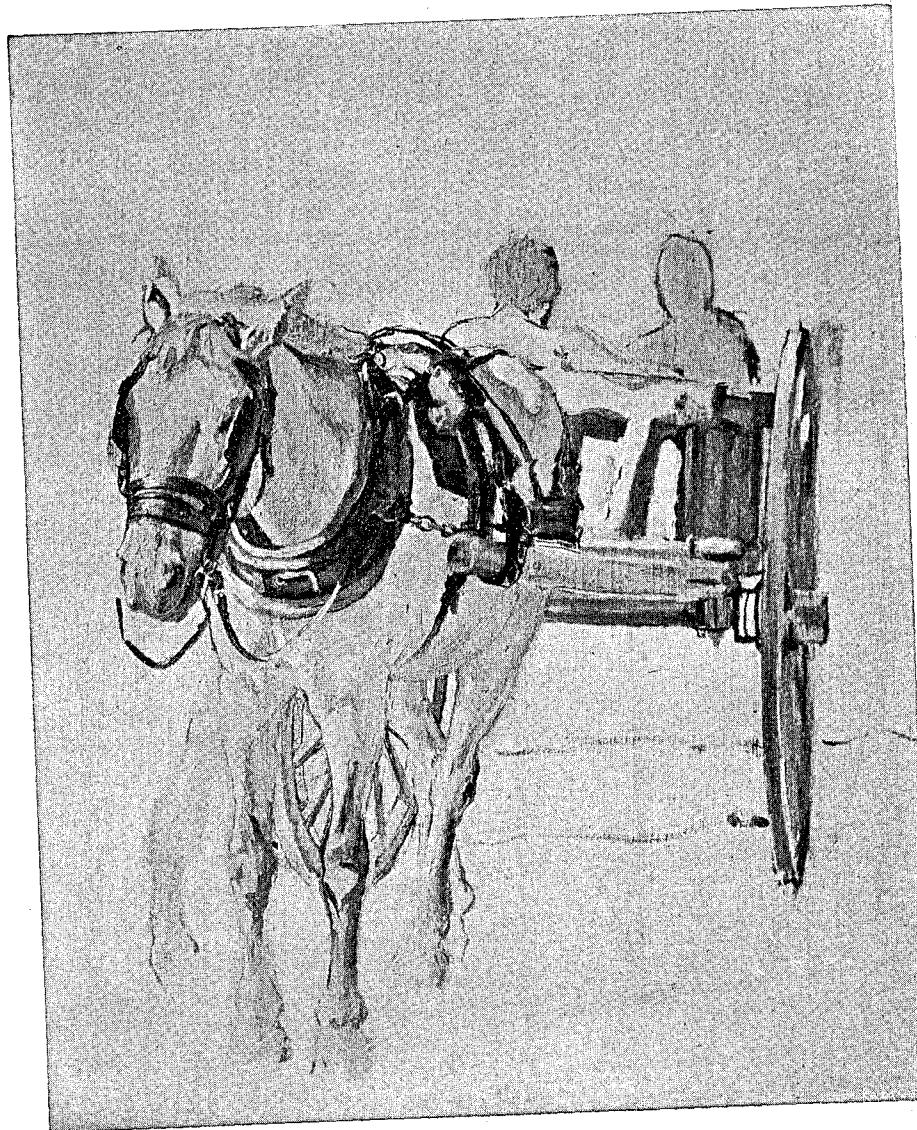
Ο Λούκας ἐτραβοῦσε τὰς δλίγας τρίχας, τὰς ἄλλοτε πυρράς, και νῦν στακτεράς και ὑπολεύκους, ποῦ εἶχαν μείνη περὶ τοὺς δύο κροτάφους του, μεμφόμενος τὴν ἀχαριστίαν τῶν συντρόφων.

— Κακό, βρὲ παιδιά! κι' δ κόπος μου θὰ πάη χαμένος; ... Κρίμα, βρὲ παιδιά!

Εὐθὺς ἄμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ήλιου, ποὺ προφάσουν οι ναναγοσῶσται νὰ μεταφέρουν και ἔξασφαλίσουν δλα τὰ λάφυρα, δ' εἰρηνοδίκης και δ' πάρεδρος τῆς δημαρχίας, δ' «ἐκπληρῶν και τὰ ἀστυνομικά», ἔλθοντες κατέσχον δτι εὗδον ἔξ δλων τῶν διακομισθέντων πραγμάτων. Ο εἰρηνοδίκης ἔξωδίκως «ἀπεφάνθη δτι, κατ' αὐτόν, οι ἄνθρωποι οὗτοι δὲν ἦσαν ἔνοχοι, καθότι ἐγλύτωσαν τόσον πρᾶγμα ἀπὸ τὴν φροδάν. Επειδή, ἀν ἐπερίμεναν τοὺς «ἀρμοδίους» πότε νὰ «σκεφθοῦν» και «ν' ἀποφασίσουν», νὰ «λάβουν μέτρα», κτλ. οι ἀρμόδιοι εἶνε τόσον βραδυκίνητοι, ὥστε τὸ μεγαλήτερον μέρος τοῦ φορτίου θὰ τὸ κατέπινεν ἐν τῷ μεταξὺ δ' θάλασσα. Εδικαιοῦντο ἄρα οι ἄνθρωποι, ἀν δὲν τοὺς ἐπλήρωναν τὰ ναναγοσωστικά, νὰ κρατήσουν μέρος τῶν πραγμάτων τούτων δι' ἀμοιβήν των.

— Καλὰ τὸ ἔλεγα ἔγω, βρὲ παιδιά, εἶπεν δ' Λούκας δὲν ἡτον δίκηο νὰ χάσω τὸν κόπο μου!

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ



ΣΚΙΤΣΟ Τ. Ν. ΡΟΙΛΟΥ

ΥΠΕΡΑΝΘΡΩΠΟΣ

« Νὰ πεθάνω; ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ πεθάνω! »
NITSE. — Μετάφρ. B. —

Στὴ σφαιρα ἑτούτη πλανεμένος,
Κόμπο διπλὸ τὴ ψλήψη δέρω,
Κὶ ἀν νοιώθω πᾶς εἰμὲ ἔνας ξένος,
Μὰ δὲν πεθάνω.

Κόπος κανένας στὴ φωριά μου,
Θάρρογητα στὰ πυκρά μου χείλη,
Δὲ ζήτησα ποτέ μου χάμον
Νὰ βρῶ ἀντιστύλι.

Εἶμαι μεγάλος, ναί, τὸ νοιώθω,
Τὶ πλάστηκα ἀς φερίζω μόνο,
Σπέργοντας τῆς ζωῆς τὸν πόδο,
Τὸ μαῆρον πόνο.

Περφάνεια μου ποῦ σὲ λιμάνι
Δὲ στρέφω ἐγὼ ποτὲ τὴν πλώρη,
Τὴ λάμψη μου μπόρα δὲ φτάνει
Κὶ ἀγριοβόρι.

Θὰ σβύσω, ἀλήθεια, μὰν ἡμέρα,
Μὰ τόσο πέρα εἶμαι τοῦ κόσμου,
Ποῦ δὲ θὰ λεύψῃ ἀπ' αὐτοῦ πέρα
Ποτὲ τὸ φῶς μου!

M. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΘΑΪΣ*

Μυθιστόρημα ANATOL F PANΣ. — Μετάφρασις N. ΕΠΙΣΚΟΠΟΠΟΥΛΟΥ

— Τοὺς ἥπουσες, Θαῖς μου! ἀνέκραξεν. Ἐξήμεσαν ὅλας τὰς ἀηδίας καὶ ὅλους τοὺς παραλογισμούς, ἔσυραν τὸν θεῖον δημιουργὸν τῶν πάντων εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, ἀπηρνήθησαν ἐπαισχύντως τὸ καλὸν καὶ τὸ κακόν, ἐβλασφήμησαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπήνεσαν τὸν Ἰούδαν. Καὶ ὁ ἀτιμάτερος ὅλων, ὁ ὄμοιος μὲ τοὺς θῶας τοῦ σκότους, τὸ ζῶον τὸ μάχλον ὁ ἀρειανὸς ὁ ἔμπλεος διαφθορᾶς καὶ θανάτου, ἥνοιξεν ὡς τάφον τὸ στόμα. Τοὺς εἶδες, Θαῖς μου, νὰ ἔρπονν πρὸς σὲ ὡς ἀκάθαρτοι κοχλίαι καὶ νὰ σὲ μιαίνουν μὲ τὸν γλοιώδη τῶν σίελον.

Ναί, τοὺς εἶδες κοιμωμένους ὡς κτήνη ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν δούλων. Εἶδες τὰ ζῶα ταῦτα συνηνωμένα ἐπὶ τοῦ τάπητος καὶ ἀκάθαρτα ἐκ τῶν ίδιων ἐμεσιμάτων. Τὸν εἶδες τὸν ἄφρονα γέροντα νὰ χύνῃ αἷμα εἰτελέστερον τοῦ χυμέντος οἴνου καὶ νὰ ωρίπεται ἔξερχόμενος τῶν ὅργιων, κατὰ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ. Δόξα τῷ Θεῷ ἡτένισες τὴν ἀμαρτίαν καὶ εἶδες δὲ τὸ εἰδέχθης, Θαῖς! Θαῖς! Θαῖς! Θαῖς! ἐνθυμοῦ τὰς παραφροσύνας τῶν φιλοσόφων αὐτῶν καὶ ὑποσχέθητι δὲν δὲν θέλεις ποτὲ παρεκτραπῆ μαζύ των, ἐνθυμοῦ τὰ βλέμματα, τὰ σχήματα, τοὺς γέλωτας τῶν διεφθαρμένων ἐκείνων νέων συντρόφων των, τῶν αἰσχρῶν καὶ μοχθηρῶν, καὶ ὅμολόγησον δὲν θὰ γίνης ὅμοιά των.

Μὲ τὴν καρδίαν πλήρη ἀηδίας ἐκ τῆς νυκτὸς ἐκείνης, αἰσθανομένη τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὸ κτηνῶδες τῶν ἀνδρῶν, αἰσθανομένη ἐπίσης τῶν γυναικῶν τὴν μοχθηρίαν καὶ τὸν παρεκχομένου χρόνου τὴν πίεσιν ἡ Θαῖς ἐστέναξε.

— Μέχρι θανάτου ἐκουράσθην, ὁ πάτερ μου! Ποῦ τάχα δύναμαι νὰ εὔρω τὴν ἡρεμίαν; Τὸ μέτωπόν μου καίει, αἰσθανόματι τὴν κεφαλήν μου κενήν καὶ οἱ βραχίονές μου εἶνε τόσον καταπεπονημένοι, ὥστε δὲν θὰ είχον τὴν δύναμιν νὰ δρᾶσω τὴν εὐτυχίαν ἀν μου τὴν προσέφερον.

* Ιδε σελίδα 137.

Ο Παφνούτιος τὴν ἡτένισε μὲ ἀγαθότητα.

— Θάρρος, ἀδελφή. Η δρα τῆς εἰρήνης ἀνέτειλε δὲ ἐσὲ καθαρὰ καὶ λευκὴ ὡς οἱ ἀτμοὶ τοὺς ὅποιους βλέπεις ἀνωθεν τῶν κήπων καὶ τῶν ὑδάτων.

Ἐπλησίαζον ἥδη εἰς τὸν οἶκον τῆς Θαΐδος καὶ ἔβλεπον ἀνωθεν τοῦ τοίχου τὰς κορυφὰς τῶν πλατάνων καὶ τῶν τερεβίνθων τῶν περιβαλλουσῶν τὸ ἄντρον τῶν νυμφῶν, νὰ φρίσουν ὑπὸ τὴν πρωΐην αὐραν.

Μία πλατεῖα παρουσιάσθη ἔμπροσθέν τῶν ἔρημος, πλημμυρουμένη ἀπὸ ἀναθηματικὰς στήλας καὶ κίονας, φέρουσα εἰς τὰς ἄκρας θρανία μαρμάρινα ἡμικυαλοειδῆ, στηρίζομενα ἐπὶ χιμαιρῶν. Ἡ Θαῖς ἔπεσεν ἐπὶ ἐνὸς θρανίου καὶ ἔπειτα ὑψοῦσα βλέμμα ἀγωνίας πρὸς τὸν μοναχὸν ἥρωτησε:

— Τί πρέπει νὰ κάμω;

— Πρέπει, ἀπήντησεν ὁ μοναχός, νὰ ἀκολουθήσῃς Ἐκείνον ὅστις ἥλθεν εἰς ἀναζήτησίν σου. Θὰ σὲ ἀποσπάσῃ τοῦ κόσμου, ὅπως ἀποσπᾷ ὁ γεωργὸς ἐκ τοῦ δένδρου τὴν σταφυλὴν ἥ δοιά θὰ ἐσήπετο καὶ τὴν δοιάν μεταβάλλει εἰς εὐοσμίαν οἶνον. Ἀκουσον, Θαῖς. Εἰς δωδεκάρον ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρίας ἀπόστασιν πρὸς δυσμὰς ὑπάρχει παρὰ τὴν θάλασσαν μοναστήριον γυναικῶν, τοῦ δοιούν αἱ διατάξεις, ἀριστούργημα σοφίας, θὰ ἥξεις τὸν ἔξιμην θοῦν διὰ λυρικῶν στίχων ὑπὸ τὸν ἥχον τῶν τυμπάνων καὶ τῶν αὐλῶν. Αἱ γυναικεῖς αἱ ἀφιερωθεῖσαι εἰς αὐτό, δύναται τις νὰ εἴπῃ δὲ τοιδίζουν ἐπὶ τῆς γῆς ἀλλὰ ἔχουν πρὸς τὸ οὐρανὸν τὸ μέτωπον. Εὑρισκόμεναι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διάγονον ζωὴν ἀγγέλων. Πτωχαὶ ὅπως ὁ Ἰησοῦς τὰς ἀγαπᾶ, μετριόφρονες διὰ νὰ δύναται οὗτος νὰ τὰς ἀτενίζῃ, ἀγναὶ ὅπως δυνηθῇ νὰ τὰς νυμφευθῇ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐπισκέπτεται τφόντι καθ' ἐκάστην φέρων κηπουροῦ χιτῶνα μὲ γυμνοὺς τοὺς πόδας, μὲ τὰς χειρας ἀνοικτάς, τοιοῦτος ἐπὶ τέλους ὅποιος παρουσιάσθη εἰς τὴν Μαρίαν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ

Τάφου. Θὰ σὲ ὁδηγήσω σῆμερον εἰς τὸ μοναστήριον αὐτό, Θαῖς μου, καὶ θὰ ἐνωθῆς τάχιστα μὲ τὰς ἀγίας ταύτας γυναικας καὶ θὰ συμμεθέξῃς τῶν οὐρανίων των συνεντεύξεων. Σὲ ἀναμένουν ως ἀδελφὴν καὶ παρὰ τὴν θύραν τοῦ μοναστηρίου ἡ μῆτηρ των, ἡ εὐσεβῆς Ἀλβίνη, θὰ σοῦ δώσῃ τῆς εἰοήνης τὸ φίλημα καὶ θὰ σοῦ εἴπῃ: «Καλῶς ἥλθες, τέκνον μου».

— Η ἑταῖρα ἀφῆκε θαυμασμοῦ κραυγήν.

— Η Ἀλβίνη; Η μνγάτηρ τῶν Καισάρων, ἡ ἔγγονή τοῦ αὐτοκράτορος Κάρου;

— Ναί, αὐτὴ ἡ ἴδια Ἀλβίνη, ἡ ὅποια γεννηθεῖσα ἐν τῇ πορφύρᾳ ἐνεδύμη τὸν σάκκον, καὶ μνγάτηρ τῶν κυριάρχων τοῦ κάσμου, ἀνυψώνη εἰς τὴν θέσιν θεραπαινίδος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μῆτηρ σου.

— Η Θαῖς ἡγέρθη καὶ εἶπεν:

— Οδηγησέ με λοιπὸν εἰς τὸν οἶκον τῆς Ἀλβίνης.

Καὶ ὁ Παφνούτιος συμπληρῶν τὴν νίκην του:

— Βεβαίως θὰ σὲ ὁδηγήσω καὶ θὰ σὲ κλείσω ἐκεῖ εἰς ἔνα κελλίον ὃπου θὰ κλαύσῃς τὰ παραπτώματά σου, διότι δὲν πρέπει νὰ ἀναμιχθῆς μὲ τὰς θυγατέρας τῆς Ἀλβίνης πρὸν πλυνθῆτῶν ἀνομημάτων σου. Θὰ σφραγίσω τὴν νίκην σου καὶ θὰ περιμείνῃς ἐν δακρύοις, ὡς μακαρία δεσμῶτις, τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, διστὶ εἰς ἔνδειξιν συγγνώμης θὰ θραύσῃ τὴν σφραγίδα τὴν ὅποιαν ἔγὼ θὰ ἐναποθέσω. Μήν ἀμφιβάλλῃς, Θαῖς, διτὶ θὰ ἔλθῃ. Οποία φρικίασις θὰ ταράξῃ τὴν ψυχήν σου διτὸν θὰ αἰσθανθῆῃ τὴν φωτεινήν χεῖρα νὰ φαύῃ τοὺς ὄφθαλμούς σου καὶ νὰ σπογγίσῃ τὰ δάκρυα!

— Η Θαῖς εἶπεν ἐκ δευτέρου:

— Οδηγησόν με, πάτερ μου, εἰς τὸν οἶκον τῆς Ἀλβίνης.

Μὲ τὴν καρδίαν πλημμυρισμένην ἀπὸ χαρὰν ὁ Παφνούτιος ἔστρεψε τότε τὰ βλέμματά του καὶ ἀφορίσας ἀπῆλαυσε τὴν ἐνατένιστν τῆς δημιουργίας. Οἱ ὄφθαλμοί του ἐδρόφων ἡδονικῶς τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγνωστοί πνοιαί ἐθώπευν τὸ μέτωπόν του. Αἴφνης ὅμως ἀνεγνώρισεν εἰς μίαν γωνίαν τῆς πλατείας τὴν μικρὰν πύλην τοῦ οἴκου τῆς Θαΐδος καὶ ἀναλογιζόμενος διτὶ τὰ δραῖα δένδρα τῶν ὅποιων ἐθαυμάζε τὰς κορυφὰς ἐσκίαζον τῆς ἑταῖρας τοὺς κήπους, ἀναπαρέστησεν ἐν ἔσυνθη ὅλας τὰς ἀκαθαρσίας αἱ ὅποιαι εἶχον μιάνει τὸν ἀέρα τὸν ἥδη ἐλαφρὸν καὶ ἀμόλυντον. Καὶ τότε τόση ἀπελπισία αἴφνης ἐπλημμύρισε τὴν ψυχήν του ὥστε εἰς τοὺς ὄφθαλμούς του ἀνέβλυσε πικρὰ δρόσος.

— Θὰ φύγωμεν, Θαῖς, εἶπε, χωρὶς νὰ στρέψωμεν δύπισσον μας τὰ δργανα, τοὺς μάρτυρας, τοὺς συνενόχους τῶν παρελθόντων ἐγκλημάτων σου, ὅλα αὐτὰ τὰ παχέα παραπετάσματα καὶ τὰς κλίνας καὶ τοὺς τάπτητας καὶ τὰς ληκύθους τῶν ἀρωμάτων, καὶ τὸν λαμπτῆρας τοὺς διαλαλοῦντας τὴν ἀτιμίαν σου. Δὲν θέλεις βέβαια τὰ κατηραμένα αὐτὰ ἔπιπλα ἐμψιχούμενα παρὰ τῶν δαιμόνων, παρασυρόμενα ἀπὸ τὸ ἀκάνθαρτον πνεῦμα, τὸ δρποῖον τὰ κατοικεῖ, νὰ τρέξουν εἰς καταδίωξιν σου μέχρι τῆς ἐρήμου. Πόσας μέχρι τοῦδε δὲν εἰδομεν τραπέζας σκανδάλων καὶ ἔδρας ἀτιμίας νὰ χρησιμεύσουν ως διαβολικὰ δργανα καὶ νὰ κινοῦνται καὶ νὰ διμιουν καὶ νὰ κτυποῦν τὸ ἔδαφος καὶ νὰ διασχίζουν τὸν ὄφρα. Αἱ καταστραφῆ πᾶν διτὶ παρέστη εἰς τὴν αἰλούρην σου. Ενῷ ἡ πόλις κοιμάται ἀκόμη σπεῦσε, Θαῖς, καὶ διάταξον τοὺς δούλους νὰ ἀνάψουν πυρὰν εἰς τὸ μέσον τῆς πλατείας διὰ νὰ καύσουν ὅλα τὰ κατηραμένα πλούτη τὰ δρποῖα ἐγκλείει ὁ οἶκος σου.

— Η Θαῖς συγκατένευσε.

— Πρᾶξον κατὰ βούλησιν, πάτερ μου. Γνωρίζω διτὶ πολλάπις τὰ ἀψυχα χρησιμεύουν ως ἀσύλον τῶν πνευμάτων. Τὴν νύκτα πολλὰ ἔπιπλα διμιοῦν, εἴτε μὲ κτυπήματα ἰσόχρονα, εἴτε μὲ μικρὰς λάμψεις δρμοίας μὲ σήματα. Καὶ αὐτὸς εἶνε τὸ δλιγάτερον. Παρετήρησε, πάτερ μου, εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἀντρὸν τῶν νυμφῶν, ἔνα ἀγαλμα γυναικὸς ἑτοίμης νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ λουτρόν; Μίαν ἥμέραν εἶδα μὲ τοὺς ὄφθαλμούς μου τὸ ἀγαλμα τοῦτο νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν ως ἐμψυχον ὅν, καὶ ἔπειτα νὰ λαμβάνῃ πάλιν τὴν προτέραν του θέσιν. Επάγωσα ἐκ τρόμου. Ο Νικίας, διτὸν τοῦ διηγήθην τὸ τοιοῦτον μὲ ἐπεριγέλασε καὶ μολαταῦτα ἐνυπάρχει βεβαίως κάποια μαγγανεία εἰς τὸ ἀγαλμα τοῦτο τὸ δρποῖον εἶδα νὰ γεννᾷ σφροδρὰν ἐπιθυμίαν εἰς ἔνα Δαλμάτην τὸν δρποῖον ἡ ἴδικὴ μου καλλονὴ ἀφινεν ἀναίσθητον. Εἰμαι βεβαία πλέον διτὶ ἔξησα ἐν μέσῳ ἀντικειμένων γοητείας καὶ διτὶ ἔξετέμην εἰς τοὺς μεγαλητέρους κινδύνους ως οἱ ἀνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ δρποῖοι ἀπελνύγησαν εἰς τοὺς βραχίονας καλῶν ἀγαλμάτων. Εἶνε λυπηρὸν μολαταῦτα νὰ καταστρέψῃ κανεὶς πολύτιμα ἔργα κατασκευασθέντα διὰ τέχνης σπανίας, θὰ εἶνε δὲ μεγάλη ἀπώλεια ἀν καύσῃ κανεὶς τοὺς τάπτητας καὶ τὰ παραπετάσματα μου τῶν δρποῖων πολλὰ ἔχουν θαυμασίας ἀποχρώσεις καὶ ἐστοίχισαν πολὺ ἀκριβὰ εἰς ἐκείνους ποῦ μοῦ τὰ ἐδώ-

ρησαν. Ἐχω ἐπίσης κρατῆρας καὶ ἀγάλματα καὶ εἰκόνας μεγάλης ἀξίας, τὰ δρποῖα νομίζω διτὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ καταστραφοῦν. Σὺ δρμος πάτερ μου, διστὶ γνωρίζεις τὸ πρέπον, κάμε διτὶ θέλεις.

— Ομιλοῦσα οὕτω ἡ Θαῖς ἥκολούθησε τὸν μοναχὸν μέχρι τῆς μικρᾶς μύρας εἰς τὴν δρποῖαν τόσοι στέφανοι καὶ τόσα ἀνθηί εἶχον κρεμασθῆ καὶ ἀνοίξασα τὴν μύραν εἶπεν εἰς τὸν μυρωδὸν νὰ καλέσῃ ὅλους τοὺς δούλους. Τέσσαρες Ἰνδοὶ γιγάντιοι ἐνεφανίσθησαν πρῶτοι. Εἶχον τὸ δέρμα κίτρινον καὶ οἱ τέσσαρες καὶ ἡσαν καὶ οἱ τέσσαρες μονόφθαλμοι. Επὶ πολὺ ἐκοπίασε καὶ πολὺ διεσκέδασεν ἡ Θαῖς διὰ νὰ συλλέξῃ τοὺς δούλους δρμοίας φυλῆς καὶ δρμοίας ἐλαττωματικότητος. Οταν ἐνεφανίσθησαν εἰς τὰ συμπόσια προεκάλουν τὴν περιέργειαν τῶν συνδειτυμόνων, ἡ δὲ Θαῖς τοὺς ἥναγκαζε νὰ δηγηθῶν τὴν ἵστορίαν των.

Οἱ τέσσαρες ὑπηρέται ἀνέμενον ἐν σιωπῇ καὶ μετ' αὐτοὺς ἐνεφανίσθησαν οἱ βοηθοί των. Επειτα κατέφθασαν οἱ ἵπποκόμοι, οἱ φορεῖς, οἱ δρομεῖς μὲ τὰς χαλκίνας κνήμας δύο κηπουροὶ δασύτριχες ὡς Πρίαποι, ἔξι μαῆροι μὲ ἀγρίαν ὅψιν τρεῖς Ἑλληνες δούλοι, γραμματίκος ὁ εἷς, ποιητής ὁ ἔτερος, φαφωδός ὁ τρίτος. Ετοποθετήθησαν δλοὶ ἐν ταξειδεῖσαν ἀκόμη ἐκ τῶν ἀρειανῶν κτηνῶν — καὶ νὰ τοῦ παραδώσω τὰ ἀγαθά σου, ὡς γύναι, δρμος κορηγηθῶν εἰς τὰς χήρας καὶ μετατραπῆ τοιουτορόπως τὸ τίμημα τοῦ ἐγκλήματος εἰς θησαυρὸν δικαιοσύνης. Ή σκέψις μου δρμος αὐτη δὲν ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὸν Θεόν καὶ τὴν ἀπώθησα, διότι θὰ ᾤτο προσβολὴ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀν ἥθελε κανεὶς νὰ προσφέρῃ εἰς τὰς ἐπλεκτάς του τὰ λείφαντα ταῦτα τῆς λαγνείας. Πρέπει πᾶν διτὶ ἥγιασε, Θαῖς, νὰ καταβροχθισθῇ μέχρις ὑστάτων ἀπὸ τὸ πῦρ. Χάρις εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ἱμάτια αὐτὰ καὶ οἱ πέπλοι οἱ δρποῖοι εἶδον ἐρχόμενα τὰ φιλήματα πολυπληθέστερα καὶ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, δὲν θὰ αἰσθανθῶσι πλέον παρὰ τὰ χεῖλη καὶ τὰς γλώσσας τῶν φλογῶν. Σπεύσατε, δοῦλοι, φέρετε καὶ ἄλλα ἔντα! Ανάψατε καὶ ἄλλας δαδάς καὶ ἄλλας τυράς, σὺ δέ, γύναι, εἰσελθε εἰς τὸν οἶκον σου καὶ ἀποδύθητι τὰς ἀτίμους κοσμήσεις σου καὶ πήγαινε νὰ ζητήσῃς ως δωρεὰν μεγάλην ἀπὸ τὴν ταπεινοτέραν τῶν δούλων σου τὸν τίγρηνα, τὸν δρποῖον ἐνδέται δπως καθαρίσῃ τὰ δάπεδα.

— Κάμετε διτὶ σᾶς διατάξῃ διανθρωπος αὐτοῖς, τὸν δρποῖον τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐμψυχώνει καὶ εἰς τὸν δρποῖον ἀν δὲν ὑπακούσετε δὲν πέσετε αὐθωρεὶ νεκροί. Εἶχε τρόπον τὰς διατάξεις τὰς διανθρωπος αὐτοῖς, τὸν δρποῖον τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐμψυχώνει καὶ εἰς τὸν δρποῖον ἀν δὲν ὑπακούσετε δὲν πέσετε αὐθωρεὶ νεκροί.

Εἶχε τρόπον τὰς διατάξεις τὰς διανθρωπος αὐτοῖς, τὸν δρποῖον τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐμψυχώνει καὶ εἰς τὸν δρποῖον ἀν δὲν ὑπακούσετε δὲν πέσετε αὐθωρεὶ νεκροί. Εἶχε τρόπον τὰς διατάξεις τὰς διανθρωπος αὐτοῖς, τὸν δρποῖον τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐμψυχώνει καὶ εἰς τὸν δρποῖον ἀν δὲν ὑπακούσετε δὲν πέσετε αὐθωρεὶ νεκροί.

— Ο Παφνούτιος ἀπέπεμψε τὰς γυναικας καὶ τοὺς Ἑλληνας δούλους οἱ δρποῖοι τὰς δρμοίας, εἶπε δὲ εἰς τοὺς ἄλλους:

— Σωρεύσατε ἔντα τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὸν δρποῖον τὰς διατάξεις, ἀνάψατε μεγάλην πυρὰν καὶ φύπατε φύρ-

δην μύρδην πᾶν διτὶ ὡς οἰκία καὶ τὸ ἄντρον ἐμπεριέχουν.

Ἐκπλαγέντες οἱ δοῦλοι ἐμενον ἀκίνητοι καὶ συνεβούλεύοντο τὴν κυρίαν διὰ τὸν βλέμματος. Βλέποντες δρμος διτὶ ἐμενεν ἀδρανῆς καὶ σιωπηλῆς καὶ αὐτη, συνωθούντο διτὶ πρὸς τὸν ἔτερον, ὑποπτεύοντες διτὶ ἐπρόκειτο περὶ ἀστειότητος.

— Υπακούσατε, εἶπεν δρμος.

Πολλοὶ ἔξι αὐτῶν ἦσαν χριστιανοὶ καὶ ἀκούσαντες τὴν διαταγὴν εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον ξητοῦντες ἔντα καὶ δαδάς. Ανέν δυσαρεσκείας τοὺς ἥκολούθησαν τότε καὶ οἱ ἄλλοι, διότι ἡσαν πτωχοί καὶ πτωχοί, ἔμίσουν τὰ πλούτη καὶ εἶχον ἔξειντον τὴν μανίαν τῆς καταστροφῆς. Ενῷ ἀνήγειραν τὴν πυρὰν διτὶ παφνούτιος εἶπεν εἰς τὴν Θαΐδα.

— Εσκέφθην ἐπὶ τὰ στιγμὴν νὰ καλέσω τὸν δρμονοφύλακα μιᾶς τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἀλεξανδρείας — ἀν τωφόντι εὑρίσκεται καμμία ἀξία τοῦ δνόματος τῆς ἐκκλησίας, καὶ μὴ μολυνθεῖσα ἀκόμη ἐκ τῶν ἀρειανῶν κτηνῶν — καὶ νὰ τοῦ παραδώσω τὰ ἀγαθά σου, ὡς γύναι, δρμος κορηγηθῶν εἰς τὰς χήρας καὶ μετατραπῆ τοιουτορόπως τὸ τίμημα τοῦ ἐγκλήματος εἰς θησαυρὸν δικαιοσύνης. Ή σκέψις μου δρμος αὐτη δὲν ἐνεπνεύσθη τὸν Θεόν καὶ τὴν ἀπώθησα, διότι θὰ ᾤτο προσβολὴ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀν ἥθελε κανεὶς νὰ προσφέρῃ εἰς τὰς ἐπλεκτάς του τὰ λείφαντα ταῦτα τῆς λαγνείας. Πρέπει πᾶν διτὶ ἥγιασε, Θαῖς, νὰ καταβροχθισθῇ μέχρις ὑστάτων ἀπὸ τὸ πῦρ. Χάρις εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ἱμάτια αὐτὰ καὶ οἱ πέπλοι οἱ δρποῖοι εἶδον ἐρχόμενα τὰ φιλήματα πολυπληθέστερα καὶ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, δὲν θὰ αἰσθανθῶσι πλέον παρὰ τὰ χεῖλη καὶ τὰς γλώσσας τῶν φλογῶν. Σπεύσατε, δοῦλοι, φέρετε καὶ ἄλλας τυράς, σὺ δέ, γύναι, εἰσελθε εἰς τὸν οἶκον σου καὶ ἀποδύθητι τὰς ἀτίμους κοσμήσεις σου καὶ πήγαινε νὰ ζητήσῃς ως δωρεάν μεγάλην ἀπὸ τὴν ταπεινοτέραν τῶν δούλων σου τὸν τίγρηνα, τὸν δρποῖον ἐνδέται δπως καθαρίσῃ τὰ δάπεδα.

— Η Θαῖς ὑπήκουσεν. Ενῷ

"Επειτα τὸ πῦρ τὸ δποῖον ὑπέβοσκεν ἔξεροηγγνέτο αἴφνης, ἀφινε φύσημα τερατώδους ζῶου καὶ σχεδὸν ἀόρατοι φλόγες κατέτρωγον τὴν πολύτιμον τροφήν των. Τότε οἱ δοῦλοι ἐνεθαρρύνθησαν εἰς τὸ ἔργον των καὶ ἐσυραν εὐθύμιως τοὺς πλουσίους τάπητας καὶ τοὺς ἀργυροῦφάντους πέπλους καὶ τὰ διηνθισμένα παραπετάσματα. Καὶ ἀνεπήδων ὑπὸ τὸ βάρος τῶν τραπέζων, τῶν θρανίων, τῶν βαρέων προσκεφαλαίων, τῶν χρυσοστηρίκτων κλινῶν. Τρεῖς ϕωμαλέοι αἰλίτοτες ἔσπενσαν τότε βαστᾶσαν τὰ χρωματισμένα ἀγάλματα τῶν νυμφῶν, τῶν δποίων τὸ ἐν εἰχεν ἀγαπηθῆ ὡς γυνὴ θνητῇ. Καὶ θὰ ἔλεγέ τις μεγάλους πιθήκους ἀπάγοντας γυναῖκας. Καὶ ὅταν πεσοῦσαι τῶν τερατῶν βραχιόνων αἱ ὥραιαι γυμναὶ μορφαὶ ἐθραύσθησαν ἐπὶ τῶν λίθων, ἱκούσιῃ ὀλολυγμός.

Τὴν στιγμὴν ἔκεινην ἡ Θαῖς ἐνεφανίσθη μὲ λυτὴν εἰς κύματα τὴν κόμην, γυμνόπους, ἐνδε δυμένη χονδρὸν ἄχαιριν χιτῶνα, ὅστις δμως — διότι μόλις ἤγγιζε τὸ σῶμα τῆς — ἐνεποτίζετο ἀπὸ θείαν ήδονήν. Τὴν ἡκολούθην ὅπισθεν δηπονοῦς φέρων βυθισμένον ἐντὸς τῆς κυματίζουσης γενειάδος του ἐλεφάντινον "Ἐρωτα." Ἐκαμεν ἔκεινη νεῦμα εἰς τὸν κηπουρὸν νὰ σταματήσῃ, καὶ πλησιάζουσα τὸν Παφνούτιον τοῦ ἐπέδειξε τὸν μικρὸν θεόν.

— Πρέπει νὰ τὸν ρύψωμεν καὶ αὐτὸν εἰς τὰς φλόγας, πάτερ μου; Εἶνε θαυμασίας ἐργασίας καὶ ἀρχαιοτάτης, ἀξίζει δὲ ἔκατοντάκις εἰς χρυσὸν τὸ βάρος του. Ἡ ἀπώλειά του θὰ ἦτο ἀνεπανόρθωτος, διότι δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὸν κόσμον καλλιτέχνης ίκανὸς νὰ δημιουργῆσῃ τοσοῦτον περικαλλῆ "Ἐρωτα. Συλλογίσθητι ἐπίσης, πάτερ μου, ὅτι τὸ μικρὸν αὐτὸν παιδίον εἶνε δ "Ἐρως καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὸν μεταχειρισθῶμεν σκληρῶς. Πίστευσόν με, δ ἔρως εἶνε ἀρετὴ καὶ δὲν ήμάρτησα ἐξ αὐτοῦ ἄλλα κατ' αὐτοῦ. Δὲν θὰ μετανοήσω ποτὲ δι' ὅτι μὲ ἔκαμε νὰ πρᾶξω καὶ κλαίω μόνον δι' ὅτι μὲ ἔπραξα παρὰ τὰς ἀπαγορεύσεις του. Δὲν ἐπιτρέπει ποτὲ εἰς τὰς γυναῖκας νὰ δίδωνται εἰς δσους δὲν ἔρχονται ἐξ ὀνόματός του, διὰ τοῦτο δὲ πρέπει καὶ νὰ τὸν τιμῶμεν. Παρατίθησον, Παφνούτιε, πόσον εἶνε ὥραιος δ μικρὸς αὐτὸς "Ἐρως καὶ πῶς κρύπτετοι μὲ χάριν εἰς τὴν γενειάδα τοῦ κηπουροῦ. Μίαν ήμέραν δ Νικίας, ὅστις μὲ ἥγαπα, μοῦ τὸν ἔφερε καὶ μοῦ εἶπε: «Θὰ σου διμιλῇ περὶ ἐμοῦ.» 'Αλλ' ἀπ' ἐναντίας δ πανοῦργος μοῦ ὥμιλησε δι' ἔνα νέον τὸν δποῖον εἶδα εἰς τὴν 'Αντιόχειαν καὶ δὲν μοῦ ὥμιλησε

διόλον διὰ τὸν Νικίαν. 'Αρκετὰ πλούτη κατεστράφησαν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, πάτερ μου. Διάσωσον τὸν "Ἐρωτα τοῦτον καὶ τοποθέτησον αὐτὸν εἰς κανὲν μοναστήριον. Οἱ βλέποντες αὐτὸν θὰ στρέφουν πρὸς τὸν Θεὸν τὴν καρδίαν, διότι δ ἔρως γνωρίζει νὰ ἵππαται φύσει πρὸς τὰς οὐρανίους σκέψεις.

Ο κηπουρὸς νομίζων ἡδη περιστρέψαντα τὸν μικρὸν "Ἐρωτά του προσεμειδία ὡς πρὸς μικρὸν παιδίον, ὅταν δ Παφνούτιος ἀποσπῶν αὐτὸν ἐκ τῶν χειρῶν αἱ δποῖαι τὸν ἐκράτουν τὸν ἔξεσφενδόνισεν εἰς τὰς φλόγας ἀναρράζων:

— 'Αρκεῖ ὅτι τὸν ἥγγισεν δ Νικίας διὰ νὰ είνε ιοβόλος.

Ἐπειτα ἀρπάζων διὰ τῶν χειρῶν του τὰ ἀπαστράπτοντα φροέματα, τοὺς πορφυροὺς μανδύας, τὰ χρυσᾶ σανδάλια, τὰ κτένια, τοὺς στριγύλους, τὰ κάτοπτρα, τοὺς λαμπτῆρας, τοὺς αὐλοὺς καὶ τὰς λύρας τὰ ἐρριπτεν εἰς τὴν πυράν, πολυτιμωτέραν καὶ τῆς τοῦ Σαρδαναπάλου, ἐνῷ μεθυσμένοι ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τὴν μανίαν οἱ δοῦλοι ἄρχονται ωρύμενοι εἰς βροχὴν τέφρας καὶ σπινθήρων.

Οι γείτονες ἀφυπνιζόμενοι δ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἔνοιγον τὰ παράθυρα καὶ προσεπάθουν τρίβοντες τοὺς ὄφιταλμοὺς νὰ ἐννοήσουν πόθεν προήρχετο δ τόσος καπνός. Ἐπειτα κατήρχοντο ημιενδεδυμένοι εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ ἐπλησίαζον τὴν πυράν.

— Τί συμβαίνει; ἐσκέπτοντο.

Μεταξὺ τούτων ὑπῆρχον ἔμποροι ἀπὸ τὸν δποῖον δ Θαῖς συνεύθετος νὰ ἀγοράζῃ ἀρώματα ἢ ὑφάσματα, καὶ ἀνήσυχοι ἔτεινον τὴν ἔηραν καὶ κιτρίνην κεφαλήν των προσπαθοῦντες νὰ ἐννοήσουν. Ἐξ ἄλλου οἱ νεαροὶ φιλήδονοι, οἱ δποῖοι ἐπέστρεφον τῶν συμποσίων προπορευομένων τῶν δούλων των, ἐσταμάτησαν μὲ τὸ μέτωπον στεφανωμένον καὶ κυματίζοντα τὸν χιτῶνα, ἀφίνοντες μεγάλας κραυγάς. Τὸ πλῆθος αὐτὸν περιέργων, τὸ δποῖον διαρκῶς ηξανεν, ἐπληρωφορήθη τάχιστα ὅτι δ Θαῖς παρακινούμενη ἀπὸ τὸν 'Αββᾶν τῆς 'Αντινόης ἔκαπε τὰ πλούτη της πρὸν ἀποχωρήσῃ εἰς μοναστήριον.

Καὶ οἱ ἔμποροι ἐσκέπτοντο:

— ᩧ Θαῖς θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλιν, τίποτε πλέον δὲν θὰ πωλῶμεν, καὶ εἶνε φρικτὸν νὰ τὸ σκεφθῆ κανείς. Τί θὰ γίνωμεν ἀντῆς; Ὁ μοναχὸς τὴν κατέστησεν ἔκφρονα καὶ μᾶς καταστρέψει. Διατὰ τὸν ἀφίνουν ἐλεύθερον; Εἰς τὶ χρησιμεύουν οἱ νόμοι; Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἔξουσία εἰς τὴν 'Αλεξάνδρειαν; Οὔτε δι'

μᾶς ἐπὶ τέλους, οὔτε διὰ τὰς γυναῖκας μας, οὔτε διὰ τὰ ἀτυχῆ μας παιδία φροντίζει δ Θαῖς. ᩧ διαγωγῆ της καθίσταται κοινὸν σκάνδαλον. Πρέπει νὰ τὴν ὑποχρεώσωμεν διὰ τῆς βίας νὰ μείνῃ εἰς τὴν πόλιν.

Οι νέοι ἐξ ἄλλου διελογίζοντο:

— "Ἄν δ Θαῖς ἐγκαταλείψῃ τὸ θέατρον καὶ τὸν ἔρωτα τότε αἱ προσφιλέστεραι μας διασκεδάσεις καταστρέφονται. ᩧ ή γλυκυτέρα δόξα καὶ ἡ περικαλλεστέρα τιμὴ τοῦ θεάτρου, ἀπετέλει δὲ τὴν χαρὰν καὶ ἐκείνων ἀκόμη οἱ δποῖοι δὲν τὴν ἀπελάμβανον. "Ολος δ κόσμος ἥγάπα εἰς τὰς γυναῖκας τὴν εἰκόνα της καὶ δὲν ἐδίδοντο φιλήματα εἰς τὰ δποῖα δ Θαῖς νὰ μὴν ἐνυπῆρχεν. ሧπετέλει τὴν ἡδονὴν τῶν θεάτρων, καὶ μόνη διηγέρει τὴν ἡδονὴν μεταξὺ ημῶν μᾶς ὅμει εἰς φιλήδονίαν.

Ταῦτα ἐσκέπτοντο οἱ νέοι, καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν, δημοαζόμενος Χείρων, ὅστις τὴν εἶχε ποτὲ σφίγξει εἰς τὰς ἀγκάλας του, διεμαρτύρετο διὰ τὴν ἀρπαγὴν καὶ ἐβλασφήμει τὸν Θεὸν Ἰησοῦν. Εἰς τοὺς διμίλους δλους διαγωγὴ τῆς Θαῖδος ἐκρίνετο αὐτηρέως.

— Εἶνε ἀναιδὴς φυγή!

— Όποια ἐγκαταλειψὶς ἐπαίσχυντος!

— Μᾶς ἀρπάζει τὸν ἀρτον ἐκ τοῦ στόματος!

— Μᾶς στερεῖ τὴν προΐκα τῶν θυγατέρων μας!

— Πρέπει τούλαξιστον νὰ μοῦ πληρώσῃ τοὺς στεφάνους τοὺς δποῖους τῆς ἐπώλησα!

— Καὶ τὰς ἔξηροντα ἐσθῆτας τὰς δποίας μοῦ παρηγγείλει!

— Χρεωστεῖ εἰς δλον τὸν κόσμον!

— Ποῖος μετὰ τὴν ἀναχώρησίν της θὰ ὑποδύεται τὴν 'Ιφιγένειαν, τὴν 'Ηλέκτραν καὶ τὴν Πολυξένην; Καὶ αὐτὸς ἀκόμη δ ὥραιος Πολύβιος δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ.

— ᩧ θὰ εἶνε θιλιβερὰ δταν δ θύρα τῆς Θαῖδος κλείσῃ.

— ᩧ διαινήγης ἀστήρ, δ γλυκεῖα σελήνη τοῦ 'Αλεξανδρινοῦ οὐρανοῦ!

Οι γνωστότεροι τῶν ἐπαιτῶν τῆς πόλεως, τυφλοί, χωλοί καὶ παραλύτοι εἶχον ἡδη συναγῆη εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ συρόμενοι εἰς τὴν σκιάν τῶν πλουσίων ἐγόγγυζον:

— Πῶς θὰ ζήσωμεν δταν δ Θαῖς δὲν θὰ εἶνε πλέον ἐδῶ διὰ μᾶς θρέψῃ; Τὰ ψιχία τῆς τραπέζης της ἐχόταινον καθημερινῶς διακοσίους δυστυχεῖς. Οἱ δὲ ἔρασται της, οἱ δποῖοι

ἐξήρχοντο τοῦ οίκου της ίκανοποιημένοι, μᾶς ἐρριπτον κατὰ δράκας τὰ ἀργυρᾶ νομίσματα.

Οι κλέπται, οἱ δποῖοι ἡσαν ἐγκατεσπαρμένοι μεταξὺ τοῦ ὄχλου, ἀφινον ἐκκωφωτικὰς κραυγὰς καὶ ὕδην τοὺς γείτονάς των δπως αὐτῆς κατηρχήσωσι τὴν ταραχὴν καὶ ἐπωφελούμενοι ταύτης κλέψωσι πολύτιμον τι ἀντικείμενον.

Μόνον δ γηραιὸς Θαδεὺς, ὅστις ἐπώλει τὰ δημάσματα τῆς Μιλήστου καὶ τὴν λίνον τοῦ Τάραντος, καὶ εἰς τὸν δποῖον δ Θηβαῖς ἐχρεώστει μεγάλην ποσότητα χρημάτων, παρέμενεν ἥρεμος ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου. Μὲ τεταμένον τὸ οῖς καὶ ἀμβλὺ τὸ βλέμμα ἐθίσπεν τὴν διηγήσην. Πλησιάσας τέλος τὸν νεαρὸν Χείρωνα ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρόδημος καὶ τὸν εἶπε χαμηλοφώνως:

— Σύ, ὥραιε αὐθέντα, τὸν δποῖον δ Θαῖς προτιμᾶ, παρουσιάσθητι καὶ μὴ συγκατανεύσῃς ποτὲ νὰ σου ἀρπάσῃ ἐνας μοναχὸς τὴν ἐρωμένην σου.

— Μὰ τὸν Πολυδεύκην καὶ τὴν ἀδελφήν του, τὸ τοιοῦτον δὲν θὰ γείνη ποτέ, ἀνέκραξεν δ Χείρων. Θὰ διμιήσω εἰς τὴν Θαῖδα καὶ, χωρὶς νὰ κολακευθῶ, δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω δτι δὲ μὲ ἀκούσῃ καλλίτερον ἀπὸ τὸν Λαπίθην αὐτόν, τὸν βαμμένον δι' αἰθάλης. Τόπον, τόπον, χυδαῖοι!

Καὶ πλήρωτον διὰ τοῦ γρόνθου τὸν ἄνδρας, καὶ ἀνατρέπων τὰς γραίας, καὶ ποδοπατῶν τὰ παιδία σφάλμασε μέχρι τῆς Θαῖδος καὶ σύρων αὐτὴν κατὰ μέρος.

— Ατένισόν με, ὥραιά μου, τῆς εἶπεν, ἐνθυμήσου με καὶ εἶπε μον ἀν ἐγκαταλείπης τῷν τρόποντι τὸν ἔρωτα.

— 'Αλλ' δ Παφνούτιος οιπτόμενος μεταξὺ τῆς Θαῖδος καὶ τὸν Χείρωνος.

— 'Ασεβέστατε, ἀνέκραξεν, ἀναλογίσθητι τὸν θάνατον πρὶν ἐγγίσῃς τὴν γυναῖκα ταύτην, δ δποία εἶνε ιερὰ καὶ ἀνήκει εἰς τὸν Θεόν.

— Φύγε, κυνοκέφαλε, ἀπίγνησης μανιωδῶς δ νέος, καὶ ἀφησέ με νὰ διμιήσω εἰς τὴν ἐρωμένην μου, ἄλλως θὰ σύρω ἐκ τῆς γενειάδος τὸ ἀναιδές σου σαρκίον μέχρι τοῦ πυρὸς ἐκεῖ, δπου θὰ σὲ ψήσω δις ἐγχελυν.

Καὶ ἥπλωσε χειρα δπὶ τῆς Θαῖδος, ἀλλ' ἀπωθημένης ἀπὸ τὸν μοναχὸν μὲ δύναμιν ἀπρόσπιτον, ἐκλονίσθη δηποτεντηριας καὶ ἐπεσε τέσσαρα βήματα μακράν, παρὰ τὸν ἄνθρακας τῆς πυρᾶς.

Ἐπειται συνέχεια.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

... Κατὰ παλαιάν μου συνήθειαν, ἀντὶ τῶν περιπάτων προτιμῶ πάντοτε προσφιλεῖς περιπλανήσεις εἰς ἀποκέντρους καὶ χωρὶς ἀξιώσεις συνοικίας

Καὶ φέρων οὕτω τὸ βῆμα βραδέως καὶ ἀσκόπως, νοσταλγῶ μίαν ἄλλην ζωὴν, ἀνίδεον καὶ ἀπράγμονα, τὴν δποίαν πιστεύω ὅτι κάποτε ἔζησα . . .

Πᾶν τὸ ταπεινὸν μὲν θίγει ἀνέκαθεν εἰς τὴν καρδίαν καὶ πᾶν τὸ ἀμῶν μοῦ πληροῖ τὴν ψυχὴν ἡδυτάτης μελαγχολίας.

Καὶ εἶνε ἡ ζωὴ μου κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην δμοίᾳ μὲν φθινοπωρινὸν ἀπόγευμα, κατὰ τὸ δποίον εἰς τὸν οὐρανὸν λιποψυχοῦν τὰ χωματα καὶ εἰς τὴν γῆν ἐκλύουν τὰ ἀνθη.

Καὶ σύρων ἔμαυτὸν διὰ μέσου τῶν δρομίσκων, νομίζω ὅτι τὰ πάντα μοῦ εἶνε οἰκεῖως γνώριμα, ἀπὸ τῶν φωνῶν τῶν μικρῶν παιδίων καὶ τῶν κρυφομιλημάτων τῶν κοριτσιῶν, μέχοι τῶν πονηρῶν βλεμμάτων τῶν γραιδίων καὶ τῶν βραχνῶν φωνῶν τῶν ἔργατικῶν ἀνθρώπων.

Καὶ νομίζω ὅτι κρατοῦν τὰ σπιτάκια των κάτι ἀπὸ τὴν ζωὴν μου καὶ ὅτι σκορποῦν τὰ περιποιημένα λουλουδάκια των τὸ ἀρωματῶν δνείρων μου καὶ ὅτι στρώνονται αἱ καθάριαι αὐλίτσαι των μὲ τὰς ἡρεμίας μου τὰς πολυποθήτους, καὶ στιγμαίας — ἀλλοίμονον ! . . .

Καὶ εἶνε μουσικὴ δι' ἐμὲ ὁ γλυκύτατος ἥχος τῆς ραπτομηχανῆς τῆς νεάνιδος, ποῦ σκυψιμένη δείχνει τὸ καλοχτενισμένο κεφαλάκι της διὰ τοῦ παραθύρου, καὶ χαρά μου τὸ φαιδρὸ τραγοῦδι τῆς παιδίσκης, ποῦ ἀναστατώνει τὸ πτωχικόν

τῆς μὲ ἡδονικὴν νευρικότητα προώρου οἰκονομασύνης . . .

Καὶ μὲ συγκινεῖ ἴδιαιτέρως τὸ μητρικὸν φύλτρον τὸ ἀναπτυσσόμενον παρὰ μίαν θυρίτσαν, ἀνάμεσα προσεκτικῶν δακτύλων γυναικὸς καὶ ἀνησύχου κεφαλῆς παιδίου, δπως καὶ ἐν ἄκακον μάλωμα ἢ ἐν ράπισμα ἀκίνδυνον καὶ ἀπαλὸν ὡς θωπεία.

Καὶ βλέπων τοὺς ἔργατικους κουρασμένους καὶ βαρεῖς, φωτιζομένους πράως ἀπὸ τὸ ἀμφίβολον λυκόφως, νὰ ἐπιστρέφουν μακρὰν δόδον, αἰσθάνομαι τὴν ἀνήσυχον ψυχήν μου ἑτοίμην νὰ πτερυγίσῃ πλησίον των καὶ νὰ ἡρεμήσῃ μαζί των εἰς τὴν εὐλογημένην των ἐπιστροφὴν καὶ νὰ παραδοθῇ, δπως ἐκεῖνοι εἰς ὕπνον γλυκὺν καὶ ἀδιατάρακτον . . .

Καὶ βαδίζω, καὶ φέρομαι ἀντιμέτως πάντοτε τῶν εὐτυχῶν ἐκείνων ἀνθρώπων καὶ ἡ νὺξ πυκνοῦται ὀλονὲν γύρω μου καὶ ἀπὸ τοὺς φιλτάτους μου ὁρμίσκους ἀπομακρύνομαι μετ' ἀγωνίας καὶ φόβου, ὡς ναυάγιον ἀπὸ τὴν μοῖραν φερόμενον πρὸς τὸ ἄγνωστον πέλαιγος . . .

Καὶ ὅσον προχωρῶ πρὸς τὸ φῶς καὶ τὴν κίνησιν, ἡ ψυχὴ μου ἀλγεῖ βαθύτερον, καὶ περισσότερον ἡ καρδία μου ὑποφέρει γνωρίζω ὅτι ἐν μέσῳ αὐτῶν εἴμαι τόσον ἔρημος καὶ τόσον ξένος . . .

Καὶ φέρομαι ἀλλοίμονον! — ἀκουσίως πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ὅταν περὶ ἐμὲ τὰ πάντα τυφλωτικῶς μαρμαίρουν καὶ ἐκκωφωτικῶς θορυβοῦν τὰ πάντα, αἰσθάνομαι νὰ γίνωμαι κακὸς καὶ μισάνθρωπος, νοσταλγὸς μιᾶς ἀπράγμονος καὶ ἀθώας ζωῆς, τὴν δποίαν πιστεύω ὅτι κάποτε ἔζησα . . .

ΠΡΟΣΠΕΡΟΣ Ο ΠΑΡΩΡΙΤΗΣ



ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ Ν. ΕΠΙΣΚΟΠΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Μίαν φοράν και ἔνα καιρὸν ἡ φωτογραφία ἦτο μία ἔξευτελισμένη τέχνη ἔχουσα, ὡς σκοπὸν τὴν πιστὴν διὰ τοῦ ἡλίου ἀποτύπωσιν τῶν ἀντικειμένων ἐπὶ πλακός ἀργύρου. Ἡ φύλλου χάρτου. Τὰ χρώματά της ἦσαν ὠρισμένα, τὰ ἀποτελέσματά της σταθερὰ καὶ ὁ φωτογράφος μόνον μηχανικῶς ἐπενέβαινεν εἰς τοῦ ἡλίου τὸ ἔργον, μὴ δυνάμενος τίποτε νὰ διορθώσῃ εἰς αὐτό, καμίαν σφραγίδα ἀτομικότητος νὰ ἐπιθέσῃ, καμίαν πρωτοτυπίαν νὰ προσδώσῃ. Η τέχνη προπάντων δὲν εἶχε τίποτε νὰ κάμῃ μὲ τὰς φαιὰς διμοιμόρφους αὐτὰς εἰκόνας καὶ τὸ μέγα γνώρισμα τῆς καλλιτεχνίας, ἡ διόρθωσις καὶ ἡ μετατροπὴ τῆς φύσεως ἦτο ἀνέφικτος διὰ τὴν φωτογραφίαν.

Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ φωτογράφου ἦτο ἀχάριστον καὶ ὅταν δὲ Ιψεν εἰς τὴν «Ἀγριόπαπιαν» ἥθελησε νὰ διακωμῷδῃ τὸν ἥρωα του ὡς στεῖρον ἀνθρωπὸν θέλοντα νὰ προσλάβῃ καλλιτεχνίας ἐπίφασιν, τὸν παρέστησε φωτογράφον.

Αἱ νεώτεραι ὅμως πρόοδοι, αἱ δοποῖαι μετέβαλον τὴν παλαιὰν τέχνην τοῦ Δαγουέρου, αἱ δοποῖαι ἐπέφεραν ἀληθῆ ἐπανάστασιν εἰς ὅλας τὰς ἀρχαῖας φωτογραφικὰς μεθόδους, ἐπέτρεψαν νὰ εἰσέλθῃ μία ἀκτὶς τέχνης, ἐν κῦμα καλαισθησίας εἰς τὴν μετριόφρονα φωτογραφίαν.

Καὶ δὲ λίγον κατ' ὅλιγον, βοηθούσης καὶ τῆς πρωτοτυπίας τῶν ἔρασιτεχνῶν, κατορθώθησαν τοιαῦτα ἀποτελέσματα ἀπόδοπτα, ὡστε πέροσιν εἰς τὴν «Ἐκθεσιν τῆς Φωτολέσχης τῶν Παρισίων» ἔνας διάσημος ζωγράφος ἔλεγεν ὅτι δὲν ἥδυνατο νὰ διακρίνῃ ἀν τὰ ἐκτεθειμένα ἔργα ἦσαν διὰ χρωστῆρος καλλιτέχνουν ἢ διὰ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων δημιουργημένα.

* * *

Μέχρι τοῦδε τωόντι τὸ πρᾶγμα τὸ δοποῖον ἥμποδιζε τὴν φωτογραφίαν νὰ λάβῃ καλλιτεχνικὴν σφραγίδα ἢτο δὲ αὐτοματισμός. «Ολη ἡ τέχνη συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἐμφανίζῃ κανεὶς μίαν πλάκα τὴν δοπίαν εἶχεν ἐκθέσῃ εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ νὰ ἀποτυπώῃ αὐτὴν ἐπειτα ἐπὶ παρασκευασμένου χάρτου. Οὔτε ἀλλοίωσις τῶν ἀποτελέσμάτων οὔτε μεταβολὴ τοῦ χρώματος ἐπετρέπετο. Ο χάρτης δι' ἀλάτων ἀργύρου παρασκευασμένος ἔδιδε πάντοτε τὴν αὐτὴν δυσάρεστον στίλβωσιν, τὸ αὐτὸν κοκκινωπὸν χρῶμα, τὴν αὐτὴν ἐνοχλητικὴν τῶν λεπτομερειῶν ἀκρίβειαν.

«Ολα αὐτὰ ἀκριβῶς ἀπετέλουν ἀρνητινά τῆς τέχνης. Ἐν ἔργον τέχνης ἀπαιτεῖ πρὸ πάντων τὴν ἐπέμβασιν τῆς ἀνθρωπίνης νοήσεως, τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐγκεφάλου, τὴν σφραγίδαν πάσης εἰκόνος τῆς φύσεως διὰ μιᾶς ἰδιορρυθμίας. Ο ζωγράφος, δοτις ἀντιγράφει ἔνα τοπίον, διορθώνει τὰς συμπτώσεις τῶν γραμμῶν, μεταβάλλει καὶ ἀδμονίζει τὰ φῶτα, ἐλαττώνει ἢ ἐνδυναμώνει τὰς σκιάς, ἀπαλείφει τὰς πολλὰς λεπτομερείας, γενικεύει τὰ ἀποτελέσματα.

«Ἡ ἐμφάνισις εἰς τὸν φωτογραφικὸν δρῦζοντα ἐνὸς νέου χάρτου παρασκευαζομένου διὰ φυσικῶν χρωμάτων διμοίων μὲ ἐκεῖνα τὰ δοποῖα μεταχειρίζονται οἱ ζωγράφοι, ἔδωκε τὴν πρώτην καὶ

τὴν κυριωτέραν ὅμησιν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν φωτογραφίαν. Χάρις εἰς τὴν δι' ἄνθρακος μέθοδον, χάρις εἰς τὴν διὰ διχρωμικοῦ κόμμεως ἀπόκτησιν εἰκόνων, ἡ φωτογραφία ἐπροικίσθη μὲ τὴν ποικίλιαν τοῦ ὁροβίαντος ζωγράφου. "Ολα τὰ χρώματα τῆς ἵριδος, ὅλας τὰς θαυμασίας ἀποχρώσεις τοῦ φωτὸς δύναται κανεὶς νὰ προσδώῃ εἰς τὰ ἔργα του. Δύνασθε νὰ προσδώσετε εἰς τὴν τοπιογραφίαν σας, ἀν δὲλετε, ἐν χρῶμα πράσινον χλόης, εἰς τὴν προσωπογραφίαν σας ἐν ἐρυθροῦ σαρκός, εἰς τὴν σεληνογραφίαν σας ἔνα πράσινον ἑσπέρας. Τὰ καταστήματα εἰς τὴν Εὐρώπην πωλοῦν πλέον δὲν τῶν χρωμάτων τοὺς παρασκευασμένους δι' ἄνθρακος χάρτας καὶ δύναται πλέον διὰ μεθόδου — τὴν δοπίαν βέβαια δὲν περιμένετε νὰ σᾶς περιγράψω ἐδῶ — νὰ δώσῃ οἰονδήποτε χρῶμα θέλει εἰς τὴν φωτογραφίαν του. Ἐκτὸς τούτου χάρτης, ὁ παρασκευασμένος διὰ διχρωμικοῦ κόμμεως, ἐπιτρέπει οἰανδήποτε διόρθωσιν. Ἡ καλαισμησία τοῦ φωτογράφου δύναται συνεπῶς νὰ ἐπενεγγήσῃ ἐπὶ τοῦ ἔργου, νὰ διορθώσῃ λεπτομερείας, νὰ ἐλαττώσῃ σκιάς, ἐν γένει νὰ μεταμορφώσῃ ἐπὶ τὸ καλλιτεχνικώτερον τὸ ἀντίγραφον τῆς φύσεως.

"Ολαι βέβαια αἱ νέαι αὐταὶ μέθοδοι ὑποτίθεται ὅτι ἀπαιτοῦν κόπον καὶ ἀπαιτοῦν μίαν ἀντίληψιν τῆς τέχνης, ἡ δὲ καλλιτεχνία εἰσερχομένη εἰς τὴν φωτογραφίαν, ἀν καὶ τὴν ἀνύψωσε, τὴν κατέστησεν διμος καὶ ἀπειράκις δυσκολωτέραν.

* *

Διότι ἐννοεῖται τῷν τῷν μεθόδων, τὰς δοπίας σᾶς ἀνέφερα, καθίστανται περιτταὶ πρὸ τῆς ἐλλείφεως καλαισμησίας. Τὸ κεφαλαιῶδες τῷν τῇν φωτογραφίαν εἶνε ἡ ἐκλογὴ τοῦ θέματος. Δὲν ἀρκεῖ νὰ δύνασθε νὰ διορθώσετε τὰς λεπτομερείας τῆς φύσεως, πρέπει νὰ γνωρίζετε νὰ ἐκλέξετε, νὰ πλαισιώσετε, νὰ τοποθετήσετε, νὰ φωτίσετε καταλήλως τὸ ἀντικείμενό σας. Ὁ φωτισμὸς ἐνὸς προσώπου ἢ ἡ ἐκλογὴ ἐνὸς τοπίου ἔγινεν ἀφορμὴ συγγραφῆς δγκωδῶν φωτογραφικῶν βιβλίων. Ὁ γάλλος Διλλαὶ ἀφιέρωσεν ἔνα χονδρὸν τόμον εἰς τὴν φωτογραφικὴν τοπιογραφίαν, ὁ Κλαρῆ ἐδημοσίευσε σύγχρονα περὶ τοῦ φωτισμοῦ τῶν προσωπογραφῶν. Μὴ ἀρκούμενοι οἱ ἐρασιτέχναι εἰς τὸν προαιώνιον φωτισμὸν διὰ τοῦ πλαγίου φωτὸς τοῦ ἐργαστηρίου, τὸν δοπίον μετεχειρίζοντο οἱ πατέρες μας, ἐζήτησαν τὰ ἰδιοτροπώτερα τῶν χρωμάτων, ἐζήτησαν effets à la Rémbraunt, ἐφώτισαν καθέτως, πλαγίως τὰ θέματά των, ἐδοκίμασαν φωτισμοὺς τεχνητούς. "Ἐνας γνωστότατος ἐρασιτέχνης, ὁ Δεμασύ, φωτίζει βιαίως τὰ πρόσωπά του διὰ τοῦ παραθύρου, ἄλλος γάλλος ἐρασιτέχνης, δ. Πυγιώ, μεταχειρίζεται μικτὸν φωτισμὸν διὰ τοῦ ἥλιου καὶ τοῦ μαγνητίου, ἀποστέλλων ἀντανακλάσεις μεμονωμένας ἐπὶ τῶν προσώπων του...

Ἡ ἐπιμελημένη ἐμφάνισις τῆς πλακὸς ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς φωτογράφους νὰ ἐπαυξάνουν τὰ ἀποτελέσματα τὰ δοπία προσπαθοῦν νὰ καθιστοῦν ζωηρότερα τὰ φῶτα, πυκνοτέρας τὰς σκιάς, καὶ τοιουτορόπως διὰ τῆς καλλιτεχνικῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντικείμενων τῆς ἐντέχνου ἐκτυπώσεως, τῆς ἀναλόγου ἐμφανίσεως, δύναται κανεὶς νὰ παρουσιάσῃ ἔργα εἰς τῶν δοπίων τὴν παραγωγὴν νὰ συμμετέσχε τοὐλάχιστον δοσον καὶ δ ἥλιος, καὶ τὰ δοπία νὰ ἀπαιτοῦν τόσην καλαισμησίαν καὶ τόσην προσπάθειαν προπάντων, δοσην καὶ μία ἰγνογραφία ἢ ἔνα παστέλ.

* *

Εἰς τὶς ἀποτελέσματα ἔφθασεν ἡ φωτογραφία διὰ τῶν μέσων αὐτῶν — διὰ τὰ δοπία μὲ μεγάλην συντομίαν καὶ χωρὶς τίποτε τὸ τεχνικὸν σᾶς ὀμιλήσαμεν — εἶνε δύσκολον νὰ ἐννοήσῃ

ἔνας Ἑλλην, ὁ δοπίος ἐσυνήθισε νὰ βλέπῃ τὰς βιομηχανικὰς φωτογραφίας τῶν προθηκῶν μας καὶ τὰς ἐρυθρὰς κηλίδας μὲ τὰς δοπίας μαστίζουν τὸν χάρτην οἱ σπάνιοι ἐρασιτέχναι μας.

"Ἐπρεπε κανεὶς νὰ εἰσέλθῃ πέρουσιν εἰς τὸ φωτογραφικὸν τμῆμα τῆς Ἐκθέσεως τῶν Παρισίων, νὰ ἐπισκεφθῇ καμμίαν Ἐκθεσιν τῆς Φωτολέσχης, νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν φωτογραφικὴν Ἐκθεσιν ἡ δοπία ἔγινε πέρουσιν εἰς τὸ Σικάγον καὶ προπέρουσιν εἰς τὸ Λονδρέν, δπως ἴδη τὰ θαύματα τῆς θριαμβευούσης αὐτῆς μικροτέρας ἀδελφῆς τῶν γραφικῶν τεχνῶν.

Δὲν πρόκειται πλέον περὶ φωτογραφιῶν, πρόκειται περὶ εἰκόνων, περὶ σχεδίων διὰ σινικῆς μελάνης, περὶ εἰκόνων διὰ γραφίτου ἢ αἵματίου, περὶ ἔργων τὰ δοπία δὲν διαφέρουν εἰς τίποτε ἀπὸ τὰ τῆς ἐκθέσεως ζωγραφικῆς παρὰ μόνον ἔνεκα τῆς ὑπερβαλλούσης ζωηρότητος.

Δὲν ὑπάρχει κατὰ τὰ ἄλλα οὐδεμία διάκρισις. Ὅπαρχουν ἐλαφραὶ θαλασσογραφίαι διὰ λεπτῶν κυανῶν χρωμάτων, ὑπάρχουν τοπία διμήλης καὶ τοπία χιόνων, ἀπόφεις δυόντων καὶ ἀνατελλόντων ἥλιων, αἱ δοπίαι ἐνθυμίζουν τοὺς διδασκάλους τῆς Ἀναγεννήσεως.

Εἰς μίαν τοπιογραφίαν ἐδῶ ὁ φωτογράφος φαίνεται διὰ τὸ ἔχουσε τὸ δοπίον δ. Ρέμβραντ ἥγλαύσε τοὺς Μαθητὰς τοῦ Ἐμάους, εἰς ἄλλην ἐκεῖ προσωπογραφίαν ὁ φωτογράφος φαίνεται διὰ τὴν ἐμμηθῆ τὴν πλαστικὴν ἐκείνην ἀβεβαιότητα τῶν γραμμῶν μὲ τὴν δοπίαν δ. Κάρροιερ ἐμψυχώνει τὰ πορτραΐτα του. Ὅπαρχουν ἀπόφεις διασῶν αἱ δοπίαι νομίζεις διὰ τὸν ἰδιότροπον χωστῆρα τοῦ Κορώ καὶ ἐσωτερικὰ τὰ δοπία δὲν θὰ περιέργαφον μὲ τόσην ἔντασιν ζωῆς οὔτε οἱ Φλαμανδοὶ ζωγράφοι τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰώνος.

Τίποτε ἀπὸ τὴν ἐπιμονὴν ἐκείνην εἰς τὰς λεπτομερείας, τίποτε ἀπὸ τὴν στήλωσιν τοῦ χάρτου, τίποτε ἀπὸ τὴν μονοτονίαν τῶν ἀρχαίων φωτογραφιῶν δὲν ἔμεινεν. Αὐτὰ τὰ κτυπήματα τοῦ χωστῆρος, αὐτὴ ἡ ἀμέλεια τῶν στρωμάτων, αὐτὴ ἡ ἀντίθεσις φωτὸς καὶ σκιῶν κατωρθώμην νὰ πραγματοποιηθοῦν ἀπὸ τὴν φωτογραφίαν.

* *

Καὶ ἀναχθεῖσα πλέον εἰς περιωπὴν τέχνης, ἐπιτρέπουσα εἰς τὸν φωτογράφον νὰ δημιουργῇ, δύναται τὶς νὰ εἴπῃ διὰ τὴν ζωγραφίαν ἐδωκε τὴν χειρα εἰς τὴν ζωγραφικήν. Εἰς ἐν φωτογραφικὸν ἀντίτυπον τοῦ Δεμασού ἡ φύσις διαφαίνεται διὰ μέσου μιᾶς ἰδιοσυγκρασίας ζωγράφου διαφαίνεται δχι δοπία ἀπετύπωσεν δ φωτογραφικὸς φακός, δλλ' δοπίαν τὴν ἀντικατώπτωσε τοῦ καλλιτέχνου ἡ ψυχή.

Καὶ τώρα, μετὰ τὴν στιγμιοτυπίαν, μετὰ τὰς νέας μεθόδους, μετὰ τὴν καλλιτεχνικὴν σφραγίδα, τί ἄλλο ἀπομένει, ποία ἄλλη νίκη ἐναπολείπεται εἰς τὴν φωτογραφίαν; Τὰ χρώματα.

Ἡ ἀπόδοσις δχι πλέον τῶν γραμμῶν ἀλλὰ καὶ πιντῶν τῶν ἀποχρώσεων τῆς φύσεως, ἡ λεπτὴ διαιώνισις τῶν κυανῶν τῆς θαλάσσης ἀνανακλάσεων, τῶν κιτρινοχρώων τῆς δύσεως φωταυγεῶν, τῶν μυρίων τῶν ἀνθέων στολισμάτων, τῶν ποικίλων τῶν φυλλωμάτων πρασινομῶν, δλων τῶν ἀπειραριθμῶν ἀρμονιῶν μὲ τὰς δοπίας ἐχρωμάτισεν ἡ φύσις ἔαντην.

"Οταν τὰ χρώματα εὑρεθοῦν καὶ δταν ἐπὶ τῶν χρωμάτων ἀποτυπωθῇ ἡ αὐτὴ σφραγίς τῆς καλλαισμησίας, ἡ δοπία ἐδόθη εἰς τὰς μόνοχρώμους φωτογραφίας, τότε ἡ φωτογραφία θὰ δύναται νὰ εἴπῃ διὰ τὴν τελειότητα καὶ διὰ τὴν ὑψηλήθη δχι ἵση ἀλλ' ἀνωτέρα τῶν ὄλων γραφικῶν τεχνῶν.

Καὶ βαδίζομεν εἰς τὸν δρόμον αὐτόν. Ἡ φωτογραφία τῶν χρωμάτων δύναται τὶς νὰ εἴπῃ δτι εἶνε ζήτημα λελυμένον. Ὁ Λίπαντ ἀφ' ἐνδὸς κατώρθωσε νὰ ἀποτυπώσῃ διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἀναλύσεως τὰ χρώματα εἰς τὰ ἀρνητικὰ δοκίμια, δὲ τοιούτοις φωτογραμμῶν τὴν περίφημον

ἀρχὴν τοῦ Δουκὸς δ' Ὁρόν, κατώρθωσε διὰ τῆς συνθέσεως τριῶν μονοχρόμων φωτογραφιῶν νὰ ἐπιτύχῃ σχεδὸν ὅλας τὰς ἀποχρώσεις μᾶς θετικῆς φωτογραφίας. Η τελευταία αὐτὴ μέθοδος, μὴ παρουσιάζουσα δυσχερείας, ἐτέθη μάλιστα εἰς κοινὴν χρῆσιν, καὶ μία προσωπογραφία ἢ μία τοπιογραφία διὰ χρωμάτων διατηροῦσα ὅλης τῆς φύσεως τὴν ἀλήθειαν, εἶνε πρᾶγμα σύνηθες.

Ἄλλως τε ἀφοῦ ἡ ἀρχὴ εὑρέθη, αἱ μέθοδοι θὰ τελειοποιηθοῦν. Μετ' ὅλιγα ἔτη θὰ δύναται κανεὶς πλέον νὰ ἐγγίσῃ τὸ δίνειρον, νὰ τοποθετήσῃ τὸν φακόν του ἔμπροσθεν ἐνὸς ἀνθισμένου λειμῶνος ἢ ἐνὸς δύοντος ἥλιου καὶ νὰ διαιωνίσῃ μίαν ἀπὸ τὰς φευγαλέας ἐκείνας στιγμάς, εἰς τὰς ὁποίας ἡ φύσις νομίζει κανεὶς ὅτι ὑπερβάλλει ἕαυτὴν εἰς μαγείας καὶ συνδυασμούς, ἐπιτυγχάνουσα τὸ ἀνέφικτον.

* *

Δὲν νομίζετε ὅμως ὅτι ἀνυμνοῦσα τὸ ἴδεῖδες τελείας ἀναπαραστάσεως τῶν χρωμάτων, ἡ Ἑλληνικὴ φωτογραφία ἥτο καιρὸς νὰ χρισθῇ μὲ δόλιγην καλλιτεχνίαν; Ὑπάρχουν καὶ ἐδῶ ἐπὶ τέλους ἐρασιτέχναι, ὑπάρχουν ἄνθρωποι ὀφειροῦντες εἰς τὸ κοδάκ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς των, ὑπάρχουν καὶ κυρίαι ἀκόμη κειριζόμεναι τὸν φακόν, μολονότι δὲ ἡ φωτογραφικὴ μανία τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας δὲν μᾶς κατέλαβον ἀκόμη, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν εἶνε ἀσύνηθες θέαμα οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ ἐνσταγτανὲ καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰς φωτογραφικὰς διόπτρας. Δυστυχῶς, μολονότι δῆλοι αὐτοὶ οἱ ἐρασιτέχναι κάμινουν φωτογραφίας, μολονότι σταματοῦν καὶ στήνουν τὸν φακόν των ἔμπροσθεν ὅλων τῶν τοπίων καὶ ὅλων τῶν κυριῶν, δὲν φροντίζουν, δὲν ἐπιμελοῦνται νὰ κάμουν μίαν ἀνθρωπίνην φωτογραφίαν. Κανεὶς δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὰς προόδους τῆς φωτογραφίας, κανεὶς διὰ τὰ νέα εἴδη καὶ διὰ τὰς βελτιώσεις τῶν φακῶν, κανεὶς διὰ τὴν ἐξωτερικὴν φωτογραφικὴν κίνησιν.

* *

Τὰ «Παναθήναια» προκηρύσσουν σήμερον μίαν φωτογραφικὴν Ἐκθεσιν καὶ αὐτὸς μὲ εὐχαρίστησεν ἴδιαιτέρως. Εὕθε ἡ Ἐκθεσις αὕτη νὰ εἶνε ἡ πρώτη ἀφετηρία μιᾶς ὅχι περισσοτέρας — αὐτὸς εἶνε ἀδιάφορον — ἀλλὰ καλλιχνεικωτέρας, ἐντιμωτέρας, προσωπικωτέρας φωτογραφῆς κινήσεως εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑλλάδα.

N. ΕΠΙΣΚΟΠΟΠΟΥΛΟΣ



ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΤΑ «ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ» ἐγκαινιάζοντα διαγωνισμοὺς ἔχοντας σκοπὸν τὴν ὑποστήριξιν τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας, προκηρύσσουν φωτογραφικὸν διαγωνισμὸν ὑπὸ τοὺς ἔξης ὅρους:

1. Γίνονται δεκταὶ εἰς τὸν διαγωνισμὸν φωτογραφίαι ἐρασιτεχνῶν ἀναγόμεναι εἰς τὴν τοπιογραφίαν, προσωπογραφίαν καὶ στιγμοτυπίαν — instantané —.
2. Αἱ φωτογραφίαι ἀποστέλλονται κολλημέναι ἐπὶ χαρτονίου ἢ ἐντὸς πλαισίου.
3. Τὸ μέγεθος τῶν φωτογραφιῶν καὶ τὸ εἶδος τοῦ χάρτου ἐπαφίνονται εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν διαγωνιζομένων. Προτιμῶνται τὰ σχήματα 13×18 καὶ 18×24 ώς καὶ οἱ καλλιτεχνικοὶ χάρται.
4. Αποκλείονται φωτογραφίαι ἐκτεθεῖσαι ἢδη εἰς προηγούμενον διαγωνισμόν.
5. Έκάστη φωτογραφία πρέπει νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς διπισθίας ὄψεως ἢ ἐπὶ προσθέτου χάρτου τὴν μέθοδον τῆς παρασκευῆς της.
6. Αἱ καλλίτεραι τῶν ἀποσταλησομένων φωτογραφιῶν θὰ ἀποτελέσουν Ἐκθεσιν, ἡ ὁποίᾳ θὰ διοργανωθῇ εἰς τὰ Γραφεῖα τῶν «Παναθηναίων» ἀπὸ τῆς 15 Φεβρουαρίου μέχρι τῆς 1 Μαρτίου 1902.
7. Τρία βραβεῖα χρυσοῦν, ἀργυροῦν καὶ χαλκοῦν θ' ἀπονεμηθῶσιν ὑπὸ τῆς ἀγωνοδίκου ἐπιτροπῆς εἰς τὰ καλλίτερα ἔργα.
8. Ως τελευταῖον ἀποστολῆς ὁρίζεται ἡ 10η Φεβρουαρίου 1902.
9. Η ἀγωνόδικος ἐπιτροπὴ θὰ δοισθῇ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας ταύτης.



ΤΟΠΙΟΝ ΑΙΓΑΥΠΤΟΥ — ΕΛΑΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΔ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΖΩΗ

ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ. 'Η Λοκαντιέρα τοῦ Γολδόνη.—Β. ΘΕΑΤΡΟΝ: 'Η νέα Κοιτική Έπιτροπή.

Μετά τὴν «'Άλκηστιν» τοῦ Εύριπίδου καὶ τὴν «'Αγριόπαπιαν» τοῦ Ιψεν, ἡ «Λοκαντιέρα» τοῦ Γολδόνη ἀπέτελε τὴν τρίτην ἐπιτυχίαν τῆς Νέας Σκηνῆς. Μόνον τὰ μεγάλα ἔργα δὲν φοβοῦνται τὸ γῆρας. Καὶ ἡ κωμῳδία αὐτὴ τοῦ ΙΗ' αἰδονος, ἐξελληνισθεῖσα ὑπὸ καλλιτέχνου μεταφραστοῦ καὶ διερμηνευθεῖσα ὑπὸ ἡθοποιῶν δεξιῶν, μᾶς ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν ἔργου νωποῦ, ζωντανοῦ, ποῦ ἐλέγαμεν ὅτι μόλις χθὲς ἔγράψῃ... Όποια ἀντίθεσις, παραδείγματος χάριν, πρὸς τὰς «'Οδοὺς τοῦ Μαρτυρίου» καὶ τὰς «Μονζουά» τοῦ Β. Θεάτρου, ἔργα σχεδόν χθεσινά, τὰ δόποια ὅμως μᾶς ἐφάνησαν τόσον γηραλέα, ὡς νὰ τὰ ἔχωριζαν ἀπὸ ἡμᾶς αἰῶνες!

Η «Λοκαντιέρα» εἶνε σοβαρὰ κωμῳδία

χαρακτήρων. Τίποτε κοινὸν μὲ τὰς φάρσας τοῦ νέου θεάτρου, — καὶ μάλιστα τοῦ ίδιου μας, — αἱ δόποια στηρίζονται εἰς μίαν παρεξήγησιν καὶ εἰς τὴν ἡλιθιότητα τῶν δρώντων προσώπων, ἡ δόποια συνήθως εἶνε ἡ ἡλιθιότης τοῦ συγγραφέως... Τὸ κύριον πρόσωπον τῆς κωμῳδίας τοῦ Γολδόνη, δηλαδὴ τὸ καθαντὸ κωμικὸν πρόσωπον, εἶνε δὲ πιπότης Νερολίθαρος, ἀνὴρ μισογύνης, ἰσχυριζόμενος ὅτι οὐδεμίαν ἀσκοῦσιν ἐπ' αὐτοῦ ἐπίδρασιν τὰ θέλγητρα τῶν γυναικῶν. Άλλὰ μία λοκαντιέρα, ἡ θελκτικὴ καὶ πονηρὰ Μιραντολίνα, ἀναλαμβάνει νὰ καταρρίψῃ τὸν αὐθιάδην αὐτὸν ἰσχυρισμόν, καὶ νάπογυμνώσῃ τὸν Ιππότην τῆς λεοντῆς του. Πεισματωμένη ἀπὸ τὴν ψυχρὰν καὶ ὑβριστικὴν σχεδὸν συμπεριφορὰν τοῦ μι-

σογύνου, — αὐτή, τὴν δόποιαν δοι γύρω τῆς λατρεύουν, ἀπὸ τῶν εὐγενῶν πελατῶν μέχρι τῶν ὑπηρετῶν τῆς λοκάντας της, — ἡ Μιραντολίνα ἀναπτύσσει δῆλην τῆς τὴν τέχνην καὶ δῆλην τῆς πονηρίαν διὰ νὰ τὴν ἐρωτευθῆ καὶ δὲ δῆθεν ἄτρωτος, καὶ ἀφ' οὗ, μετὰ πολλὰ ἐπεισόδια, τὸ κατορθώνη. ἀφοῦ ἀναφλέγεται ἀπὸ ἔρωτα, θεομότερον κάθε ἄλλου, καὶ δὲ Ιππότης· Νερολίθαρος, τότε ἐκείνη... ὑπανθρεύεται τὸν πρῶτον τῆς καμαριέρην, καθ' ἥν ὑπόσχεσιν εἶχε δώση εἰς τὸν μακαρούτην πατέρα τῆς. Αὐτὴ ἡ ἀπογύμνωσις τοῦ Ιππότου, αὐτὴ ἡ τελεία ἀποκαλύψις τῆς ἀδυναμίας, ἡ δόποια ἐκρύπτετο ὑπὸ τὸν ψευδῆ θώρακά του, μόλις εὑρέθη ἡ λεπτὴ γυναικεία χειρός, ἡ ἵκανη νὰ τὸν συντρίψῃ. — εἶνε τὸ γυνησίως κωμικὸν στοιχεῖον, τὸ δόποιον μᾶς κάμνει νὰ γελάσωμεν μὲ τὴν φαιδρότητα καὶ συγχρόνως μὲ τὴν μελαγχολίαν ἐκείνην, τὴν δόποιαν μᾶς ἐμπνέει ἡ διακωμῷδησις τῆς ἀνθρωπίνης ἀτελείας... Άλλ' ἔκτὸς τοῦ κυρίου, πόσοι ἄλλοι κωμικοὶ τύποι καὶ χαρακτῆρες, πόσαι ὁραῖαι καὶ θαυμασίως ψυχολογημέναι σκηναί, πόσα ἐπεισόδια ἀστειότατα μὲ τὸν θαυμάσιον ἐκείνον μαρκέζον Ταρλαπούπουλον, — τὸν ἔπειτα σέμενον εὐγενῆ, τὸν πτωχὸν καὶ πονηρὸν ὡς ὁ διάβολος, τὸν δειλὸν καὶ καυχηματίαν, — καὶ μὲ τὸν κόντε Ροδαγύτην, τὸν πλούσιον καὶ ἐλευθεριον, δὲ δόποιος ἀποτελεῖ τὴν ἀντίθεσιν, — καὶ μὲ τὰς χαριτωμένας θεατρίνας, τὴν Ορτενσίαν καὶ τὴν Δηϊάνειραν, αἱ δόποιαι παρουσιάζονται εἰς τὴν λοκάνταν ὡς κυρίαι εὐγενεῖς, καὶ ἐπαναλαμβάνουν τὰς τορνευτὰς φράσεις, τὰς δόποιας ἔμιθαν εἰς τὸ θέατρον, — καὶ μὲ τὸν ἐρωτευμένον καμαριέρην τῆς λοκάντας, καὶ μὲ τὸν ἀστειότατον ὑπηρέτην τοῦ Νερολίθαρου, τὸν δόποιον, οὐχ ἦττον τοῦ κυρίου του, τραυματίζουν καὶ αὐτὸν τὰ θέλγητρα τῆς Μιραντολίνας! Καὶ εἶνε ἡ κωμῳδία δῆλη, ἀπὸ ἀρχῆς μέχρι τέλους, φαιδρότης καὶ γέλως, ἐν ὑπέροχον μωσαϊκὸν ἀνθρωπίνων χαρακτήρων, ὑπὸ τὴν κωμικήν των ὅψιν, καταστρωμένων θαυμάσια καὶ μετακινούμενων ὡς ἐν καλειδοσκοπίῳ ἀπὸ τὴν μεγαλοφυΐαν τέλος πάντων τοῦ Γολδόνη, τοῦ Μολιέρου τῆς Ι' αιώνας.

Η «Λοκαντιέρα» ἐπαίχθη καὶ ἀλλοτε εἰς τὰς 'Αμήνας' ἀλλ' ὅσοι τὴν εἶδαν πρὸ εἰκοσατίας, φυσικὰ δὲν τὴν ἀνεγνώρισαν εἰς τὴν «Νέαν Σκηνῆν». Τόσον διαφορετικὴ ἦτο καὶ ἡ μετάφραστις καὶ ἡ σκηνοθεσία καὶ ἡ ὑπόκρισις, δῆλα μὲ τὴν σφραγίδα ἐκείνην τῆς καλαισθησίας, τὴν δόποιαν ἐπιθέτει ἡ «Νέα Σκηνὴ» εἰς

ὅτι παῖςει, ἢ τούλαχιστον εἰς δὲ τι ἐπαίξεν ὡς τόρα.

Ο κ. Ν. Ποριώτης ὁ μεταφραστὴς τῆς «Λοκαντιέρας», ἐφιλοτέχνησε τῷόντι μίαν τῶν δωραιοτέρων μεταφράσεων, αἱ δόποιαι ἡκουόσθησαν ἀπὸ Ἑλληνικῆς σκηνῆς. Τὸ μέτρον τῆς ἀξίας της ἡμιπορεῖ νὰ δώσῃ αὐτὴ ἡ μετάφρασις τοῦ τίτλου, κατὰ τῆς δόποιας δὲν ἔλειψαν αἱ ἀνόητοι διαμάρτυριαι. 'Άλλα πῶς ἡθέλατε σᾶς παρακαλοῦμεν, σοφολογιώτατοι, νὰ τὸν μεταφράσῃ; 'Η Πανδοχεύς, ἡ Ξενοδόχος, ἡ ἡ Ξενοδόχα;... 'Άλλα δὲν ἔννοετε ὅτι τὰ δύο πρῶτα εἶνε ἀφορήτως σχολαστικὰ καὶ ἐντελῶς ἀνέκριστα, τὸ δὲ τρίτον — ἡ λαϊκὴ λέξις ἡ δόποια κάτι ἐκφράζει, — δὲν ἀποδίδει δῆμως τὸν ίδιαντερον τύπον καὶ τὴν φυσιογνωμίαν μιᾶς Ιταλίδος Λοκαντιέρας; Βεβαίως, ἡ Λοκοντιέρα δὲν εἶνε Ἑλληνικὴ λέξις ἀλλ' εἶνε κάτι περισσότερον, εἶνε διεθνῆς. Διὰ τὸν ίδιον λόγον δὲν μεταφράζει κανεὶς οὔτε τὸν Τσάρον, οὔτε τὸν Κάτζερ, οὔτε τὸν Παοᾶν, οὔτε τὸν Κατῆν, οὔτε τὴν Βιβαντιέραν, οὔτε τὸν Πάστρα. Λέξεις ἑλληνικαὶ ὑπάρχουν ἵσως δι' δλα, δῆλα δῆμως δὲν εἶνε δι' Ἑλληνικάς λέξεις, σοφολογιώτατοι! 'Άλλως τε τὸ ἀκατανόητον, τὸ δόποιον ἐπροβάλλεται, δὲν ἴσχυει ἐδῶ διότι δὲν πατέρες μας ἀκόμη μετεχειρίζοντο τὴν λέξιν λοκάντα. Καὶ πολλοὶ μάλιστα ἤξευραν τὴν λέξιν, ποὺν γνωρίσουν τὸ πρᾶγμα. 'Απόδειξες ὁ Ανατολίτης τῆς «Βαβυλωνίας»: «Δοκάντα λολάντα λέανε, μὰ τί πράμμα ἥτανε δὲν ἤξερα!...»

Καὶ ἡ ἀλλή ἐμπνευσίς τοῦ κ. Ποριώτη, νὰ κάμη τὸν κόντεν καὶ τὸν μαρκέζον νὰ διμιούν ἐπτανησιακά, —διὰ νὰ διατηρήσῃ τὰς γλωσσικὰς ἀναλογίας τοῦ πρωτοτύπου, διου τὰ πρόσωπα διμιούν διαλέκτον, — μᾶς ἐφάνη πολὺ εύτυχής. «Οσοι δὲ ἐπαραξενεύμησαν καὶ διὰ τοῦτο, ἀς ἐνθυμηθοῦν, παρακαλοῦμεν, διτὶ ἔνας Ιταλός εὐγενής τοῦ ΙΗ' αἰῶνος καὶ ἔνας Επτανήσιος, μέχρι χθὲς ἀκόμη, δὲν διέφεραν τόσον πολύ, καὶ κατὰ τὴν γλῶσσαν ἀκόμη... Τέλος, ἐκεῖνοι οἵ δόποιοι κατηγορήσαν τές ἑλληνικούς τῆς μεταφράσεως, — τί ἀντιφατικαὶ κατηγορίαι! — ὑποθέτω διτὶ θὰ εἴχον ὑπ' ὅψει των τὰς εὐγενεῖς φράσεις τῆς 'Ορτενσίας καὶ τῆς Δηϊάνειρας, ἀλλὰ θὰ ἐλημόνησαν ἀπὸ τὴν βίαν των διτὶ αἱ θελκτικαὶ αὐται κόραι ἥσαν θεατρίνες, καὶ διτὶ ἀπεστήθησαν περιόδους ἀπὸ τὰ δράματα ποὺ ἐπαιζαν. Τὸ βέβαιον εἶνε, διτὶ διὰ νὰ κρίνῃ κανεὶς μίαν μετάφρασιν, ἐξερχομένην κάπως ἀπὸ τὸν κύκλον τῆς ουτίνας, δὲν ἀρκεῖ νὰ

γνωρίζῃ ὅτι δὲ οὐ πορτερό λέγεται... πευθήν!
Ἡ σκηνοθεσία ἐπιμελεστάτη. Μὲ πλοῦτο
μὲ καλαισθησίαν καὶ μὲ ἀκρίβειαν. "Ολα, ἀπ
τῆς διακοσμήσεως τῶν τοίχων μέχρι τῶν
ἐνδυμασιῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπίπλων μέχρι το
παραμικροῦ σκεύους, σύμφωνα μὲ τὴν ἐποχὴν
καὶ τὸν τόπον. Ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν, ὅτι κα
αυτὸ τὸ χρυσοῦν φιαλίδιον τοῦ Νερολίθαρου
τὸ ὅπιον παίζει τόσον ρόλον, ἵτο μία ἀρ
χαιότης... φλωρεντιανή. Ἀλλ' εἰς τὰ θαύματα
αυτὰ τῆς σκηνοθεσίας, — θαύματα, ἀν λάβωμε
νπ' ὅψει τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν μέσων ἐν γένε
— ἡ «Νέα Σκηνὴ», μᾶς ἔχει συνειδίσῃ μ
τρία ἔργα ἔως τόρα, καὶ εἰμεδα πλέον βέβαιο
ὅτι, δοσάκις πηγαίνωμεν εἰς τὸ θέατρον της
θὰ θώμωμεν πρώτης ταξεως σκηνικὸν διάκο
σμον.

Αλλὰ τὸ ἄξιον τῶν περισσοτέρων ἐπαίνω
εἶνε ἀναντιρρήτως ή ὑπόκρισις. Ἐπὶ τέλος
καλὰς μεταφράσεις εἴχαμεν καὶ ἄλλου, καὶ μηδὲ
ἄκριβῆς σκηνοθεσία, τὴν δύοιαν καὶ τὸ
Θέατρον εἰμπορεῖ νὰ παρουσιάσῃ, δὲν ἔξοφλο
ὅλην τὴν καλλιτεχνικὴν ἀπόλαυσιν. Ἀλλ'
ὑπόκρισις ὅπως τὴν προίγαγεν ή «Νέα Σκηνή»
μεθ' δλας ἀκόμη τὰς ἐλλείψεις της — καὶ εἴναι
δυνατὰν νὰ μὴ παρουσιάζουν ἐλλείψεις ἥθου
ποιοὶ χθεσινοὶ μόλις; — ἀποτελεῖ κάτι πρωταρ
φανὲς διὰ τὴν Ἑλλάδα. Φαίνεται, ὅτι ή «Νέα
Σκηνή», ἀντιθέτως πρὸς κάθε ἐλληνικὸν θέατρον,
ἐπιδιώκει πρὸ παντὸς τὴν ἀρμονίαν καὶ
τὴν τελειότητα τοῦ συνόλου, καὶ διὰ τοῦτο
βλέπομεν πρόσωπα ὅλως δευτερεύοντα, ὑπηρ
ρετῶν παραδείγματος χάριν, νὰ τὰ ὑποδύ
ῶνται οἱ ἀριστοὶ ἐκ τῶν καλλιτεχνῶν τοῦ
θιάσου της. Οὕτως εἰς τὴν «Λοκατιέραν», ἐκπόδι
τοῦ Ροδάκη-Νικηφόρου, δὲ ποῖας ἐπαιξε τόσο
καλά, δ. κ. Ἀρ. Ζήνων. ὑπεδύθη μὲ τόση
τελειότητα τὸν ὑπηρέτην τοῦ Νερολίθαρου
ῶστε τὸν ρόλον του τὸν ἔκαμε πρωτεύοντο
Ἀλλ' δ. κ. Ζήνων εἶνε πρωταγωνιστής, δηλαδὴ ἀνώτερος τοῦ ρόλου ποῦ τοῦ ἔδωσαν, —
καὶ ἴδον τὸ μυστήριον τῆς ἐπιτυχίας τοῦ
συνόλου.

Καὶ ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ μοῦ ἐφάνη τόσον μεγάλη, ὅστε θὰ ἐδίσταξα νὰ ὑποδεῖξω ἐλλείψεις χωρὶς νὰ ὑπενθυμίσω πρῶτα τὴν στερεότυπον παραδομοίωσιν μὲ τὰς κηλιδας τοῦ ἥλιου.. Οὕτως, ἡ κ. Ἐλένη Πασαγιάννη, ἡ ὁποία τόσον ἀληθινὰ ἀναπαριστᾷ τὴν ζωὴν καὶ ἡ ὁποία ἐθανυμάσθη εἰς τὴν «Ἄλκηστιν» καὶ εἰς τὴν «Ἀγιοπαπιαν», ώς Λοκαντιέρα δὲν ἐπέδειξεν ἵσως ὅλην τὴν εὔστροφον χάριν, τὴν

δποίαν ἐσήκονεν δὲ ρόλος της. Ἀπεναντίας ἦ
Διὸς Κυβέλη Ἀδριανοῦ ἐπέδειξε καὶ αὐτὸς τὸ
προτέρημα εἰς τοιοῦτον βαθμόν, — διότι ἔχει
τόσα πολλά! — ὥστε ἥλθαν στιγμαὶ ποῦ ἡρω-
τῆσαμεν μήπως ἀντὶ τῆς θεατρίνας δὲν θὰ ἔπαι-
ζεν αὐτὴν καλλίτερα τὴν «Λοκαντιέραν». Ὁ κ.
Μυράτ πάλιν, ἐπῆρε πολὺ τραγικά τὸν ρόλον
τοῦ Νερολίνθαρου, ἀλλ᾽ ἔχει τὴν ἐλαφρυντικὴν
περίπτωσιν, διτὶ μόλις τὴν παραμονὴν τῆς πα-
ραστάσεως ἀντικατέστησεν ἀσθενήσαντα τὸν κ.
Καλογεώπικον, δὲ διποῖς θάλασσας ἔπαιζεν ώραιότερα.
Τέλος δὲ κ. Χρυσομάλλης, δὲ διποῖς ἔξωντά
νευσε κυριολεκτικῶς τὸν ἀθάνατον Ταρλαπού-
πουλον καὶ περισσότερον ὅλων ἐθαυμάσθη ὡς
κωμικὸς τύπος, ἔκαμε καὶ αὐτὸς μερικάς ὑπερ-
βολάς... Ἄλλ' ὅχι δὲν θέλω νὰ ἔξακολουθήσω
μὲ παρατηρήσεις. Τὸ δέργον τῆς «Νέας Σκη-
νῆς» μόνον ἔπαινων εἶνε ἄξιον. Ὁ πολὺ λε-
πτολόγος θὰ ἐκινδύνευεν ἐδῶ νὰ φανῇ ἀδικος.
Καὶ ἔπειτα, σᾶς βεβαιῶ, διτὶ αἰσθάνομαι ἐν
εἶδος ἀγάπης πρὸς τοὺς μώστας της, πρὸς τοὺς
καλοὺς καὶ ἀνεπτυγμένους αὐτοὺς νέους, οἱ
διποῖοι ἔξηγένεισαν τὸν παλαιὸν τύπον τοῦ ἥθο-
ποιοῦ, καὶ μοῦ παρέχουν σήμερον τὴν μόνην
καλλιτεχνικὴν ἀπόλαυσιν, τὴν διπούαν εὐρύσκω
εἰς τὰς Ἀθήνας... Καὶ μήπως εἴμαι δὲ μόνος;
Τὸ διμολογοῦν ὅλοι, δοσοὶ πηγαίνοντες εἰς τὴν
«Νέαν Σκηνῆν» ὅπως εἰς μίαν δασιν.

Εἶνε χαρακτηριστικόν, δτι ἀκόμη τὸ Βασιλικὸν Θέατρον δὲν ἔδωσεν ἔργον, διὰ τὸ δόποιον θὰ ἡμιπορούσαμεν νὰ γράψωμεν ἐκτενῶς. Τὸ «Ταξείδια τοῦ Μπατάκια» καὶ τὰ παρόμοια, μὲ μεταφραστὰς τοὺς δικηγόρους τῆς Σύρου, δὲν εἶνε ἵκαναν νὰ μᾶς ἐμπινεύσουν τίποτε. Ὁχι δτι καὶ αὐτὰ τὰ ἔργα δὲν ἔχουν κάπου τὴν θέσιν των, καὶ δτι δὲν θὰ ἥσαν ἀνεκτὰ καὶ προσοδοφόρα εἰς κανὲν ὑπαίθριον λαϊκὸν θέατρον ἀλλὰ νὰ παιζώνται εἰς Ἱδρυμα!, τὸ δόποιον δνομάζεται Βασιλικὸν καὶ ἔχει ἀξιώσεις Ἐθνικοῦ! Καὶ ἐφ' ὅσον ἔδιδοντο τὸ βραδύ, πρὸ κενῶν ὁσεπιτοπλεῖστον καθισμάτων, ἡ ζημιά δὲν ἦτο τόσον μεγάλη. Ἀλλὰ τί λέγετε διὰ τὰς ἀπογευματινάς, αἱ δόποιαι συνεκέντρωσαν εἰς ἀπόλαυσιν τοιούτων ἔργων τὴν παιδικὴν ἡλικίαν! Ἀπορούμεν, μὰ ἀποδοῦμεν πάρα πολύ, πῶς εῖμεθα οἱ πρῶτοι ποῦ διαμαστοῦμεθα.

Καὶ νὰ συλλογίζεται κανεὶς ὅτι εἰς τὴν ἐλευθεριάζουσαν Εὐρώπην, ὑπάρχουν εἰδικὰ θέατρα καὶ εἰδικὴ θεατρικὴ φιλολογία διὰ τὴν νεολαίαν!...

Ἐλπίζομεν εἰλικρινῶς, δτι ἡ κατάστασις

αὐτή δὲν θὰ ἔξακολουθήσῃ. Τόρα, δτε συνε πληρώθη διὰ νέων μελῶν ή Ἐπιτροπή τοι B. Θεάτρου, (καὶ τὰ δνόματα τῶν καὶ Σ. Λάμ πρου καὶ A. Προβελεγγίου, μετὰ τῶν ἄλλων εἶνε δπωσδήποτε μία ἔγγυης), καὶ δτε ἐτέθη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς A. Y. τοῦ Βασιλόπα δος Νικολάου, (εὐχάριστον δτι πρώτην φορὰ μέλος τῆς B. Οἰκογενείας λαμβάνει ἐνεργὸ μέρος εἰς τὴν πνευματικήν μας ζωῆν), δὲ ὑπάρχει ἀμφιβολία δτι θὰ καταβληθῇ ίδιαιτέρω μέριμνα, ὅπτε τὰ ἔργα, τὰ δποῖα θάνατοβια σθοῦν εἰς τὸ μέλλον, εἴτε πρωτότυπα εἴτε ἔνε νὰ εἶνε τοιαύτης φιλολογικῆς περιωπῆς, ὃστε η ἀξιοπρέπεια τοῦ Θεάτρου, καὶ ἐν ἀποτυχί

ἀκόμη, νὰ διατηρηται ἀθικτος

Ἐπὶ τέλους οἱ διευθύνοντες τὸ Β. Θέατρον
ἀς παραδειγματισθοῦν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆς
«Νέας Σκηνῆς». Ἄς ἵδουν τίνων συγγραφέων
παῖςει τὰ ἔργα, καὶ ἂς παιᾶντον καὶ αὐτοὶ ὅχι
τὰ ἵδια, ἀλλὰ τῶν ἵδιων. Καὶ εἰς τὸ μέλλον
Δραματολόγιον τοῦ Β. Θεάτρου,— διότι περὶ
τοῦ παρόντος οὐδεὶς λόγιος,— οἱ Εὐριπίδαι,
οἱ Ἰψεν, οἱ Γολδόναι, οἱ Τολστοῖ οἱ Σαΐέπηρ,
οἱ Μέτερλιγκ, οἱ Χάουπτμαν, ἀς ἔξορίσουν
διὰ παντὸς τοὺς Μπισσών, τοὺς Ἐννερού, τοὺς
Ωζιέ, καὶ δὲν ἡξεύρω ποίους ἄλλους Ἀλλὰ
πρὸς Θεοῦ, διὰ παντός!

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΓΟΙ

ΤΟ ΦΡΑΓΚΟΝ ΤΟΥ ΟΘΩΝΟΣ. "Έχουν τόσην παραφροσύνην καὶ τόσην ὠραιότητα αὐταὶ αἱ ήμέραι! Οἱ νοστάλγοὶ τῶν περασμένων, εὐρίσκουν δτὶ ἄλλοτε ὁ δρόμος καὶ ὁ οἶκος τῶν Ἀθηνῶν ἔωρταζον καλλίτερα. "Έγραφε μάλιστα καὶ κάποιος ἐξ αὐτῶν προχθὲς δτὶ τηφαγητὰ τῆς σαρακοστῆς τῶν Χριστούγεννων ἔχουν σήμερον πολὺ πιπέρι ἐνῷ εἰς τὰ χρόνια τοῦ "Οδώνος ἥσαν γλυκύτατα. Τόσον ὅλη θριος εἶνε ὁ πολιτισμὸς ὃστε νὰ ἐπηρεάσῃ καὶ τὴν μαγειρικὴν τῶν ὀσπριών; Πόση διμεγάλη στομαχικὴ μνήμη, ἀν ἐπιτρέπετε, χρειαζεται διὰ νὰ ἐνθυμηθῇ κανεὶς τί ἔτρωγεν ἐκεῖνον τὸν καιρὸν; Ἄλλὰ μὴ ἀκούνετε τοὺς ἀνδρομικούς. Σήμερον καὶ τὰ δσπρια, καὶ ὁ κασμός, καὶ τὰ Χριστούγεννα καὶ ἡ Πρωτοχρονιὰ εἰνε καλλίτερα, ὅπως θὰ ἥνε αὔριον καλλίτερα διὰ τοὺς ἔγγονους μας.

“Η παλαιὰ ἐποχὴ ἀς μὴ ἀναμιχθῆ εἰς τὴν χαρὰν αὐτὴν παρὰ μόνον διὰ νὰ μᾶς δώσῃ τὸ φλοιορὶ τῆς βασιλόπητας, αὐτὸ τὸ κοιμάτι τοῦ ἀργύρου, τοῦ ὡς παλαιὰ ἑλληνικὴ ἥθυικὴ ἀργύρου, τὸ δποῖον δίδει εἰς τὴν σήταν τὴν τοὺς ἀλησμονήτους. Όλυγοστεύουν τώρα καὶ αὐτά, τὰ δποῖα δταν ψαύωμεν εἶνε ὡς νὰ δίδωμεν τὴν χεῖρα πρὸς τοὺς κοιμισμένους πάππους μας. “Ολα τὰ μεταξὲν ἡμῶν καὶ ἔκεινων δλιγοστεύουν καὶ ἡ ἀπόστασις μακρύνεται,

Ακόμη καὶ ἔνα ἀσβεστοκονίαμα ποῦ εἶχεν
ἀπομείνει πάει καὶ αὐτό! Θὰ τὴν ἐνθυμεῖσθε
πιστεύω τὴν συγκινητικὴν ἀποκάλυψιν. Ἐπε-
σκευάζετο προπέρδουσι τὸ κατάστημα τῆς ἀστυ-
μίας παρὰ τὸν κῆπον τοῦ κλαυθμῶνος, τὸ πρῶ-
τον παλάτι τῶν ἔξορίστων βασιλέων ἐν Ἀθή-
ναις. Καὶ ἐνῷ οἱ ἐργάται ἔξυπναν τὸν τοῖχον
τὸν δόπιον εἴχον καταρυπάνει αἱ ἐπαφαὶ τῶν
λωποδυτῶν καὶ αἱ μολυβδογραφίαι τῶν ἀστυ-
φυλάκων, πίπτει ἔξαφνα ἔνα λεπτὸν στρῶμα
τοῦ ὁνταροῦ κονιάματος καὶ ἀποκαλύπτεται
ἀδριστον, ἀσθενές, ωχρὸν ὡς νεκρὸς τὸ χρῶμα
ποῦ εἴχον αἱ αἴθουσαι τοῦ ἀνακτόρου τοῦ
Οὐδωνος. Οἱ θαμμένοι τοῖχοι τοῦ ἔξορίστου
ἀντίκρυσαν μίαν στιγμὴν τοὺς σημερινοὺς Ἑλ-
ληνας, εἶδον καὶ τοὺς ἀνακρινομένους ἐκεῖ
ἐγκληματίας, ἐν ἀπὸ τὰ ἄνθη τοῦ νέου πολιτι-
σμοῦ, καὶ κατόπιν ἡ βοῦρτσα μὲ τὸ ἀσβέστι
τοὺς ἐσκέπασε διὰ παντὸς πλέον.

Ἡ ἀπόστασις μεγαλώνει. Ὁ σιωπὴλὸς καὶ ἀθρόνθιος ἀφανισμὸς τὰ σκεπάζει ὅλα. Ἡ οἰκογένεια χάνει ἔνα νόμισμα τοῦ Ὀθωνος, τὸ δποῖον ἐψυλάττετο εἰς κάπιον συρτάρι ὅπως ἔχασε καὶ ἔνα ἔθιμον, καὶ μίαν ἀρχοντιάν, καὶ ἔνα χρῶμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὅταν διμιῆ γαλλικὰ εἰς τὸν δρόμον ᾔ ὥκογένεια, καὶ ὅταν γίνωνται ὅσα γίνονται μέσα εἰς τὸ σημερινὸν σπίτι, νομίζω πᾶς ἀκούω τὸν κρότον ἐνὸς ἀργυροῦ νομίσματος τοῦ Ὀθωνος τὸ δποῖον κυλίεται μέσα εἰς μίαν χαραμάδαν καὶ χάνεται διὰ παντός.

Ίδον τί χάνεται. Τὰ φαγητά τῆς σαρακοστῆς δὲν πειράει καὶ πολὺ ἀν χάνουν τὴν νοστιμάδαν τοῦ 62.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ.

Ποιὸς δὲ δύναμις, ποιὸς πολὺ, δῆλοι γινόμεθα φιλάνθρωποι αὐτὴν τὴν ἔβδομάδα. Εἶναι τόσον διασκεδαστική ἡ φιλανθρωπία. Πολλοὶ τὴν προτιμοῦν ἀπὸ μίαν παράστασιν καὶ ἀπὸ μίαν συναυλίαν. Ηληστάσατε εἰς ἓνα δένδρον τῶν Χριστουγέννων στηθὲν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Υπάρχουν κάποιαι γειτονες ποῦν ὑψώνονται ποὺς

τὸ δένδρον καὶ φαίνονται ὡς ἀθύρματα ἀπὸ
ρόδινον χάρτην εἰς τὸ φῶς. Εἶνε ἀδύνατον νὰ
μὴ δώσετε ἔνα σιδερωμένον εἰκοσιπεντάδραχ-
μον εἰς τόσον ὠραῖα κέρια φιλανθρώπου κυ-
ρίας. Τιδὺς δὲ ἐγίνατε φιλάνθρωποι καὶ συγ-
χρόνως ἐπεράσατε ὠραῖα τὴν βραδειάν σας.
Διότι ἡ φιλανθρωπία ἥρχισε νὰ μαζεύῃ καὶ
νὰ μοιράζῃ χρήματα, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποῦ
ἔγεινεν ὠραία, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποῦ σᾶς διμι-
λεῖ μὲ τὰ κεῖλη γνωστῆς σας κυρίας, καὶ ἐπαι-
τεῖ μὲ δύο μάτια προκαλοῦντα ὡς ζαχαρωτά.
Θὰ σᾶς διμολογήσω ἀπὸ τὰ βάθη τῆς συνειδή-
σεώς μου δὲτι ἀντὶ τῆς θρηνούσης φιλανθρω-
πίας, τῆς μυσταγωγικῆς, τῆς σιωπηλῆς καὶ τῆς
τραγικῆς, προτιμῶ αὐτὴν τὴν φιλανθρωπίαν
τοῦ θεάτρου. Αὐτὴν ἡ δοπία θέτει εἰς κίνη-
σιν μέσα εἰς ἀτμόσφαιραν φωτὸς δλα ὅσα ἡμ-
ποροῦν νὰ προκαλέσουν, τὸ τσᾶι, τὴν μουσι-
κὴν τοῦ Στράους, τὰ μάτια τῶν κυριῶν,

καὶ τὸν χορόν. Διατί ἀδρανεῖ ἐφέτος ἡ θαυμασία ἵδεα τῶν φιλανθρωπικῶν χορῶν, ἡ δοπία ἀνετίναξε πέρους τοὺς φιλανθρώπους πόδας εἰς τὸ μέγαρον τῆς κυρίας Παπούδωφ; Ἐν εἰσιτηρίον μικρᾶς τιμῆς εἰς ὅλους τοὺς ἴδιωτικοὺς χοροὺς τῶν Ἀθηναϊκῶν αἰθουσῶν, αἱ δοποῖαι σείονται αὐτήν τὴν ἐποχήν, λύει ὅλα τὰ φιλανθρωπικὰ ζητήματα καὶ σταλάζει τὸ φάρμακον τῆς ζωῆς εἰς τὰ ώχραὶ χείλη τῶν ἀρρώστων. Δὲν εἶνε μεγάλη ζημία ἂν αἱ προσκλήσεις τῶν χορῶν γίνωνται κατ' ἄλλον τρόπον. « Ἡ κυρία καὶ ὁ κύριος παρακαλοῦν τὸν Κ. καὶ τὴν Κ. νὰ περάσουν, ἐὰν εὐαρεστοῦνται, τὴν ἐσπέραν τῆς Πέμπτης εἰς τὸ σπίτι των. Τιμὴ εἰσιτηρίου δραχμὰς 4 χάριν τῶν ἀπόρων ἀσθενῶν. » Εἰς τὸ Παρίσι μετὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον ἐφοβήθησαν ὅτι δὲν θὰ φέρουν ἀποτέλεσμα ἀπλοὶ ἔρανοι ὑπὲρ τῶν Γάλλων τραυματιῶν καὶ μέσα εἰς τὸ μαῦρον πένθος ἔγεινεν ὁ περίφημος « χορὸς ὑπὲρ τῶν θυμάτων ».

Δὲν ὑπάρχει τίποτε σοφώτερον καὶ τίποτε ὥραιότερον ἀπὸ τὴν θεατρικὴν φιλανθρωπίαν. Κάτω τὸ προσωπεῖον. Φιλάνθρωπος δὲν γίνεται κανεὶς δωρεὰν εἰς τὸν κόσμον.

ΧΑΡΗΣ ΗΜΕΡΙΝΟΣ



ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ο ΑΤΤΙΚΟΣ ΠΡΙΓΚΗΨ

Ο ἀβρός αιθήρ τῆς ἀτικῆς ἡμέρας ἔχάρισε — προ-
τὸν καμπίαποιητικὴ καθιέρωσις τὸν ἀπονεύμη —
ἔχάρισε τὸν εὐγενῆ τίτλον εἰς τὸν ἡγεμονίδην, τὸν
ὅποιον πρὸ πάσσος ἐπισήμου θελήσεως ή ἀποφάσεως,
ή ίδια αὐτοῦ ψυχὴ ἔταξεν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς νεοελλη-
νικῆς Τεχνῆς καὶ ὅστις σήμερον συγκεντρώνει, παρὰ
τὴν θυμελήν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, τὰ βλέμματα
τῆς σκεπτομένης καὶ φανταζομένης Ἑλλάδος

Μίαν ἡμέραν — εἶνε μία εὐτυχῆς προσωπική μου ἐντύπωσις — ὁ βασιλικὸς πρίγκηψ παρέστη εἰς τοὺς ὄφθαλμούς μου φέρων φωτεινότατον τὸ ἔμβλημα τῆς ἀπεικῆς εὐγενείας. Τὸ περιβάλλον ἔδυνε δόλα τὰ δῶρα τῆς ἀντιμέσεως· τὸ πλαίσιον ἀπετελεῖτο δόλον ἀπὸ τὰς ἀγρίας ἐπάρσεις τῶν βουνῶν τῆς Τσεροναγόρας, ἀπὸ τὴν ἵταμήν αὐχμηρότητα τῆς κοιλάδος τῆς Κεττίγηνς, ἀπὸ τὰ σώματα τὰ ἀθλητικά, ἀλλὰ βαρέα καὶ τετράγωνα τῶν πολεμιστῶν τοῦ Μαυροβούρειαν πουτζάν, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Δέλτα τοῦ Αρά.

— Τὸ βιβλίον σας τὸ ἐδιάβασα ὅλον αὐτὴν τὴν γύντα.

Ἔτον ἔνας ἀρκετά παχύς, ὡραῖος τόμος καὶ οἱ λόγοι τῆς Α. Υψηλότητος ἐσήμαιναν μίαν ἀγρυπνίαν ἐπὶ τῶν σελίδων του. Τὸ δὲ σημειόνων ὃς οἱ ιδιαίτερον

χαρακτηριστικὸν τοῦ Υψηλοῦ φιλονομίαν τοῦ
Τὴν ἐπομένην, εἰς τὴν ὡραίαν βασιλικὴν πομπὴν
διὰ μέσου τῶν δόδων τῆς Κεττίγηνς ἔνας Μαυρο-

βιούνιος δημοσιογράφου μων επείγεν·
‘Ο Πρόγκηψ σας είνε ό αρρότερος ένος μας ...

— Καὶ ἀπήντησα μὲν μίαν κρυφὴν ὑπεροχανειαν:

— Ναι, εἶνε ὁ «Ἀττικός Ποιγκηψ».

ΠΑΝΑΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Εἰς σεμνὸν μνημόσυνον ἀναγράφουν τὰ «Παναθήναια» τὴν 22 Δεκεμβρίου, ἐπέτειον τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου μας ξωγράφου Νικολάου Γύζη.

Ο σωματικὸς ἔκεινου θάνατος δὲν παρέσυρε τίποτε ἀπὸ τὴν ὑπέροχον ὑπαρξίν του. Καὶ ὁ διάρρηστος χρόνος ἀναδεικνύει καθ' ἡμέραν μέγια τὸ ἔργον του, προωρισμένον νὰ μείνῃ ἀθάνατον εἰς τὰς σελίδας τῆς Τέχνης.

Προχθὲς ἀκόμη ἔγκοιτον Ἰταλικὸν περιοδικὸν παρέθεσε θαυμασίαν διὰ τὸν ἔξοχον ζωγράφον μελέτην, τὴν ὅποιαν ἐν μεταφράσει θὰ ὀναδημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος.

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

Φίλτατέ μου,

Σοῦ ἀπαντῶ διὰ τῶν «Παναθηναίων» διότι τὸ ξή-
τημα εἶναι ἐνδιαφέροντος γενικοῦ.

"Ισως ή κρίσις μας περί της Ἐκθέσεως τοῦ Παρανασσοῦ ἦτον αὐτηρά, ὅπως γράφεις. Ὁμολόγησε δόμας ὅτι εἰμενα ἀξόνη διλήγοντας ἀπλούσκοι οἱ Ἑλλήνες. Νομίζουμεν, κατὰ τὸ πλεῖστον, ὅτι εἰς τὸ ἀπομονῶν, εἰς τὴν φιλίαν, εἰς τὴν συγγένειαν, δοφείσειν νὰ κύπτῃ ἀλλήθεια. Αηδημονούμεν ότι, παρουσιαζόμενοι εἰς τὸ ποινινόν, ὑποκειμένα εἰς ἔλεγχον, ὅτι ὁ καλλιτέχνης ἡ συγγραφεὺς ἥμπτορει ν' ἀντίκηη στοιχεῖα προόδου, ἐπικινονώντων μὲ τὸ ἔργον τῆς κοιτικῆς. Κοιτικῆς εἰλικρινοῦς ἐννοοῦμεν.

Αγαπῶμεν τὸ καλὸν καὶ θέλομεν, ποιῶμεν νὰ ἴδωμεν αὐτὸ βλαστάνον εἰς τὴν πατρίδα μας· νὰ ἴδωμεν ἐπιτελουμένην μίαν πρόοδον. Δι’ αὐτὸ ἐγαῖούμεθα. Καμίαν ἐχθρότητα δὲν ἔχομεν. Πρὸς κανένα. Ἐγράψαμεν μάλιστα μέχρι τοῦδε ἀντηρούτατα κατὰ φιλάτων μας. Ἀλλ ἡ κοιτικὴ αὐτὸ ἔχει καθῆκον. Νὰ ἔξαρῃ καὶ νὰ καταδίκασῃ. Ἔτοις ἐκπληροῖ τὸν σκοπὸν της. Εἶναι δίκαιος ὁ ἔπαινος; Οφείλομεν νὰ μὴ τὸν ἀποσωθῆσωμεν· ν’ ἀποκαλύψωμεν τὴν ἀξίαν, διὰ νὰ προσέξουν καὶ ἐκτιμήσουν καὶ οἱ μὴ ἐννοοῦντες καὶ οἱ ἀδιάφοροι. Ἡ καταδίκη ἔξ ἄλλου δὲν ἐπιφέρει τὴν καταστορίφιν τοῦ κρινομένου. Τὸ ἐναντίον. “Αν θελήσῃ νὰ ἐπικουνωνήσῃ μὲ τὴν εἰλικρινῆ καίσιν τῶν ἀλλων, θὰ προσπαθήσῃ νὰ ὥφεληθῇ ἐξ αἰτίας

Αὐτὸς προτιμέσθα τοιούτοις να φερηθῆνε εἰς αὐτής.
Αὐτός προτιμέσθα τοιούτοις να φερηθῆνε εἰς αὐτής.
Αὐτός προτιμέσθα τοιούτοις να φερηθῆνε εἰς αὐτής.

"Ας μήν ἐμφανίζεται πάνοπλον τὸ ἔγον. Δὲν θέλομεν χωρὶς ἔγω τὸν καλλιτέχνην, τὸν ἄνθρωπον. Τότε θὰ λείψῃ ἡ προόδος, τῆς ζωῆς ἡ κάλις, τὸ ὀράπιον. Τὸν θέλουμεν ὅμως μὲ αλληθινὴν συναίσθησιν αὐτοῦ. Τότε θὰ ἀναδειχθῇ. Τέτοιος ἦτο καὶ ὁ Γρῦς οἱ μέχρι τῆς στιγμῆς πού ἐσβινεσσεν ἡ ὕδραια του ζωῆ. Εἰς τοῦτο καὶ προέτρεπε τοὺς νέους. Ή μελέτην ὑπῆρξεν ἡ πρώτη βάσις τοῦ μεγαλείου του. Ἀνεπτύχθη ἡ διάνοια του εὑρεῖα. ἥνοιχθησαν κατάφωτοι ὁρίζοντες εἰς τὰ ἀγνύπτα μάτια του, καὶ ἡ ἐνθρόνισμένη ἐκεῖ μέσα Δόξα κατηγάσει τὸ ἔγον του μὲ αἰώνιον φῶς. ^Ο οὐδὲ

K. M

ФИЛОЛОГІА

ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΤΕΥΧΟΣ τῆς Γαλλοϊταλ-
κῆς Ἐπιθεωρήσεως τῆς Νεαπόλεως ὁ γνωστὸς
Γάλλος λογογράφος καὶ κριτικὸς Philéas Lebesgue,
ὁ ἐνδιατρίβων ἔκάστοτε καὶ περὶ τὰ Νεοελληνικὰ
Γράμματα, δημοσιεύει εἰς μετάφρασιν τὰ Καράβια, τὸ
ὅραιον ποίημα τοῦ Λάμπρου Πορφύρα, τὸ δημοσιευ-
θὲν εἰς τὸ ἡμέτερον περιοδικόν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ ὁ Philéas Lebesgue γοάφει ἐνθουσιασμές ἀρχοίδιον περὶ τὸν ποιητοῦ, τὸν ὃποιον
χαρακτηρίζει ως καλλιέργην κατέχοντα τὸ μυστήριον
τῶν ἀπλῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια ἀποκαλύπτει μὲ τὴν
μουσικὴν τοῦ παθητικοῦ στίχου του.

Μία συγκίνησις — γράφει μεταξύ άλλων — ἀναπτηδά
ὅμητικοι εἰς ὅσα βλέπει και ὅσα ἐγγίζει δι ποιητής,
μαλονότι δὲν γνωρίζει σχεδόν τάς ὑψηλὰς λυρικάς
πτήσεις, μᾶς δένει οὐχί ήττον τοὺς καθαρούς και ἀλη-
θεῖς ἥχους τοὺς ὄποιους σκορπᾷ μὲ τὴν ἀρμονικὴν
φρομμγγα τοῦ Πανός.

Νεώτατος ἀκόμη, μόλις 23 ἑτῶν, τοῦ ὃποιού ιστορία τῆς ζωῆς εἰνεὶ ἡ ιστορία τῶν στίχων του, ἔγραψε ποιήματα δεκαεξάντης τὰ ὅποια τὸν ἀνέδειξαν ἀμέσως.

Το *Lacryma Rerum*, ποίημα τελείας τέχνης, νοτισμένο μὲ τὸ ἄρωμα τοῦ ὄντειδου καὶ τῆς στοργῆς, τὸν κατέστησεν εὐθὺς διάσημον.

Χωρὶς νὰ ἐκδώσῃ ἀκόμη συλλογήν, πολλὰ ποιήματά του ἔδημοσιευσεν εἰς τὴν «Τέχνην», τὸ «Περιοδικόν μας» καὶ τὰ «Παναθήναια».

Ο Λάύριος Πορφύρας, μαζὶ μὲ τὸν Παλαμᾶν, τὸν Καμπύσην, τὸν Βασιλικόν, τὸν Μαλακάσην, τὸν Βλαχογιάννην καὶ τὸν Γουπάρον κατέχει ἑξωφοριστὴν καὶ διακεκριμένην θέσιν εἰς τὰ νεοελληνικὰ γράμματα.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ. Ό καθηγητής τῆς γλωσσολογίας κ. Χατζηδάκις προκηρύχτει διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν φοιτητῶν τῆς Φιλολογίας διὰ τὴν συγχραφήν θεμάτων εἰς τὴν γλώσσαν τῆς πατρίδος ἐκάστου. Τὸ βραβεῖον θά είναι ἕως 1000 δραχμαί, τὸ δὲ βραβευθῆσμενον ἔργον θά δημοσιεύεται. Ό κ. Χατζηδάκις ἐλπίζει σὺν τῷ χρόνῳ νὰ καταρτισθῇ οὕτω τελεία γλωσσολογικὴ ἐργασία τῇ βοηθείᾳ τῆς δοκίας θά λυθῶν ἵσως καὶ πολλὰ τῶν γλωσσιῶν μας ξητημάτων.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ ΜΑΡΑΣΛΗ δημοσιεύεται προσεχῶς, κατά μετάφραστον τοῦ ἡμερέδου συνεργάτου, ποιητοῦ κ. Αριστομένους Προβελλεγίου, δι' Λαοκόσων τὸ περιόρθιμον αἰσθητικὸν ἔργον τετοιὶ τῶν Ὁρίων ηὗς Ποιήσεως καὶ τῆς Ζωγραφικῆς, τοῦ Λέουγγ.

ΕΠΡΙΚΟΣ ΦΟΥΚΙΕ. Δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἀπώλεια εἰς τὸν κόσμον τῶν γαλλικῶν γραμμάτων ὁ θάνατος τοῦ Ἐρρίκου Φουκιέ. Χωρὶς νὰ είναι μεγάλος συγγραφεύς, χωρὶς νὰ διαπρέψῃ εἰς ὁρισμένον εἶδος, χωρὶς νὰ είναι κάπη μεγάλη κορυφὴ εἰς τὸν δημοσιογραφικὸν κόσμον, ὁ Φουκιέ διὰ τὴν ἐγκυλοπαδικότητά του, διὰ τὴν εὐρύτητα καὶ τὴν τοικιλίαν τῶν γνώσεών του, διὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν ἴδιατεραν εὐστροφίαν τοῦ ὑφους του είχε καταβρήθη μεγάλην θέσιν εἰς τὴν σύγχρονον γαλλικὴν κίτησιν. Δραματικὸς κριτικὸς ἐπὶ μακράν σειράν ἐτῶν εἰς τὸν «Φιγαρό», δὲν εἶχε βεβαίως οὕτε τὴν εἰρωτικὴν δύναμιν τοῦ Λεμαίτρο οὕτε τὴν καλογάγαδον ὄντυμαρισίαν τοῦ Σαρόσι. Μολατάτα μετά τὸν θάνατον τοῦ τελευταῖου τούτου καὶ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ Λεμαίτρο ἐκ τῆς θεατρικῆς κριτικῆς, ἐκράτει ὁ Φου

κιε τὰ σκῆπτρα καὶ αἱ θεατρικαὶ τοῦ ἐντυπώσεις ἀγέννωντο ώς ἡ ἔκφρασις ἡ αὐθεντικωτέρα καὶ ἡ μᾶλλον λεπτὴ τοῦ θεατρικοῦ κόσμου. Χρονογράφος ἀλλώς τε, ἀρθρογράφος πολιτικός, διασκορπίζουν εἰς δέκα ἐφημερίδας τὰ ἄρθρα του, γράφων περὶ ὅλων, ἀντικαταστήσας τὸν Λεμαίτρο εἰς τὰ «Πρῶτα Γράμματα» τοῦ «Χρόνου», γνώστης τῆς καλλιτεχνίας, τῆς ιστορίας, τῶν φιλολογιῶν, θεατρικὸς συγγραφεὺς εἰς τὰς ὕρας τῆς σοχολῆς του, δὲ Φουκιέ δὲν δύναται εὐ-
κόλως νῦν χωρακτηρισθῆ.

Ήτο εξδόμηκοντυνθής τὴν ἡλικίαν - ἐγεννήθη κατά τὸ 1831 — καὶ ἀπὸ τεσσαρακονταετίας, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς κατόπιν τὴν ὁποίαν ἔδιοικε τὰ πρῶτα του ἄρδηρα εἰς τὸν «Κυριακάτοντα Ταχδόμον» τῆς Γενεύης, ἐργάζθη εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. Τὸ ἀλληλόθι λαμπτόν του στάδιον ἦνοιε καὶ ἦν στιγμὴν ἀποθανόντος τοῦ Ἀμπού διωρίσθη ἀρχισυντάκτης τοῦ «ΙΘ Αἰώνος». «Ἐκτοτε αἱ πρῶται γαλλικαὶ ἐφημερίδες, ὁ «Ζὺς Βλάς», καὶ ὁ «Ἅγκω τῶν Παροιών», εἰς τὴν ὁποίαν ἔχρονον γράφει ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Κολόμβα, ὁ «Χρό-λας» καὶ τέλος ὁ «Φιγαρώ» ἔσχον ὡς συνεργά- την των τὸν Φουκιέ.

Μολονότι ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν θεατρικὸς κριτικὸς ὁ Φουκιέ, μόνον μίαν φορὰν ὑπέστη καὶ αὐτὸς τὴν κριτικήν, δραματοποιήσας τὸ *Μνημονίου μᾶς Συνωμοσίας*, ἔργον τὸ ὅποιον δὲν ἐπέτυχεν ιδιαιτέρως.

Ἴσως ἐπρεπε τὰ δημιουργία τῶν οὐρανῶν
τοῦ Φουκιέ εἰς τὴν πολιτικήν, διότι πολλάκις ἔργοι
φθημή εἰς τὴν πολιτικήν παλαιώστρων καὶ ἐλαύνε πολλὰς
φυμασίας θέσεις. Ἀλλὰ ἡ πολιτική του δράσις ἔξα-
φαντίζεται πρὸ τῆς μεγάλης του φιλολογικῆς δρά-
σεως, διὰ τῆς διοίας καὶ μόνης τὸ δόνομά του ἔγεινε
γνωστόν.

Ο Φουνκέ και ὁ ὡς κριτικὸς ζωγραφικῆς διέπρεψεν, ἡ πόντη του δὲ ἐργασία ἦτο μελέτη περὶ τῆς Ἰταλικῆς Ζωγραφικῆς, τὴν ὅποιαν και ἐδίδαξεν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Γενεύης.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΝΙΡΒΑΝΙΑΣ. Πολὺς λόγος γίνεται ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τὸ δραματικὸν ἔργον τοῦ Ριζάρδιο Καραφά «Βασιλεὺς τῆς Νιφβανίας», τοῦ δοπούν ἡ ἵταλικὴ λογοχοιδία ἀπτηγόρευσε τὴν ἀπὸ σκηνῆς παράστασιν, διὰ τὴν ἀληθηφόρειαν αὐτοῦ, ἡτὶς δὲν ἀπέχει τῆς καθημερινῆς πραγματικότητος. «Ο Βασιλεὺς τῆς Νιφβανίας» Οδων ΙII ἀνήκει εἰς τοὺς ἐπιλέκτους ἑκείνους φιλοσόφους βασιλεῖς, οἵτινες ἀποτελοῦν καθημερινὸν κίνδυνον δι᾽ ἕαντούς, τὸν οἶκον τῶν καὶ τὸ βασιλεῖον τῶν. «Ο» Οδων ἀμφιβάλλει περὶ πάντων καὶ πρὸ πάντων περὶ τοῦ λόγου, διὰ τὸν δοποῦν βασιλεύει· κατὰ βάθος εἶνε σύμφωνος πρὸς τὸν ἑναντίον του καὶ πρὸς τοὺς ἑναντίους τῆς Μόναρχίας. Ανίκανος ἐπομένως πρὸς πᾶσαν συνεχῇ ἐνέργειαν καὶ δρᾶσιν παρουσιάζεται ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος ὑποχείριος ἐνὸς ὑπουργείου, διτεροῦ κατέχει τὴν ἀρχὴν τῇ ἀνοχῇ τῆς ἄκρως ἀμύντερᾶς. «Ο νεωτεριστικὸς αὐτὸς βασιλεὺς. Ἐγαθὸς καὶ ἀσθενής, ὀνειροτόλος καὶ δικηρός, βλέπει τὸν κόσμον διὰ μέσου τῶν ἔργων τοῦ Νίτος, τοῦ Τολστού, τοῦ Σπένερο καὶ τοῦ Μάρξ. Δὲν εἶναι ἐπομένως παράδοξον ὅτι ἀποδέχεται τὸ συνοικείον τῆς πράγκηπίσσης Βεατρίκης, θυγατρός του, μετὰ τοῦ πράγκηπτος τῆς Μουριγγίας, ὑποτιθώντων εἰς τὰς πολιτικὰς ἀπατήσεις, κατόπιν γινωζεῖ ὅτι ὁ γάμος αὐτὸς δὲν ἔχει κανὲν θέλγητον διὰ τὴν περαὶ ἀπράγκηπισσαν. Καὶ σκέπτεται καθ᾽ ἕαντὸν ἐάν εἴτε τὴν εὐτυχίαν τοῦ βασιλείου του ἀξίζει νὰ θυσιάζῃ τὴν ιδικήν του εὐτυχίαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς οἰκογένειάς του. Άλλὰ τὰ πράγματα προχωροῦν ὁ λαός ὅργανον τῶν δημαγωγῶν, ζητεῖ ἀμνηστείαν, μίαν ἀμνηστείαν οἰανδήποτε, ὅπως εὐηρῇ ἀφροδιμὴν διαδηλώσεων καὶ συλλαλητηρίων. Τὸ ἀδέξιον ὑποψήφιον μὴ ὑποχωρῆσαν ἐν καιρῷ, γίνεται παράτιον

κινδυνώδους παρεξηγήσεως μεταξύ λαού και στέμματος. Ο τυχαίος θάνατος ένος παιδίου, τού δοπίου θραβετά τό κρανίον εἰς μίαν ἐπέλασιν στρεπτιωτῶν, γίνεται ἀφορμὴ θυελλώδους καὶ ἀπειλητικῆς διαδηλώσεως πρὸ τῶν ἀνακτόρων, εἰς τὰ προπόλαια τῶν δοπίων κομίζεται τό παραμορφωμένον πτῶμα τοῦ παιδίου. Ο βασιλεὺς Όθων ἀποδέχεται τὴν παραιτησῶν τοῦ ὑπουργείου καὶ καλεῖ δύο ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων πολιτικῶν ἀρχηγῶν, διὰ νὰ γνωστὸν τὰς σκέψεις των, ἐάν ἔχουν καμμάνων σκέψεις. Η ἀδρόασις τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν λαμβάνει κώδαν ὑπὲ τοὺς δαιμονιώδεις γιουχαῖσμοὺς τοῦ πλήθους. Ἐπὶ τέλους δ Φαδα-Κοντού, εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἀναλαμβάνει τὸν σχηματισμὸν τοῦ νέου ὑπουργείου καὶ σπεύδει νὰ καθηγησάτη τὸν λαὸν μὲ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς ἀμηνηστείας. Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐκείνησσονται εἰς τὰς δύο πρώτας πράξεις τοῦ δράματος, μετά μεγάλης δυνάμεως καὶ παραπηγμητικότητος. Εν τούτοις τοῦ ἀλματοῦ τοῦ ἀθνάρων ἔκεινον παιδίον, φονευθέντος μᾶλλον ἔνεκον τῆς βλάκειάς τῶν γονέων του πορὰ ἀπὸ τὰ κτυπήματα τῶν στρατιωτῶν, ἀξίζει κάποιαν ἐκδίκησιν, εἰς τὴν οἰνονομίαν τοῦ δράματος. Εἰς τὴν τρίτην πράξιν διάφοροι ἀναρχικοὶ συνέρχονται εἰς ἐν κατελείων τῶν προστείων, μετὰ ἐλαφρῶν τινῶν γυναιών καὶ ἀμαθῶν τινῶν εὐπίστων, παρασυρθέντων ἀπὸ κακοχώνευτα ἀναγνώσματα. Η μητέρα τοῦ φονευθέντος παιδίου φθάνει μεθυσμένη ἀπὸ μητρικαίαν καὶ ἀνταλλάσσει λέξεις τινὰς μετα τοῦ Ἀχιλλέως Λούτσι, ἐνός ἐκ τῶν πλέον ἀποφασιστικῶν ἀναρχικῶν. Εν τῇ τετάρτῃ πράξει ἔργοτά εται εἰς τὰ ἀνάκτορα δ θρίαμβος τῆς πριγκηπίσσης Βικτωρίας ἐπανερχομένης ἐκ μαρκροῦ περιπάτου ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. Ἐφερεν δὲς γαμήλιον δῶρον πρὸς τὸν λαόν της τὴν περιόρμησιν ἀμηνηστείαν ἡ δοπια παρεχορῷθη ἐπ' ἐνκαιρίᾳ τῶν γάμων της καὶ δὲ λαὸς τὴν ἐκάλυψε μὲ ἄνθην καὶ εὐλογίας. Ο βασιλεὺς Όθων εἶνε ὑπερόφρονος διὰ τὸν θρίαμβον τῆς θυγατρός του, οὐδὲ λαὸς σπεύδει τώρα ἐνθουσιωδῆς ὑπὸ τὰ ἀνάκτορα ζητών νὰ χαιρετίσῃ τὸν βασιλέα του. Εκ τοῦ ἑξώστου δ ὁ βασιλεὺς, ἡ βασίλισσα, οἱ πριγκηπεῖς παρουσιάζονται πρὸς τὸ πλήθος, ἐν μέσῳ φρενητιώδην ζητωραγών. Ἀλρίνς μία ἀστροπάτη, ἔνας προδοβολισμός. ή πριγκίπισσα Βεατρίκη πληγομένη καιρίως εἰς τὸ στήθος, κλονίζεται καὶ πίπτει, βληθείσα ἀπὸ μίαν σφαῖδαν προσωρισμένην διὰ τὸν πατέρα της. Ο Ἀχιλλέως Λούτσι δὲν ἐστημένεις καὶ καὶ τὸ ἀθνάρων αἷμα τοῦ παιδίου τοῦ λαοῦ πληρώνεται μὲ τὸ αἷμα μιᾶς ἀθώας πραθένου. Η πριγκίπισσα μεταφερομένη εἰς τὰ δωμάτια τῆς ἐκπνεύει μετ' ὀλίγον μὲ λόγους εἰρήνης καὶ συμπαθείας. Νομίζει τις πλέον δὲι ἡ ὥρα κάποιας ἀποφασιστικῆς ἐνεργείας ἐσήμανεν. Οἱ ὑπουργοί, οἱ ἐν τέλει, οἱ πρίγκηπες, ἡ βασίλισσα, περικυλλόσδι τὸν βασιλέα ἀναμένοντες τὴν ἀνάτην διαταγήν τῆς ἐνεργείας τὴν δοπίαν ἐπιβάλλει τὸ φοβερὸν ἔγκλημα. Ο βασιλεὺς φαίνεται συγκατανεύων νὰ διαταχθῶν συλλήψεις, νὰ καταδιωχθῇ καὶ διαλυθῇ τὸ πλήθος, μεταξύ τοῦ δοπίουν ἐνδίσκετο δ προδότης. Ἀλλ' οἱ λόγοι τῆς συγγνώμης, τοὺς δοπίους ἐψιθύρουν ἀποθνήσκουσα η πριγκίπισσα, τοῦ ἐπανέρχονται εἰς τὸν νοῦν καὶ μεταπίπτει πάλιν εἰς τοὺς δισταγμούς δλῆς τῆς ζωῆς του. Ἀναχατίζει τοὺς ὑπουργούς καὶ τοὺς ἄξιωματούς τους καὶ ἐνώπιον τοῦ βασιλίου οἴκου καὶ τῶν ἐν τέλει, οὓς συγκεντρώνει ἔκει ἡ αὐτὴ θλυψις, δ Βασιλεὺς Όθων III τῆς Νιοβανίας διαποάτε τὴν ὑψίστην φιλοσοφικὴν ἀναγροίαν τῆς βασιλείας του: οὐσιθετεῖ τὸν πρίγκηπα Ἀδόλφον. Η τελευταία αὐτὴ σκηνὴ κρίνεται ἀπὸ τὴν ἵταλικὴν κριτικὴν ὡς ἀδικιαλόγητος καὶ καταστρέφουσα τὸν χρακτήρα τοῦ ἥρωος. Εν συνόψει τὸ ψυχολογικὸν δράμα τοῦ ὑπερόχου καὶ παραλόγου τούτου βασιλέως, τύπου ἐνός βασιλέως τοῦ XX αἰώνος, φθάνει τὸ ἀπόγειον ἐν τῇ πάλῃ τῶν αἰσθημάτων, ὡφ' ὃν κειμάζεται η ψυχή

του κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ φόνου τῆς πριγκηπίσσης, καὶ ἔχει ὡς κορονία τὸν θριάμβον τῶν ίδεων τῆς ἐπιεικέας καὶ τοῦ ἀνθρωπισμού. Τὰ κατόπιν ἐπεισόδια κρίνονται ὡς παρελλοντα καὶ ἀδινατίζοντα τὴν ύπεροχον αὐτὴν δραματικήν σκηνήν.

ΔΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΧΑΙ-ΝΕ. — Ἐπὶ τῇ
ἰδρύσει τοῦ μνημείου τοῦ Χάινε εἰς τὸ νεκρο-
ταφεῖον τῆς Μονμάρτρης ἐν Παρισίοις, δὲν ἔλειψαν
οἱ βλάσφημοι λόγοι κατὰ τοῦ πριητοῦ τοῦ *Intermezzo*
καὶ τῶν *Beiseibilder*. Ὁ φωνατικὸς ἀντισημιτισμὸς τῶν
Γάλλων δὲν ἐφείσθη οὐτέ τῆς μνήμης τοῦ παγκο-
σμίου ψάλτου. Ὁ Δρυμών τοῦ Ἐλευθέρου Λόγου,
ὑπανιστόμενος τὴν ἔλλειψιν ἀνδριάντων τοῦ Οὐγγάρ,
Βαλέζά, Μυσσε καὶ Ἀλφρέδου δὲ Βινιῦ ἔγραψεν εἰς
τὴν ἐφημερίδα τοῦ τοὺς αναξίους τούτους λόγους, οἵ-
τινες ὑπάρκειναν ὡς στύγμα τῆς γαλλικῆς δημο-
σιογραφίας: «Ἐντυχέστερος τῶν ποιητῶν τούτων (τοὺς
ὅποίους προσανεφέραμεν), ὁ Ἐρρίκος Χάινε, ὑπὸ τὴν
διπλῆν ιδιότητα τοῦ Ἐβραίου καὶ τοῦ Γερμανοῦ θά-
νῳ τῷ μνημεῖον τοῦ εἰς τοὺς Παρισίους . . .» Καὶ μὴ
φειδόμενος οὔτε τῆς Ἀντοκρατείας τῆς Αντστρίας,
ἥτις ἐτίμησε τὴν μνήμην τοῦ ποιητοῦ, ἔξακολουθεῖ
την μαραράν αὐτοῦ ἀπόστροφήν, ἀποκαλῶν τὸν Χάινε
«ἄπατρον, ἄδεον» καὶ οὕτω καθεξῆς. Ἐντυχῶς τὴν
στάσιν τάντην τοῦ Λρυμών ἀπεδοκίμασε ή καλλι-
τέρᾳ μερὶς τοῦ γαλλικοῦ φιλολογικοῦ τύπου, ὁ δὲ
Γάλλος συγγραφεὺς Ἐδμόνδος Πιλόν τελειώνει ἐν
ῶραιον ἀρθροῖ του περὶ τοῦ Χάινε μὲ τάς ἔξι
ῶραίας γραμμάς: «Ἡ τελευταία κλίνη τοῦ Ἐρρίκου
Χάινε δὲν ἔχει τὴν θέσιν της εἰς τὸν λόφον τῆς Μον-
μάρτρης, ἥμισιεν ὡραν μαρκάρων τοῦ ὀδιώνυμου Βου-
λεβάρδου. Ὑπάρχει ἔνας ἀλλος τόπος ἀπάραμιλλως
ῶραιος, ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν Κέρκυραν, ἐνώπιον τοῦ
λευκοῦ παλατίου τοῦ Ἀγχιλλέοντος, ὅπου ὑψόντει τὸ
μαρμάρινον ὁμοιώμα του. Τὰ ἐλαφρὰ κύματα τῆς Ἐλ-
ληνικῆς θαλάσσης, ἀγνά καὶ καθάρια κυλίντων μὲ ἀγά-
πην τὰς ἐστερινάς ὡρας τὸ ἀργυροῦν ρεῦμα τον εἰς
τοὺς πόδας τοῦ ποιητοῦ καὶ κάμινουν γλυκύτερον τὸν
θεῖον ὑπνον του ἐκεῖ παρὰ εἰς τὸ νεάτερον αὐτὸν Πα-
ρίσι, τὸ ὅποιον τὸν ἔθελε τόσον μίαν φοράγε.

θΕΑΤΡΟΝ

ΟΙ ΛΑΤΙΝΟΙ. — Διά τὴν θεατρικὴν περίοδον 1901 - 1902 μία νεοσύνστατος δραματικὴ ἑταιρία, φέρουσα τὸν τίτλον "Οἱ Λατῖνοι", ὑπὸ τῆν φιλολογικῆν διεύθυνσιν τοῦ Ἀδ. Βάν Μπέβερ, ἔξεδωκε τὸ πρόγραμμά της. Τὸ πρόγραμμά μας περιλαμβάνεται εἰς τὸν τίτλον μας, ἀναγγέλλει τὸ νέον τοῦτο θέατρον. Ή τάσις πρὸς μίαν λατινικὴν ἀναγέννησιν, τὴν ὅποιαν ἐκήρυξεν ἐν "Ιταλίᾳ δὲ οἱ Ἀννούντσιοι, μίαν ἀπολύτωριν ἀπὸ τὴν ἐπέδοσιν τῶν βορείων φιλολογιῶν, τὸ πνεῦμα τῶν ὅποιων καταλύζει τὴν σκεπτομένην Εὐδρόπην, διαφανίεται εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς νέας δραματικῆς ἑταιρίας. «Μετὰ τὴν δαυαδίαν τροπτὸν πρὸς τὸν Βορρᾶν, λέγει τὸ πρόγραμμα τῶν "Λατίνων": μετὰ τὰς θεατρικὰς ἑσπερίδας, αἵτινες μᾶς ἀπεκάλυψαν τὸν "Ἴψεν καὶ τὸν Βιόδονσων, ἡ γαλλικὴ ψυχὴ συνέρχεται εἰς ἑαυτήν. Καὶ ἐν τούτοις μία ἡχηρὰ τέχνη διατελεῖ παντελῶς ἄγνωστος. Λαμπρά, πλουσία, μὲ γλώσσαν διανυγῇ καὶ ἀκριβῆ, ἡ τέχνη αὕτη εἶνε αἰώνια ὅχι διότι μινθέτησεν ὅλας τὰς δραματικὰς μορφάς, ὅλλα διότι ἀπορρέει ἀπ' αὐτῶν τῶν τηγῶν τῆς ζωῆς. Κομψὴ καὶ εὐδωστος ταῦτοχρόνων συγκεντρώνει τὰ στοιχεῖα τοῦ δράματος, τὰ διεσκορπισμένα εἰς τὴν ζωὴν τῆς ἀνθρωπότητος, συλλαμβάνει τὴν σύγκρουσιν τῶν ἀπομικρῶν παθῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν συσπάσεων, ἐκθέτει τὰ γελοῖα τοῦ ἀνθρωπίνου χαρακτῆρος καὶ ἐρμηνεύει τὴν ἀγνωσίαν τῶν

ψυχῶν. Εἶνε δὴ τέχνη τῶν Λατίνων, η τέχνη ή σκωπική, η ἡρωϊκή, η εὐθυμιος η σατυρική, τὴν ὅποιαν ὑποσχόμεθα νάπολακώμειν εἰς τὸ σύγχρονον κοινόν. Θά την παραλάβουμεν ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας Ἰταλίας, τόσον γόνιμον εἰς ἀφιστογράμματα, ἀπὸ τὴν φλογεράν ψυχὴν τῆς Ισπανίας, ἀπὸ τὴν σπινθηροβόλον φαντασίαν τῆς Πορτογαλλίας, ἀπὸ τὸ μένυθον καὶ τὴν ἐλεύθεροστομάτων τῆς Γαλλίας τοῦ XVI καὶ XVIII αἰώνος¹. Η διεύθυνσις τῶν «Λατίνων» εἰς τὸ ἀναδρομικὸν αὐτὸν μέρος τὸν θεατρικῶν ἔργων σκοπεύει νὰ προσθέσῃ καὶ νεότερα τινὰ ἔργα, ὡς τὸν *Μαρδογάρον* τοῦ Μακιαβέλλη, τὸν *Στρατάρχην* τοῦ Αρετίνου, τὸν Ἀλκάδην τῆς Θαλαμέας τοῦ Καλδεώφων (ἔργον μεταφρασθὲν καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀπὸ τὸν κ. Τ. Καμπούρογλουν καὶ διδαχθὲν πρὸ εἰκοσαετίας περίτου ἀπὸ τὸν θιασονὸν Αλεξιάδον²), τὸ *Αστρον* τῆς Σεβίλλης τοῦ Λόπε δὲ Βέγα καὶ ἄλλα τινὰ ἔργα.

МОУΣΙΚΗ

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ. Μία ώραία ἀποκάλυψις ἡτοί
ἡ τελευταία συναυλία τῆς ἀριστοτέλειας κυρίων
Μάλδας Κόρεμερ. Ἀποκάλυψης μιᾶς ώραίας ζωῆς, τὴν
ὅποιαν ἔζησεν ἐπί μικρὸν ἡ σεμνή αἰνθυσα τοῦ Ὁ-
δείου, ὑπερπλήρως, ὥπερ τοὺς τονούς τῆς ἄρτας.
Ἡ παλλαλέχνις ἦξενδρει ν' ἀπόδιδῃ μὲν ἔκφρασιν καὶ
ψυχήν τὸ μουσικὸν ἔγον ταῖς νά̄ μεταγγίζει εἰς τὸν
ἀκροατὴν τὰ συναισθήματα, ἀπὸ τὰ διόπτα ἀνέβλυ-
σεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ συνθέτου τὸ δημιουργὸν πνεῦμα.
Τὸ πρόγραμμά της, ἴδιως τὸ πρώτον μέρος, ἀρκετά
δύσκολον ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις ἦτον ἀνωτέρα τῶν δυσκο-
λιῶν. Ἡ ἐλαφρὰ συγχίνεις τῆς κ. Κόρεμερ προήρ-
χετο βεβαίως ἐκ τῆς ἀτυχοῦς συμπτώσεως ὅπου ἐπα-
νειλημμένως ἔσπασαν αἱ χορδαὶ τῆς ἄρτας.
Ἄν μᾶς ἐπετρέπετο νά̄ διμηλήσωμεν ἀπὸ ἀπόψεως
ξωγραφικῆς, θὰ ἐλέγαμεν ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τοῦ μουσι-
κοῦ κειμένου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἐλαττώνει κάπιος
τὴν γραφικότητα τοῦ συμπλέγματος τῆς καλλιτέχνιδος
καὶ τῆς ἄρτας, ὅταν ἐπάνω εἰς τὰς χορδὰς τοῦ ὁργά-
νου πτεργυγίζῃ τὸ δνειρὸν ἡ λικνίζεται ὁ πόνος.

НЕРИЕРГА

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ. Καὶ φέτος πάλιν ἡ ἐλληνικὴ φιλολογία ἡ ἐπίσημος καὶ προπατόντων ἡ ἀπόκρυφος, διὰ τοῦ στόματος δεκάδων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ἐνεταφίσαντον εἰς βροχὴν ἔγκωμιῶν καὶ εἰς ὑπέλλαν θαυμαστικῶν τούς μάγους, καὶ ὅλοι οἱ ποιηταὶ τῆς αὐδίου καὶ οἱ φιλόλογοι καὶ οἱ πεζογράφοι καὶ οἱ λυρικοὶ τοῦ μέλλοντος καὶ οἱ συγγραφεῖς οἱ ἀναφαινόμενοι εἰδικῶς ὅταν ὁ Χριστὸς γεννᾶται καὶ ὅταν ὁ Χριστὸς ἀνίσταται, ἔκαμαν τὴν τέφραν τῶν μάγων νὰ ἀνασκιρτήσῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ δευτέρων φοράν.

Ναὶ οὐδὲν τούτην τὴν φιλοσοφίαν κατά τὰ εἰωθότα κακομεταχειρίσθη τοὺς μάγους καὶ φέτος, καὶ ὅπως οἱ χωρικοὶ οἱ ἐνοχλοῦντες τοὺς ἔξους διὰ τῶν πολλῶν φιλοφρονήσεων, τοὺς ἐπινέει ἀπὸ τὰ ἐγκώμια καὶ τοὺς ἔβαντος ἀπὸ τὰς μεταφορὰς.

Πρέπει ὅμως νὰ οδηγήσουμεν, ὅτι ἡ τύχη των ὑπῆρξε ἀνέκαθεν σκληρά καὶ βαρεῖα καὶ ὅτι πολὺ πρὸν ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἀνανήψη ἐκ τοῦ ληθάρ-γου, ὅλοι οἱ ποιηταὶ τῆς γῆς, ὅλαι αἱ συγγραφικαὶ μετριότητες ἐμίαναν τὴν ἀνάμνησίν τουν. Δύο χιλιάδες ἔτη περίπου παρήλθον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς κατὰ τὴν δοπίαν οἱ μάγοι ἔσχον τὴν ιδέαν νὰ ἐκκινήσουν ἀπὸ τὰς Ἀραβίας μὲ τὴν μύρον καὶ μὲ τὸν λίβανον καὶ μὲ τὰ ἄρωματα καὶ μὲ τὸν χρυσόν, καὶ ἔπειτε ὅλοι οἱ μῆνοι, ὅλαι αἱ πιθανότητες καὶ ὅλαι αἱ ἀπιθανό-

τητες, δλαι αι ἐπινοήσεις και δλαι αι ἀνοησίαι τῆς γῆς τοὺς κατεδίωξαν.

‘Ημιφισήτησαν τρώοντι πολλοὶ τὴν ὑπαρξίν σας, ὡς μάγοι, καὶ εἶνε πιθανὸν ὅτι δὲν ἔχετε ποτέ, μοι λονότι ἡ κύνις σας ἀναπαντεύεται εἰς τὴν Κολυνίαν, ἀφοῦ ἐπειδηλανήθη ἀπὸ τῆς Περσίδας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπὸ τῆς Κωνσταντινούπολεως εἰς Λοιμαρδίαν. Ὁ τόπος τῆς ποιοειδέυσεώς σας ἔδωκεν κατά τὰς μεγαλειτέρας ἐποχάς τοῦ ἀνδρωπίνου γένους, πρῶτον κατὰ τὴν γένησιν τοῦ Αδάμ, κατὰ τὴν ἔξωσην τοῦ Ενώχ ἐπειτα, κατὰ τὸν καταλυσμόν κατόπιν, εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μωϋσέως, ἐπειτα εἰς τὸν αἰώνα τοῦ Ἡσαΐου, κατόπιν εἰς τὴν γένησιν τοῦ Χριστοῦ καὶ τέλος εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Καρδομάγνου.

Πολλοί λέγουν τὸν ἀστέρα κομῆτην καὶ ὁ Ὀριγένης ὅπως καὶ ὁ Κέλσιος ὁ Μαλδονάτος, ὅπως ὁ Γρότιος, τελευταίως, δὲ ὁ Διγνιφούντ εἴταχθησαν μὲ τὴν σοφίην αὐτὴν γνώμην.

Ἐξ ἄλλου διμούρος ὁ ἄγιος Αὐγουστίνος παραδέχεται, ὅτι δὲν ἔτοι μάστορν, ἀλλὰ φωτεινή περιστερό, ἡ ὥποιά ὠδήγηε τοὺς μάγους, ἄλλοι δὲ ἀντὶ περιστερᾶς παραδέχονται φωτεινὸν ἄγγελον.

Παφαλείπομεν δύμως τὰς γνώμας τὸν Ζωάδο Σεσικτα Σατούρτα τοῦ Ἀθηναφαράγγη καὶ τοῦ Οσσορίου οἱ δύοιο ἐπίσης συζητοῦν τὸ σχῆμα καὶ τὴν πρόελασιν τοῦ θείου αὐτοῦ μετεώρου. Κανεὶς ἐκ τῶν συγχραέων τούτων δὲν ἡξιώθη τεφόντα νὰ ἰδῃ τὸν ἀρτέρακα, ὥστε νὰ δύναται νὰ συζητήσῃ τὸ σχῆμα του.

χυγιών, ελεφαντον, ουσιών, εταιρών, χρωσών υφασμάτων, χρωσῶν ἐπίπλων, χρωσῶν ἀλουργόδημων.¹ Ή δυσκολία τῆς θρησκείας σας ἐπίσης συγχέει πολλοὺς καὶ τιθόντι δὲ θὰ ἥτο ἄδικον ἀφοῦ ἔγνωσίσατε τὸν Χριστὸν νὰ ἀποθάνετε εἰδολολάτραι. Αὐτὸν ἀκριβῶς πιστεύεταν ὅτι ὁ ἄγιος Θωμᾶς ἤλθε πολλὰ ἔτη μετὰ Χριστὸν εἰς τὸ βασιλεῖον σας καὶ σᾶς ἐβάπτισε καὶ τοὺς τρεις εἰς τὸ πόνον ὃστε ἀπέθαντε ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐσώθητε ἀπὸ τὸ παλαιὸν προπατορικὸν ἀμάρτημα, τὸ ὅποιον σᾶς ἐβάρυνε.

Βεβιώς δλαι ανταί αἱ λεπτομέρειαι καὶ ἄλλαι
ἄπειραι τάς δποίας δὲν ἡξενώρω, στεροῦνται τῆς πλή-
ρους βεβιώτησ καὶ μολαταύτα νπάρχουν πολλαὶ
αἱ δποία είνε πειστικώταται καὶ τάς δποίας ἀγαπῶ.
Ο σεβαστὸς Κύριλλος, παραδειγματος χάροιν, λέγει
ἀπαραμέλως ὅτι ὅταν ἐφύγατε ἀπὸ τῆν Βηθλεὲμ
τόσον εἰσθε ἐκ τοῦ θαύματος τῆς γεννήσεως τετα-
ραγμένου, ὅστε δὲν ἀντηλλαξατε λέξιν μεταξύ σας,
ὅτι ἐφύγατε τὴν κίνησιν, ἐπειρατούσατε τὴν νύκτα
καὶ ὅτι ἔκτοτε καθ ὅλην τὴν ζωὴν σας πραεμένατε
ῶς ἀποσβολμένοι. Ἀτενίσαντες ἔνα θεόν δὲν εἴχατε
πλέον ὄφθαλμοὺς διὰ νὰ ίδητε κανένα ἄλλο πρᾶγμα.

οποια ενεῳρηση ιωτη σας καὶ η οποια απο την επο-
χην τον Φρειδερίκου Βαρβεδόσσα ληγκυσοβόλησεν επι-
τέλους εις την μικράν πρωστικήν πόλιν, ἢ δποία
προσέδωκε τὸ ὄνομά της εις τὸ γλυκὺν καὶ πεπαλαιω-
μένον ἄρωμα τοῦ Ιωάννου Μαρία Φαρίνα.

Πόσαι παραδόσεις! Υποθέτω ότι μόνον δ' αστήρ
τῆς Βηθλεέμ δύναται νὰ παραβληθῇ μὲ τὴν φιλολο-
γίαν τῶν μάγων διὰ τὸν πλοῦτον τῶν ὑποθέσεων,
Ραφενή, μὲ συναισθῆμα ἀφελοῦς εὐγενείας. Οἱ τόνοι
τῆς ἄποιας τῆς ἀποτινέου τὴν ποίησιν ἀπὸ τὴν
ὅποιαν ἔμψυχώνονται.

Τοῦ τοῦ νέου Ὑπινργείου ἐπηνέχθησαν οἰκονομίαι 2,500,000 δραχμῶν. Αἱ οἰκονομίαι αὗται ἀπότελοῦν περιοικοτὴν περιττὸν δασανῶν, μη παραβλάπτουσαι διόλυτον τὴν ἀπορείαν τοῦ Κοάτπου.

‘Απεφασίσθη ἡ πρόσκλησις Γάλλου γλύπτου ἵνα συγκαλλήσῃ τὸν Ἐφηβον τῶν Ἀντικυθήρων, πρὸ δὲ ἀποφυγὴν τῆς εἰς Βιεννήν ἀποστολῆς, ἦν ἀπήγησεν οὐδείς τὸν Βορρᾶν ἢ τὸν Νότον, τὴν Ἀσσούιν, ἢ τὴν

Ασιαν, αλλα οεν συνατάει του υψούς των ουρανών νά πότεδειν ἀκρωβίς μίαν φάτνην. Οι βέβηλοι, οι θέλοντες νά ἔξονυχζουν τά ἀνέξερεύνητα, προσεπάθησαν νά πείσουν ότι δὲν ἐπόκειτο περὶ μάτερος ἀλλά μετέρους ποσαντήνοντος σίς τών γυνών. Εἰς ἣν

σχεδόν ολοκλήρων τομών των Βολλανδίστων ανατυπώσεων εξ αλλού επιτηδέα επιστημονική έξηγησις του άστέρος. Ο δόκτωρ Σέλι κατά το 1604 παρετίρησε διτί έκ της ένωσεως του "Άρεως, του Κρόνου καὶ τοῦ Ήλιου" στον οποίον ανατυπώθηκε η παρατηρηθείσα

Σοφία Λασπαρίδου — Τὸ χαῖδενυμένο παιδὶ τῇ Ἐκκέσεως. Χάρις, ζώη, θέλησις. Εἰς τὰς εἰκόνας της χυμένη παντοῦ δροσιά καὶ φῶς. Οἱ συνάδελφοι της

ποιὸς νὰ πρωτοκάμη τὴν προσωπογραφίαν τῆς. Ἀ-
ρωμα ζωγράφου καὶ ἀρωμα ζωγραφίας.

Θωμᾶς Θωμόπουλος — Κοντὸς καὶ μελαχρινός. Ἀγνότατος λάτος τῆς Τέχνης. Ἡ δύναμις του — ὅπου αἱ λέξεις προσλαμβάνουν μίαν στρογγυλότητα ορτορικήν — ἐκφραστική, μὲ τὸν βαθμφάνον. Καλλιτέχνης-ρήτωρ - συγγραφεὺς. Ἀριστούχος τοῦ Πολυτεχνεῖου Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀκαδημίας Μονάχου καὶ Φλωρεντίας. Ο ἐγκακιλοπαιδικότερος ἵσως τῶν καλλιτεχνῶν μας.

Ο. Φωκᾶς — Ο περισσότερον Ἑλλην τῶν Ἑλλήνων τοπιογράφων. Ἀπαθής, ἀμίλητος. Τὰ χειλὶ τῶν ἑπανούγει εἰδωνικὸν χαριόγελο καὶ ἔνα αἰώνιον ὑπόλοιπον τοιγάδου.

Τὸ σκίτσο τοῦ κ. Ροΐλου, τὸ ὅποιον δημοσιεύομεν εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο, εἴνε ἐκ τῶν «Φαρσάλων» τοῦ μεγάλου πίνακος τοῦ ἀγαπητοῦ ζωγράφου. Ο πίναξ εὑρίσκεται ἐκτεθεμένος εἰς τὸ ἔργαστηριόν του.

Υπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐτέθη τὴν 16 Δεκεμβρίου ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ μεγάρου τοῦ «Σύλλογον τῶν Ἐμποροπαλλήλων». Χρηγὸς τοῦ πρακτικωτάτου ἔργου εἴνε δ κ. Ι. Πεσματζόγλου, Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν. Ο σκοπὸς τοῦ γενναίου δωρητοῦ εἴνε ἡ μόρφωσις ὑπαλλήλων, ἀποτελοῦσα τὴν βάσιν τῆς προόδου τοῦ ἐμποροῦ. Ἡ κοινωνία εὐφροσύνως ἔχαιρετισε τὸ ἔργον τοῦ κ. Πεσματζόγλου.

Υπὸ τοῦ Υπάτου Ἀρμοστοῦ τῆς Κορήτης διωρίσθη Δήμαρχος Χανίων ὁ κ. Κωνσταντίνος Μάνος, ὁ ἀγαπητὸς ποιητής. Ο κ. Μάνος νεώτατος, γεμάτος ζωὴν καὶ ἐνθουσιασμόν, κατῆλθεν εἰς τὸν ἄγονα τῆς γενναίας νήσου κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπανάστασιν μὲ σώμα ἐπιλέκτων Κρητῶν, συνεχίζων ὕδραις παραδοσεῖς καὶ ἀποκτῶν ἀτομικὰ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ τίτλου εὐγενείας.

Η Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Β. Θεάτρου, τῆς ὅποιας ἡ διάρκεια ὥρισθη δι' ἓν τοῦ, συνεπληρώθη διὰ τῶν κ. Ἀρ. Προβελεγγίου καὶ Σπ. Λάμπρου. Η δὲ προεδρεία ἀνετέθη εἰς τὴν Α. Υ. τὸν πρόγκηπα Νικολάον.

Τὰ ὑποβαλλόμενα ἔργα φ' ἀναγνώσκονται ὑπὸ τῶν συγγραφέων ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὴν Κυριακὴν 30 Δεκεμβρίου εἰς τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως ἐτελέσθη μνημόσιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ μεγάλου Ἑλληνος ζωγράφου Νικολάου Γύζη. Τὴν πρωτοβουλίαν ἔσχον θωμαστοί καὶ φίλοι τοῦ ἐκλειψαντος καλλιτέχνου.

Η οἰκουμενικὴ ἐν Κωνσταντινούπολει Σύνοδος ἔξεδωσε καὶ ἀλλην ἐγκύκλιον κατὰ τὸν μεταφράσεων τοῦ Εὐαγγελίου, τὰς ὅποιας χαροπτηρίζει ὡς διαστρεβλουσάς τὰ νεῖα νοήματα. Η ἐγκύκλιος τοῦ Πατριαρχείου στρέφεται ἰδιαίτερως ἐναντίον τῆς μεταφράσεως τοῦ κ. Πάλλη, ἦν ἀποκαλεῖ ἔξαμβλωμα. Τὴν ἐγκύκλιον ἔκτὸς τοῦ Πατριαρχοῦ συγνογράφουν καὶ ὅλα τὰ ἐν Κωνσταντινόπολει μέλη τῆς οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Εἰς τὸν κ. Σ. Κοκκόλην ἐκφράζομεν τὰς φιλικὰς εὐχαριστίας μας διὰ τὴν πρόθυμον πάντοτε συνεργασίαν τοῦ ὡς φιλοτέχνου φωτογράφου τῶν «Παναθηναϊών». Η φωτογράφησις τῶν πλείστων τῶν εἰκόνων μας εἴνε ἔργον ἴδικόν του.

NEA BIBLIA

Ἐξεδόθησαν

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ. Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τῇ ἐπισήμῳ ἐνάρξει τοῦ Πανελλήνιου Ιατρικοῦ Συνεδρίου ὑπὸ Ρήγα Νικολαΐδου. Ἐν Ἀθήναις, τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1901.

ΜΑΡΚΕΛΙΝΟΣ ΒΕΡΤΕΛΑΩ. Εἰς πανηγυρισμὸν τῆς γενεθλίου ὃντος ἐօρτῆς ἐν τῷ φυσιογνωστικῷ τμῆματι τοῦ Συλλόγου Παρανασσοῦ ὑπὸ Ἀναστ. Κ. Χρηστομάνου. Εν Ἀθήναις, τυπογραφεῖον Ἐστία 1901.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΑΜΦΙΒΑΛΣΤΡΟΕΙΔΟΥΣ ὑπὸ Κ. Μαλτέζου [Μετατύπωσις ἐκ τῶν πρακτικῶν τοῦ Ιατρικοῦ Συνεδρίου]. Ἐν Ἀθήναις, τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1901.

ΜΑΚΩΛΕΥ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ κατὰ μετάφραστον Ἐμμ. Ροΐδου. Τόμος Δ'. τεῦχος γ'. [Βιβλιοθήκη Μαρασλῆ τεῦχος 152]. Εν Ἀθήναις, τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1901.

LETTRES SUR LA RÉUNION DES ÉGLISES. Athènes, imprimerie P. D. Sakellarios 1901.

LAWN TENNIS CLUB ΑΘΗΝΩΝ. Καταστατικόν. Εν Ἀθήναις τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1901.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ τοῦ ἔτους 1900. Εν Ἀθήναις τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1901.

ΤΟ ΜΕΝΕΛΑΙΟΝ ὑπὸ Π. Καστριώτου. Εν Ἀθήναις τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1901.

ΙΑΝΘΟΙ, διηγήματα καὶ πεζογραφήματα ὑπὸ Βασιλείου Α. Ἡλιοπούλου. Εν Ἀθήναις τυπογραφεῖον ἡ Ἐστία Μάδισνερ καὶ Καργαδόνηρ σχ. 16ον σελ. 142. [Τὸ κοινόν τούτο βιβλίον εἴνε ἀξιον κάπτομεν προσοχῆς μόνον διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ συγγραφέως, ὁ δοποῖος, — δις φαίνεται καὶ ἐκ τῆς προτασσομένης εἰκόνος του, — μόλις εἴνε δεκαετής. Καὶ διὸ ἔγραφεν ἀντά τὸ διηγήματα, μερικὰ τουλάχιστον, ἵτο ἀκόμη νεώτερος, φαντασθῆτε!.. Πᾶσι λοιπὸν νὰ μὴ τάναγνωσῃ κανεὶς μὲ περιέργειαν; Ο κ. Ἡλιόπουλος ἔχει τὴν εὐκολίαν τοῦ γράφειν, ἡ δοπία εἴνε φυσικὸν δῶρον, ἀλλὰ τὸ ἔχει ἀκόμη ἐντελῶς ἀκαλλιέργητον. Θά ἡτο τολμηρὸν νὰ προείτη κανεὶς ἀν, πᾶς καὶ πόσον θὰ τὸ καλλιεργήσῃ, καὶ ἔως ποῦ θὰ φθάσῃ μίαν ἡμέραν. Μου φαίνεται δόμος πολὺ πιθανόν, ὅτι δ κ. Ἡλιόπουλος σήμερον κατέχει τὰ σκηνήτρα μεταξὺ τῶν... δημητίκων του συγγραφέων. Καὶ διατὶ τάχα νὰ μὴ τὸν διατηρήσῃ πάντοτε; — Ε*].

ΚΥΨΕΑΗ φιλολογικὴ ἐπιμεώρησις ὑπὸ Ἀγγέλου Α. Κοσμή ἔτος Β' 1902 (Πειραιεὺς τυπογρ. Ἀριστομένους Ζ. Διαλισμᾶ σελ. 192).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ὑπὸ Φρειδερίκου Μπλάς μεταφρασθεῖσα καὶ ἐπιτομὴν ὑπὸ Ιωάννου Ν. Δελῆ, τεῦχος Α' (Ἀθῆναι τυπογρ. Αδαμ. Γ. Δεληγγάνη 1902).

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΗΣ ΔΕΛΕΣΙΑΣ ὑπὸ Μαρίας Κορέλη, ἐν μεταφράσει. (Ἀθῆναι τυπογραφεῖον Ἐστίας Κ. Μάδισνερ καὶ Ν. Καργαδόνηρ 1902).
ΓΙΑ ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ: Ο Κυρρούλης δρᾶμα. — δ Γουανάκος πομποδία ὑπὸ Ψυχάρη (1901 Ἀθῆναι βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἐστίας σχ. 16ον σελ. 340 δρ. 10).

Σένα

LE PARFUM VIERGE ὑπὸ M. A. Cantone — G. Gramegna. — (Paris, V. Villerelle libraire — éditeur, 59 Rue des Mathurins).